

המכתבה

לְסִפּוּר הַקְדוּשׁ

לְקוּטֵי מוֹהַר"ן

עַל הַתּוֹרָה וּמוֹעֲדֵי הַשָּׁנָה

עִם לְקוּטֵי הַתּוֹפְלוֹת

ג' ליון 191

פְּרֻשַׁת וַיַּעַבְדוּ

שְׁנַת תשפ"ג ל"ב"ק

לזכר עולם יהודה צדיק

לע"נ הרה"צ חו"פ
רבי אשר יעקב
בהגה"ק רבי רפאל זצוק"ל

נלב"ע כ"ד תמוז תשמ"ט
תנצב"ה

לע"נ הרה"ג איש צדיק תמים
רבי אהרן גרשון מנחם
ב"ר אפרים שמואל זצ"ל

נלב"ע ח' אלול תשע"ח
תנצב"ה

לרפואת
מלכה בת ברכה אסתר
לרפואה שלימה בקרוב

האזרה האודת

רבינו נחמן מברסלב
זיע"א

לְחִיּוֹת בְּאוֹר הַפְּרָשָׁה

עִם הַתּוֹרָה
דְּעִתִּיקָא סְתִימָא

דְּעִתִּידָא
לְאַתְגְּלִיָּא
לְעִתִּיד-לְבָא

יו"ל בעז"ה ע"י
מכון אור האורות
רבינו נחמן מברסלב זיע"א
052.763.1800
B48148@gmail.com

פְּרַשְׁת וַיֵּצֵא

"וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שֶׁבַע וַיֵּלֶךְ חֲרָנָה. וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם, וַיֵּלֶךְ שָׁם פִּי בַּא הַשָּׁמֶשׁ" (בראשית כח, י"א)

א.

(לקוטי-הלכות, מתנה ומתנת שכיב-מרע ד, יב - על פי לקוטי-מוהר"ן ח"א כה, אחוי לן מנא')

"וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שֶׁבַע וַיֵּלֶךְ חֲרָנָה"

(בראשית כח, י) - הינו: פש' איש-

הישראלי' יוצא מדרגא לדרגא, אז משתטחים ומתפשטים פנגדו ה'קלפות' שהם ה'דמיונות' וכו', שהם בחינת 'חרון-אף', כי "הם מתקפא דדינא", פידוע (זהר תרומה קלה: קמח. פנחס רלא:).

וַיֵּצֵא יַעֲקֹב - שְׁהוּא 'אִישׁ-הַיִּשְׂרָאֵלִי'.

"מִבְּאֵר שֶׁבַע" - הינו: מ'המדרגה הקדושה' שהיה בה, "שנקראת: 'באר שבע'" (זהר ויצא קמז: קנב), כי כל דרגא ודרגא דקדושה, כלולה מכל ה'שבעה מדות', שהם 'שבעת ימי הבנין' שכלולים בכל דרגא.

וּכְשִׁי-יַעֲקֹב שְׁהוּא 'אִישׁ-הַיִּשְׂרָאֵלִי' יוֹצֵא מִשָּׁם, פְּדִי לָבֹא לְמַדְרָגָה שְׁנִיָּה הַגְּבֵה יוֹתֵר - אַז: "וַיֵּלֶךְ חֲרָנָה" - שְׁמַכְרַח לֵילֵךְ 'דֶּרֶךְ הַחֲרוֹן-אָף' (זהר ויצא שם), שֶׁהֵם ה'קלפות', שמהם כל ה'דמיונות' וְה'תְּאוּזוֹת' וְה'בְּלוּלִים' שמתפשטים נגדו בְּכָל-פַּעַם, בְּנ"ל.

אַבְל מַחֲמַת שְׁאִישׁ-הַיִּשְׂרָאֵלִי, בְּחִינַת 'יעקב', חָזַק בְּדַעְתּוֹ, וְאִינוּ מַנִּיחַ אֶת

מקומו, ואינו נופל בדעתו מחמת-זה, רק מתחזק בכל מה דאפשר לעמד על עמדו.

עַל-יְדֵי-זֶה: "וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם" - שְׁזָכָה לְהֵבִין הָאֱמֶת: שְׁמָה שְׁמַתְפַּשְׁטִים הַתְּאוּזוֹת וְכו' פְּנִגְדוּ כָל-כָּךְ, אִין זֶה נְפִילָה חֲסוֹשְׁלוֹם, רַק שְׁהוּא מַחֲמַת שְׁצָרִיד לָבֹא לְמַדְרָגָה גְּבֵה יוֹתֵר, וְלִהְתְּקַרֵּב לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ בְּהַתְּקַרְבוֹת יוֹתֵר, מַחֲמַת-זֶה מַתְפַּשְׁטִים פְּנִגְדוּ כָל-כָּךְ, בְּנ"ל.

וְזֶהוּ: "וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם" (פסוק יא) - שְׁזָכָה ב'תקף החרון-אף', שהם ה'קלפות' שֶׁהַתְּפַשְׁטוּ פְּנִגְדוּ לַפְּגַע שָׁם "בַּמָּקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם" (בראשית-רבה סח, ט).

כִּי כָּל מָה שְׁעוֹלִין לְמַדְרָגָה גְּבֵה יוֹתֵר - מִתְּקַרְבִּין בְּיוֹתֵר לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ שְׁהוּא מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם, שְׁכָּל הַמָּקוֹמוֹת וְכָל הַדְּרָגוֹת שְׁבַע עוֹלָם כְּלוּלִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי "הוּא יִתְבָּרַךְ מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם וְאִין הַעוֹלָם מְקוֹמוֹ" (בראשית-רבה שם).

הֵינּוּ: שְׁיַעֲקֹב, בְּחִינַת 'אִישׁ-הַיִּשְׂרָאֵלִי' עַל-יְדֵי גְדֹל הַתְּחַזְּקוֹתוֹ, זָכָה לְהֵבִין הָאֱמֶת: שְׁאִין זֶה נְפִילָה וְהַתְּרַחֲקוֹת חֲסוֹשְׁלוֹם, רַק פָּגַע שָׁם דִּיקָא "בַּמָּקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם" - שְׁהֵבִין: שְׁשָׁם דִּיקָא צָרִיד לָבֹא לְמַדְרָגָה גְּבֵה יוֹתֵר, לְהַתְּקַרֵּב בְּיוֹתֵר לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן מַתְפַּשְׁטִים פְּנִגְדוּ כָל-כָּךְ.

וְאַז: "וַיֵּלֶךְ שָׁם פִּי בַּא הַשָּׁמֶשׁ" (המשך) פסוק יא) - הינו: שְׁקַבֵּל עַל-עַצְמוֹ, וְסַבֵּל 'צַעַר הַחֲשָׁד' שְׁהוּא בְּחִינַת 'לִילָה', וְלֶךְ

שם בצערו שהיה לו מ'רדיפת התאוות והדמיונות, שהם בחינת 'הרון-אף', שהם בחינת ה'קלפות' שהתפשטו כנגדו, מחמת שהיה צריך לעלות למדרגה שניה, כנ"ל.

וזהו: "כי בא השמש" - שהוא השכל והמחין' שנסתלקו ממנו. כי בעת התגברותם והתפשטותם, אין ה'שכל' בשלמות, כי 'בחהמדמה' שמשם כל ה'תאוות' וכו', הוא כנגד ה'שכל' כמבאר בתחלת התורה הנ"ל, עי'שם.

וזהו: "כי בא השמש", "שלא בעונתה" (בראשית-רבה סח, י) - הינו: שבודאי 'ביאת השמש', שהוא 'הסתלקות המחין' שהיו לו אז - היה "שלא בעונתה", 'שלא בזמנו' - כי לא היה בדין שיסתלק שכלו ממנו, ויתפשטו כנגדו כל-כך. כי לא היה מחמת נפילתו חס-ושלום, רק מחמת שהיה צריך לעלות למדרגה שניה, כנ"ל.

[עי'שם אריכות באורו והתחזקותו על המשך כל הפרשה - הבאנו קצת להלן].

"וילן שם פי בא השמש, ויקח מאבני המקום וישם מראשיתו, וישכב במקום ההוא וגו'." ויקח את האבן אשר שם מראשיתו (בראשית כח, יא-יח)

ב.

(ח"א סא, ז)

וזהו בחינת מה שנוסעין על 'ראש-השנה' לצדיקים. כי 'ראש-השנה' הוא 'יומא-דינא' של כל השנה, וכל אחד ואחד בא עם קדשתו וצמצומיו אל ה'צדיק-הדור', שהוא בחינת 'קדשי-קדשים', בחינת 'אבן שתיה'.

בבחינת (שמואל-א ב, ח): "כי לה מצקי ארץ וישת עליהם תבל" - שהם הצדיקים שעליהם נשתת העולם.

ועל-ידי-זה נמתקים כל הדינים, על-ידי בחינת 'אבן-שתיה'.

וזה בחינת "אבני יעקב" (בראשית כח, יא), "שנכללו כלם" (חלין צא: בראשית-רבה סח, יא) "בתוך אבן-שתיה" (זהר נח עב, ויחי רלא).

כי ה'נפשות' הם בחינת 'אבנים', כמו שכתוב (איכה ד, א): "תשתפכנה אבני קדש". וכלם באים ונכללים בתוך ה'צדיק-הדור', שהוא בחינת 'אבן-שתיה' - ועל-ידי-זה נמתקים כל ה'צמצומים'.

ג.

(ח"ב עט - ראשי-פרקים' של רבנו ז"ל, עם באור מוהרנ"ת ז"ל)

"ושבת עד ה' אלקיה ושמעת בקלו" (דברים ד, ל; ל, ב). "יצחק בן אברהם" (בראשית כה, יט) זמן נתאחד. "אברהם אהבי" (ישעיה מא, ח). "בעיניו פימים אחדים באהבתו" (בראשית כט, כ). "ושאר ישוב בנד" (ישעיה ז, א). "אם תשוב ואשיבך לפני תעמד" (ירמיה טו, יט). "כי בא השמש" (בראשית כח, יא). נתקצר הזמן. "וישכב במקום" (שם). "יש כ"ב" [אותיות] (זהר פנחס רלח. תקוני-זהר לד. קלב:). "קחו עמכם דברים ושובו" (הושע יד, ג). "מאבני המקום" (בראשית שם), אבנים אותיות (ספר יצירה). "מראשיתו" (בראשית שם), מחשבה מברר הכל.

כל-זה מצאנו מכתב-יד רבנו ז"ל (העתקנו רק השיכים לפרשת השבוע, ועוד קצת) וכו', כתבם בדרך 'ראשי-פרקים' ברמז בעלמא לזרון וכו' - מה שאפשר להבין

מַעַט עַל-פִּי הַהִקְדָּמָה שֶׁהִבְנֵיתִי מִדְּבָרָיו, אָמַרְתִּי לְבָאֵר מַה שֶּׁבִיָּדִי וְכוּ'.

וְהִנֵּה מַה שֶּׁהָאִיר הַשֵּׁם עֵינַי הוּא: כִּי רַבְּנוּ ז"ל רוֹצֵה לְגַלוֹת: שֶׁתְּשׁוּבָה' וּבַחֲנִינִת לְמַעַלָּה מִהַזְמַן, דְּהֵינּוּ 'בְּטוֹל־הַזְמַנִּים', הֵם בַּחֲנִינָה אַחַת, וְעַל-יַדֵּיהֶּזָּה זֹכִיךְ לְשִׁמְעַת הַקּוֹל דְּקִדְשָׁה', וְלִהְכַנִּיעַ הַקּוֹל דְּסִטְרָא-אַחְרָא'.

וְכֵן מְבַאֵר בְּהַאֲלָפֵי־בֵית הַחֹדֶשׁ (סְפָר־הַמִּדּוֹת, תְּשׁוּבָה א): "יּוֹם שֶׁהָאָדָם עוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה הוּא לְמַעַלָּה-מִהַזְמַן, וּמַעַלָּה כָּל הַיָּמִים לְמַעַלָּה-מִהַזְמַן".

נִמְצָא מְבַאֵר: שֶׁתְּשׁוּבָה' הוּא לְמַעַלָּה-מִהַזְמַן'.

וְעֵתָה הוֹלֵךְ וּמְבַאֵר: שֶׁתְּשׁוּבָה' הוּא בַּחֲנִינִת 'בְּטוֹל־הַזְמַן', דְּהֵינּוּ: שֶׁהַזְמַן' נִתְאַחַד - שֶׁהַזְמַן' עוֹלָה וְנִתְקַשֵּׁר וְנִכְלָל בְּבַחֲנִינִת לְמַעַלָּה-מִהַזְמַן'.

וְזֶהוּ שֶׁמְבַאֵר בְּלִשׁוֹנוֹ-הַקְּדוֹשׁ: "יִצְחָק בֶּן אַבְרָהָם זָמַן נִתְאַחַד. אַבְרָהָם אוֹהֵבִי. בְּעֵינָיו כְּיָמִים אַחָדִים בְּאַהֲבָתוֹ. וְשָׂאֵר יָשׁוּב בְּנֶגֶד" וְכוּ'.

הֵינּוּ: שֶׁאַבְרָהָם' הוּא בַּחֲנִינִת לְמַעַלָּה מִן הַזְמַן' - כִּי מִדְּתוֹ שֶׁל 'אַבְרָהָם' הִיא 'אַהֲבָה', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יִשְׁעִיָּה מֵא, ח): "אַבְרָהָם אֶהְיֶה", וְאַהֲבָה' הוּא בַּחֲנִינִת 'הִתְאַחַדוֹת-הַזְמַן', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּרֵאשִׁית כט, ט): "בְּעֵינָיו כְּיָמִים אַחָדִים בְּאַהֲבָתוֹ".

וְזֶהוּ בַּחֲנִינִת 'תְּשׁוּבָה', שֶׁעַל-יָדָהּ מְרַמֵּז תַּבְּת 'בֶּן', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יִשְׁעִיָּה ז, א): "וְשָׂאֵר יָשׁוּב בְּנֶגֶד". כִּי 'תְּשׁוּבָה' הִיא לְמַעַלָּה-מִהַזְמַן, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יְרֵמְיָה טו, יט): "אִם תְּשׁוּב וְאַשִּׁיבֶךָ לְפָנַי תַּעֲמֹד" - וְלִפְנֵי יִתְבָּרַךְ הוּא

בְּוִדָּאִי לְמַעַלָּה-מִהַזְמַן', כִּי הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ הוּא לְמַעַלָּה-מִהַזְמַן'.

נִמְצָא: שֶׁ"יִצְחָק בֶּן אַבְרָהָם" (בְּרֵאשִׁית כח, יט), מְרַמֵּז עַל 'הִתְאַחַדוֹת-הַזְמַן' עַל-יַדֵּי 'תְּשׁוּבָה' - כִּי 'יִצְחָק' שֶׁהוּא בַּחֲנִינִת הַזְמַן' כִּי, עוֹלָה וְנִתְאַחַד וְנִכְלָל בְּבַחֲנִינִת 'אַבְרָהָם', שֶׁהוּא בַּחֲנִינִת 'אַהֲבָה', בַּחֲנִינִת לְמַעַלָּה-מִהַזְמַן' - עַל-יַדֵּי בַּחֲנִינִת 'בֶּן' שֶׁהוּא בַּחֲנִינִת 'תְּשׁוּבָה' כִּי, וְכוּ'.

וְזֶהוּ: "כִּי בָא הַשֶּׁמֶשׁ" (בְּרֵאשִׁית כח, יא) - נִתְקַצֵּר הַזְמַן. כִּי "הַשֶּׁמֶשׁ בָּאָה שְׁלֵא בְּעוֹנָתָהּ בְּשִׁבִיל יַעֲקֹב" (רֵשׁ"י; בְּרֵאשִׁית-רַבָּה סח, י), וְנִתְקַצֵּר הַזְמַן - שֶׁזֶּהוּ בַּחֲנִינִת 'בְּטוֹל־הַזְמַן'.

וְזֶה (בְּרֵאשִׁית שָׁם): "וַיִּשְׁכַּב בְּמָקוֹם". וְאִתָּא (זֵהר פְּנִיחָס רִלְחָ. תְּקוּנַיִי-זֵהר לֵד. קִלְבִּי): "שֶׁתַּבְּת 'וַיִּשְׁכַּב' הוּא בַּחֲנִינִת 'יֵשׁ כ"ב' [אוֹתִיּוֹת] - הֵינּוּ: כ"ב אֲתוֹן דְּאוֹרֵי־תָא, שְׁמַהֶם כָּל הַדְּבוּרִים.

וְזֶה מְרַמֵּז עַל 'תְּשׁוּבָה', בַּחֲנִינִת (הוֹשַׁע יד, א): "קָחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ".

וְזֶהוּ (בְּרֵאשִׁית שָׁם): "מֵאַבְנֵי הַמָּקוֹם" - "אַבְנֵים אוֹתִיּוֹת" (סְפָר יִצְיָרָה). הֵינּוּ: 'אוֹתִיּוֹת הַדְּבוּרִים', שֶׁהֵם בַּחֲנִינִת 'תְּשׁוּבָה', בַּחֲנִינִת: "קָחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ", כִּי, וְכוּ'.

וְזֶהוּ (בְּרֵאשִׁית שָׁם): "מְרַאשׁוֹתָיו" - מַחֲשָׁבָה מְבַרֵּר הַכֹּל. כִּי עֵקֶר 'תְּקוּנַיִת-הַתְּשׁוּבָה', הוּא עַל-יַדֵּי 'קִדְשֵׁת-הַמַּחֲשָׁבָה', שֶׁמְבַרֵּרֶת וּמְתַקְנֶת כָּל הַפְּגָמִים, כִּי "כָּל־מַחֲשָׁבָה אֲתִבְרֶנּוּ" (זֵהר פְּקוּדֵי רַנְדִּי).

נִמְצָא: שֶׁפְּסוּק [הַפְּסוּקִים בְּפָרָשָׁתוֹן]: "וַיִּשְׁכַּב בְּמָקוֹם הַהוּא וְכוּ', כִּי בָא

הַשֶּׁמֶשׁ, וַיִּקַּח מֵאֲבְנֵי הַמָּקוֹם, וַיִּשֶׂם מִרְאֲשֵׁתוֹ - כְּלִזָּה מִרְמֹז: שִׁתְּשׁוּבָה' הוּא בַּחֲנִינָת לְמַעַלְה־מַהֲזֵמֶן.

"וַיִּשְׁכַּב בַּמָּקוֹם הַהוּא" - שִׁישָׁן מִתּוֹךְ 'דְּבַר־תּוֹרָה' [וַיִּשְׁכַּב - "י"ש כ"ב אַתָּון" (זֶהר פִּנְחָס רִלח. תַּקוּנֵי־זֶהר לֵד. קִלְבִּי)].

ד.

(שיחות-ה'ר"ן פו)

מָה שֶׁהִתֵּן דּוֹרֵשׁ הַדְּרָשָׁה, הִיא מוֹעֵלַת לְזִוּגִים' - כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרֵאשִׁית כח, יא): "וַיִּשְׁכַּב בַּמָּקוֹם הַהוּא", "יֵשׁ כ"ב אוֹתִיּוֹת" (זֶהר פִּנְחָס רִלח. תַּקוּנֵי־זֶהר לֵד. קִלְבִּי) - הַדְּרָשָׁה שֶׁהִיא בְּכ"ב אוֹתִיּוֹת, הֵם לְזִוּוג.

זֶה מִרְמֹז עַל כָּל אָדָם - שֶׁכְּשֵׁרוּאָה שְׂמוֹנְעֵין אוֹתוֹ כְּמוֹ שְׂמוֹנְעֵין, צְרִיד לְקַשֵּׁר בְּמַחְשַׁבְתּוֹ 'דְּבַר־תּוֹרָה', וּלְהוֹצִיא מִחֲשַׁבְתּוֹ מ'רַעִיּוֹנִים־רָעִים', וּלְקַשֵּׁר בְּמַחְשַׁבְתּוֹ 'דְּבוּרֵי־תּוֹרָה', עַד שִׁישָׁן מִתּוֹךְ 'דְּבוּרֵי־תּוֹרָה', שֶׁזֶהוּ עֵקֶר בַּחֲנִינָת הַפְּרוּר מ'הִיכְלִי־הַתְּמוּרוֹת'.

ה.

(ספר-המדות, שנה ח"בג)

חֲמֻשָּׁה־עָשָׂר "שִׁיר הַמַּעֲלוֹת" שֶׁבַּתְּהַלִּים (תְּהַלִּים קכ"קלד) - מְסַגְּלִים לְבַטֵּל הַשְּׁנָה.

כִּי זֶה בַּחֲנִינָת 'תְּשׁוּבַת־הַמִּשְׁקָל', שֶׁהוּא עֵקֶר 'תַּקּוּן פְּגָם־הַפְּרִיט', שֶׁהוּא 'פְּגָם־הַמַּחְשָׁבָה', שֶׁכָּל תַּקּוּנוֹ עַל־יְדֵי־זֶה דִּיקָא.

זֶהוּ: "וַיִּשְׁכַּב בַּמָּקוֹם הַהוּא", "בַּמָּקוֹם הַהוּא" דִּיקָא - שֶׁהוּא הַמָּקוֹם שֶׁפָּגַע בוֹ - כִּי דִיקָא לְשֵׁם קַשֵּׁר מִחֲשַׁבְתּוֹ בְּקַשֵּׁר אַמִּיץ עַד שִׁישָׁן.

[בְּמִרְאֵי־מְקוֹמוֹת לְהַרְבּ מִטְּשֵׁעֵהֶרִין ז"ל, צִין לְהַמְדוּשׁ בָּאן (בְּרֵאשִׁית־דְּבָר סח, יא; עד, יא): "כָּל עֲשָׂרִים שָׁנָה שֶׁעֲמַד בְּבֵיתוֹ שֶׁל לְבָן, לֹא שָׁכַב. וּמָה הִיָּה אוֹמֵר? ט"ו שִׁיר הַמַּעֲלוֹת שֶׁבַּסֵּפֶר תְּהַלִּים"].

ו.

(לקוטי-הלכות, ברפת-הודאה ו, כד)

"וַיִּקַּח מֵאֲבְנֵי הַמָּקוֹם וַיִּשֶׂם מִרְאֲשֵׁתוֹ" (בְּרֵאשִׁית כח, יא) - שֶׁלְקַח וַיְבַרֵר מ'אֲבְנֵי הַמָּקוֹם', בַּחֲנִינָת 'פְּרוּר אוֹתִיּוֹת וְנִיצוּצוֹת', שֶׁהֵם בַּחֲנִינָת 'אֲבְנֵי קֹדֶשׁ' (סֵפֶר יְצִירָה), שֶׁנִּפְּלוּ ל'הִיכְלִי־הַתְּמוּרוֹת', שֶׁהֵם 'אֲבְנֵי נֶגֶף', בְּבַחֲנִינָת (אִיכָּה ד, א): "תִּשְׁתַּפְּכֶנָּה אֲבְנֵי קֹדֶשׁ" וְכו'.

כִּי כֶּךָ צְרִיד כָּל אֶחָד לְפִי בַּחֲנִינָתוֹ, כִּי אֶף־עַל־פִּי שְׂרוּאָה שֶׁמַּעֲכָבִין אֶת מִחֲשַׁבְתּוֹ כְּמוֹ שְׂמַעֲכָבִין - הוּא צְרִיד לַעֲשׂוֹת אֶת שְׁלוֹ, לְבָרַח מִה'מַחְשָׁבוֹת־רָעוֹת', וּלְקַשֵּׁר מִחֲשַׁבְתּוֹ לְבַחֲנִינָת 'מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם', שֶׁהוּא בַּחֲנִינָת "מְקוֹם הַהוּא" שֶׁפָּגַע בוֹ יַעֲקֹב.

וְאֶף־עַל־פִּי שְׂאִינוּ יָכוֹל עֲדוּן לְהַשִּׁיג וּלְהַבִּין מִשֶּׁם כָּלֵל, אֶף־עַל־פִּי־כֵן תְּהִיָּה מִחֲשַׁבְתּוֹ קְשׁוּרָה שֶׁם, עַל־יְדֵי 'אֲבְנֵי הַמָּקוֹם', שֶׁהֵם בַּחֲנִינָת 'אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה', עַד שִׁישָׁן מִתּוֹךְ 'דְּבַר־תּוֹרָה'. שֶׁזֶהוּ בַּחֲנִינָת: "וַיִּשְׁכַּב בַּמָּקוֹם הַהוּא", כְּנ"ל.

ז.

(לקוטי-הלכות, פקדון וארבעה שומרים ג, יד)

"וַיִּלֶךְ שֵׁם כִּי בָא הַשֶּׁמֶשׁ, וַיִּשְׁכַּב בַּמָּקוֹם הַהוּא" (בְּרֵאשִׁית כח, יא) - וְאָמְרוּ רַז"ל

וְהַצְדִּיק מְבַרֵר ה'אֲבָנִים טוֹבוֹת', שֶׁהֵם 'אֲבְנֵי קֹדֶשׁ', שֶׁהֵם 'אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה' - מ'הִיכְלִי־הַתְּמוּרוֹת'.

"וַיִּשֶׂם מִרְאֲשֵׁתוֹ" - שֶׁמְקַשְׂרֵם לְתוֹךְ ה'רֵאשׁ' וְה'שְׁכָל'.

דדינא, שהוא יושב ודן את חברו. וצריך לזהר מזה מאד, ולהסתכל על-עצמו היטב: אם הוא ראוי לזה לשפט את חברו, "פי המשפט לאלקים הוא" (דברים א, יז).

פי רק הוא יתברך לבדו, ראוי לשפט את האדם, כמו שאמרו רז"ל (אבות פ"ב מ"ד): "אל תדין את חברך עד שתגיע למקומו". ומי הוא שיכול לידע ולהגיע למקום חברו, כי אם השם יתברך, "שהוא מקומו של עולם, ואין העולם מקומו" (בראשית דב"ה סח, ט; שמות דב"ה מה, ו), וכל אחד ואחד יש לו מקום אצלו יתברך.

ועל-כן הוא לבדו יתברך, יכול לדון את האדם - פי הוא יתברך בעל-הרחמים, ובדאי הוא מקים בנו: "הוי דן את כל האדם לכה זכות" (אבות פ"א מ"ו) וכו'.

על-כן הוא לבדו יתברך, ראוי לדון את העולם - פי הוא יתברך יודע מקום כל אחד ואחד, פי כל המקומות הם אצלו יתברך, פי "הוא מקומו של עולם, ואין העולם מקומו", כנ"ל.

פי אף-על-פי שאנו מוצאים מקומות שהיה בהם השראת השכינה, כגון בבית-המקדש - אין הפונה חסוֹשֶׁלֹום שנתצמצם שם אלקותו יתברך חסוֹשֶׁלֹום, כמו שאמר שלמה (מלכים א ה, כז): "הנה השמים ושמי השמים לא יכלכלוך, אף פי הבית הזה" וכו'.

רק מחמת שהיה שם דברים נאים, פי "בבית-המקדש היה ציורא דעבדא דבראשית, וציורא דגן-עדן" (תקוני-זהר יג) - על-כן המשיך לשם קדשתו יתברך. אבל הוא יתברך "אין העולם מקומו, רק הוא מקומו של עולם".

(בראשית דב"ה סח, יא; רש"י כאן): "ששם שכב, אבל ארבע-עשרה שנה ששמש בבית עבר, לא ישן, פי היה עוסק בתורה".

ולכאזרה קשה: אם היה מנדד שנה מעיניו ארבע-עשרה שנה, מדוע במקום הזה דיקא שכב לישן?

אך באמת: כל ארבע-עשרה שנה עסק בתורה - הינו: שהיתה עבודתו על-פי שכל, שזהו בחינת עסק-התורה.

אבל "פספגע במקום" - והמקום נמשך מ'חלל-הפנוי', שהוא שרש המקום, ואז ראה: ששם אי-אפשר לעמד בשום שכל, כי-אם באמונה.

על-כן "ויילן שם, וישכב במקום ההוא" - פי שם צריכין רק בחינת שנה, שהוא בחינת הסתלקות-הפוח, וסומכין רק על אמונה לבד, פי בשעת שנה - ה'מחין' באין לתוך אמונה, כמבאר בדברי רבנו ז"ל במקום-אחר (ח"א לה).

בבחינת (איכה ג, כג): "חדשים לבקרים רבה אמונתך", בבחינת (תהלים צב, ג): "ואמונתך בלילות".

"ויפגע במקום" (בראשית כח, יא)

"ויפגע במקום" - רב הונא בשם רב אמי אמר: מפני מה מכנין שמו של הקדוש-ברוך-הוא, וקוראין אותו 'מקום', שהוא מקומו של עולם, ואין עולמו מקומו? - מן מה דכתיב (שמות לג, כא): "הנה מקום אתי" - הוי הקדוש-ברוך-הוא מקומו של עולם, ואין עולמו מקומו.

(בראשית דב"ה סח, ט)

ח.

(ח"ב א, יד)

כשאדם יושב לדבר בחברו, זה בחינת ראש-השנה, שהוא 'יומא'

ומי שאוחז בבחינת 'פסא-הפבוד', בבחינת 'שרשי-הנשמות' - הוא גם-כן בחינת: 'מקומו של עולם' וכו' - ועל-כן הוא יכול לעשות 'ראש-השנה'.

ט.

(ח"ב נו)

כְּשֵׁישׁ לְהֶאֱדָם לֵב, אֵין שִׁיךְ אֶצְלוֹ מְקוֹם כָּלל - כִּי אֲדַרְבָּא: "הוא מקומו של עולם" וכו' (בראשית-רבה סח, ט; שמות-רבה מה, ו).

כִּי ה'אֱלֹקוֹת' הוא ב'לב' וכו', ואצל השם-יתברך נאמר: (שמות לג, כא): "הנה מקום אתי" - "שהוא מקומו של עולם, ואין העולם מקומו" (בראשית-רבה ושמות-רבה שם).

נמצא: מי שיש לו 'לב ישראלי', אין ראוי לו לומר: "שמקום זה אין טוב לפניו!" - כי אין שיך אצלו 'מקום' כלל - כי אדרבא: "הוא מקומו של עולם, ואין העולם מקומו".

י.

(ח"ב פג)

על-ידי 'תקון-הברית' שהוא 'קשת' - יכול להוציא ה'חצים', שהיא ה'תפלה', שהיא "ח"י ברכאן דצלותא - שהם תלת ווי"ן" (תקוני-זוהר מא. מח.), בבחינת 'חצים'.

ו'מקומם' ב'ברית', בבחינת (תהלים פט, כט): "ובריתי נאמנת לו". 'אמונה' זה בחינת 'תפלה', בבחינת (שמות יז, יב): "ויהי ידיו אמונה".

ואז 'התחלת צמיחת קרן משיח' וכו'. ואז נעשה 'בן-חורין' - הינו: שבא ל'קדשת שבת' שאסור במלאכה וכו'.

ו'קדשת שבת' - זה בחינת 'תכלית הידיעה', ו'תכלית הידיעה שלא נדע" (בחינות-עולם פי"ג לג). ובשביל-זה 'שבת' נקרא: "תכלית שמים וארץ" (תפלת ערבית שבת) וכו'.

ו'תכלית הזה' - הוא 'עקר המקום', הינו בחינת: "מקומו של עולם" (בראשית-רבה סח, ט; שמות-רבה מה, ו) - ש'זה התכלית', הוא המקיף את 'כל העולם' שנברא ב'חכמה', כמו שכתוב (תהלים קד, כד): "כלם בחכמה עשית".

וזהו בחינת (ברכות ו): "הקובע מקום לתפלתו" - כי זה 'עקר המקום', בבחינת (שמות טז, כט): "אל יצא איש ממקומו ביום השביעי".

"ויהלם והנה סלם מצב ארצה וראשו מגיע השמימה, והנה מלאכי אלקים עלים וירדים בו" (בראשית כח, יב)

"והנה סלם" - זה 'סיני', אותיות דדין הוא אותיות דדין. (בראשית-רבה סח, יב)

"והנה סלם מצב ארצה" - אמר רבי אבא: 'סלם' זה 'סיני', שבו נתנה תורה, ושם נגלו מרכבותיו של הקדוש-ברוך-הוא. (זהר-חדש ויצא)

יא.

(שיחות-הר"ן פו)

ה'חתנה' - הוא בחינת 'סיני', כמו שכתוב (שיר-השירים ג, יא): "ביום חתנתו" - "זה מעמד הר-סיני" (תענית פ"ד מ"ח; כו:).

ו'סיני' גימטריא סל"ם" (בראשית-רבה סח, יב; זהר ויצא קמט. ועין זוהר פנחס רמו: וזהר-חדש ויצא).

וכתוב (בראשית כח, יב): "והנה מלאכי אלקים עלים וירדים בו" - הינו:

רְקוּדִין, שְׁבִשְׁעַת רְקוּדִין עוֹלָה וַיִּוֹרֵד; כִּי כִן דָּרָךְ רְקוּדִין: שְׁעוֹלָה אֶת גּוֹפּוֹ, וַיִּוֹרֵד אֶת גּוֹפּוֹ.

וְאָמַר לוֹ: "דְּרֹאפֵּע זִיךְ, און האַלט זיך!"
[טפס וְהַחֲזוֹק מַעֲמָד].

וְזֶה הָיָה עֲרֹךְ שָׁנָה קָדָם הַתְּקַרְבוֹתוֹ לְרַבְּנּוּ זְצוּק"ל. וְאַחֲרֵיכֵן כָּשָׁבָא אֶל רַבְּנּוּ זְצוּק"ל, הַפִּיר בּוֹ, שֶׁזָּהוּ הָאִישׁ הַנַּ"ל שֶׁאָמַר לוֹ: "דְּרֹאפֵּע זִיךְ און האַלט זיך" [טפס וְהַחֲזוֹק מַעֲמָד].

יב.

(אֲבַנְי"ה בְּרוֹזֵל, הַתְּקַרְבוֹת מוֹהֲרַנ"ת ג)

פְּעַם-אַחַת [לפני הַתְּקַרְבוֹתוֹ] יָשָׁב [מוֹהֲרַנ"ת] עִם הַחֲסִידִים תְּלַמִּידֵי הָרַב מִבְּאֲרֵיטְשׁוּב בְּסַעֲדַת מְלוֹה-מְלָכָה, וְהַפִּילוּ גוֹרֵל אֶת מִי לְשַׁלַּח לְקַנּוֹת בְּיִיגָל, וְנָפַל הַגּוֹרֵל עַל הָרַב ר' נְתָן זצ"ל, וְהִלְךְ.

וּבְאֲמָצַע הַדְּרָךְ, נָפַל עָלָיו מְרִירוֹת, מַעֲנִין הָעֲלִיּוֹת וְהַיְרִידוֹת שֶׁהָיָה רָגִיל בָּהֶם אֲפָלוּ אַחַר הַתְּקַרְבוֹתוֹ לַחֲסִידִים, וְנִכְנְסוּ בּוֹ 'הַרְהוּרֵי-תְּשׁוּבָה': "וְכִי עַל-זֶה נִבְרָא, לִילְךָ לְקַנּוֹת בְּיִיגָל"!

וְהָיָה קָשָׁה עָלָיו לְהַתְּחַזֵּק עֲצָמוֹ. וְאִז הִתְחִיל לְשַׁקֵּעַ קֶצֶת אֹרֶז הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב, וּמוֹהֲרַנ"ת עָלָה וַיִּוֹרֵד בְּמָה פְּעָמִים, וְלֹא יָדַע עֲצָה לָזֶה. וְקָנָא מָאד, שֶׁרָאָה אֲנָשִׁים זְקֵנִים בְּנַעַמִירוֹב שְׁאוּמְרִים 'שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם' [בְּלִיל שְׁבַת-קֹדֶשׁ] בְּאַמַּת.

וְאִז הִלְךְ לְעִזְרַת-נָשִׁים שֶׁל הַבֵּית-הַמְּדֻרָשׁ, וְהִתְחִיל לֹאמַר 'תְּהַלִּים', וְאָמַר עַד קַפִּיטֵל נו"ן, וּבְכָל פְּסוּק הַתְּגוּלָּל עֲצָמוֹ בְּאַרְץ מִרְבַּב הַצֶּעֶר, עַד שֶׁיִּגַע וְנָפַל לְאַרְץ.

וַיֵּישֶׁן - "וַיִּחַלֵּם וְהִנֵּה סֶלֶם מֵצַב אֶרֶץ-הַיְיָ וְרֹאשׁוֹ מִגִּיעַ הַשָּׁמַיְמָה" (עַל-פִּי בְּרֵאשִׁית כח, יב), וְהִתְחִיל לְעֲלוֹת, וְעָלָה קֶצֶת, וְנָפַל, וְעָלָה עוֹד קֶצֶת, וְחָזַר וְנָפַל; וְכֵן עוֹד הַפְּעָמִים; וּבְכָל-פְּעָמִים כָּל מָה שֶׁעָלָה יוֹתֵר, הִנְפִּילָה הָיְיָה יוֹתֵר גְּדוּלָּה.

וְשׁוּב עָלָה עַד לְרוֹם הַמְּדֻרָגוֹת, וְאִז נָפַל וְלֹא יָכַל לְעֲלוֹת עוֹד! - וּבָא אַחַד

יג.

(לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, בְּרַפְת־הוֹדָאָה ו, כד)

"וַיִּחַלֵּם וְהִנֵּה סֶלֶם מֵצַב אֶרֶץ וְרֹאשׁוֹ מִגִּיעַ הַשָּׁמַיְמָה" וְכוּ' (בְּרֵאשִׁית כח, יב) - שֶׁרָאָה: שֶׁזֶּה כָּלֵל עֲבוֹדַת הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם, שֶׁצָּרִיךְ לִיְרַד אֶל הָאָרֶץ הַגְּשָׁמִי הַזֶּה, שֶׁשֵּׁם אַחֲזִית 'הַיְכָלֵי-הַתְּמוּרוֹת', וְלִבְרַר מִשֵּׁם וְכוּ', וְלַעֲלוֹת בְּכָל הָעֲלִיּוֹת הַנַּ"ל, עַל-יְדֵי זֶה הַסֶּלֶם, שֶׁ"רֹאשׁוֹ מִגִּיעַ הַשָּׁמַיְמָה".

וְזֶה מְרַמֵּז "סֶלֶם" - כִּי 'סֶל' - בְּגִימַטְרִיא 'קו"ל', כַּמּוּבָא (סְפָר־הַקְּנָה; צִיּוּנִי; הַרוֹקֵחַ; וְעוֹד), שֶׁזֶּה בְּחִינַת "הַקָּל קוֹל יַעֲקֹב" (בְּרֵאשִׁית כז, כב), שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה כָּל הַתְּגַבְּרוֹתוֹ שֶׁל אִישׁ-הַיִּשְׂרָאֵלִי נִגְדַּד כָּל הַסְּטָרָא-אַחֲרָא וְהַיְכָלֵי-הַתְּמוּרוֹת, שֶׁכָּלם כְּלוּלִים בְּבְחִינַת 'עֲשׂוֹ' וְכוּ'.

"וְהִנֵּה מְלֹאכֵי אֱלֹהִים" - שֶׁהֵם הַצְּדִיקִים בְּחִינַת (תְּהַלִּים קד, ט): "בְּרַכּוֹ ה' כָּל מְלֹאכֵיו" וְכוּ', כַּמּוּ שֶׁכָּתוּב בְּזִהְרֵי-הַקְּדוּשׁ (לך ז. צ.).

"עֲלִים וַיְרִידִים בּוֹ" - כִּי צָרִיכִין כַּמָּה וְכַמָּה פְּעָמִים לְעֲלוֹת וְלִיְרַד, שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת "עֵיִל וְנָפִיק רְצוּא וְשׁוּב" (זֶהַר וַיִּקְהַל רִיג: הָאֲזִינוּ רצב). וְכוּ', כִּי הַמְּלֹאכָה לֹא לְיוֹם אֶחָד וְלֹא לְשָׁנָה אַחַת.

י.ד.

(לקוטי־הלכות, סימני בהמה וחייה טהורה ד, יז)

על־פּן יַעֲקֹב כִּשְׂרָאָה "מְלֹאכֵי אֱלֹקִים
עוֹלָיִם וַיּוֹרְדִים בְּסִלְסִים" (בְּרֵאשִׁית כח,
יב) - "אִז רָאָה כָּל הַמַּלְכֵי־וְת הַמְּשַׁתְּעַבְדִּים
בְּיִשְׂרָאֵל עוֹלָיִם וַיּוֹרְדִים; אָבֵל מַלְכוּת
אָדוּם, שֶׁהוּא הַגְּלוּת הַזֶּה, רָאָה עוֹלָה וְלֹא
יֹרֵד" (פְּרֻקֵי־דְבָרֵי־אֱלִיעֶזֶר פ"ה).

כִּי אָפְלוּ יַעֲקֹב שֶׁהוּא עֵצֶם הָאֵמֶת, לֹא
הָיָה יָכֹל לַעֲמֹד עַל הַדְּבָר, אִיךָ יִהְיֶה
אֲפָשָׁר לְצִאת מִזֶּה הַגְּלוּת, לְבַטֵּל רַבּוּי
הַשֶּׁקֶר וְהַרְמָאוֹת וְכוּ' הַמִּתְפַּשֵּׁט עַכְשָׁיו.

עַד שֶׁהִשְׁמִיתִבְרָךְ הַבְּטִיחוֹ (שָׁם פְּסוּק טו):
"וְהִנֵּה אָנֹכִי עֹמֵד וְשֹׁמְרֵתִיךָ בְּכָל
אֲשֶׁר תִּלְךָ, כִּי לֹא אֶעֱזָבֶךָ" - שְׁמֹרְמוֹ עַד
הַקֶּץ הָאֲחֵרוֹן שֶׁהִשְׁמִיתִבְרָךְ לֹא יַעֲזֹב
אוֹתָנוּ לְעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹאֵל־א יב, כב):
"כִּי לֹא יִטַּשׁ ה' אֶת עַמּוֹ" וְכוּ'. וְהִבֵּן הַדְּבָרִים
הַיְטֵב, אִם תִּרְצֶה.

טו.

(לקוטי־הלכות, מתנה ומתנת שכיב־מרע ד, יב -
על פי לקוטי־מוהר"ן ח"א כה, אחויו לן מנא')

"וַיַּחֲלֹם וְהִנֵּה סֹלֶם מֵצֵב אֲרֻצָּה וְרֹאשׁוֹ
מִגִּיעַ הַשָּׁמַיְמָה" (בְּרֵאשִׁית כח, יב) -
הֵינּוּ: שְׂאֵז הָרָאוּ לוֹ: שֶׁכָּל עֲבוֹדַת הָאָדָם בְּזֶה
הָעוֹלָם, הוּא בְּבַחֲינָה זֹאת, בְּבַחֲינַת: "סֹלֶם
מֵצֵב אֲרֻצָּה, וְרֹאשׁוֹ מִגִּיעַ הַשָּׁמַיְמָה".

הֵינּוּ: שֶׁהוּא צָרִיךְ בְּכָל־פַּעַם לְעֹלוֹת
מִדְרָגָא לְדְרָגָא כְּמוֹ שֶׁעוֹלִין בְּסִלְסִים,
וּמִחֲמַת־זֶה מִתְגַּבְּרִין וּמִשְׁתַּטְּחִין וּמִתְפַּשֵּׁטִין
כְּנֻגְדוֹ כְּלִכְךָ בְּכָל־פַּעַם.

וְזֶהוּ (שָׁם): "וְהִנֵּה מְלֹאכֵי אֱלֹקִים עוֹלָיִם
וַיּוֹרְדִים בּוֹ". "מְלֹאכֵי אֱלֹקִים" - הֵם
הַעוֹבְדֵי־הַשָּׁם שֶׁנִּמְשְׁלוּ לְמְלֹאכִים.

"עוֹלָיִם וַיּוֹרְדִים בּוֹ" - בְּזֶה הַסִּלְסִים. כִּי כָּל
עֲלִיַּתְם וַיּוֹרְדַתְם, הוּא בְּבַחֲינַת
הַסִּלְסִים הַזֶּה, שְׁמִי שֶׁהוּא פִּקּוּחַ וּמֵאֲמִין לְדְבָרֵי
הַצְּדִיק: "שְׂאִין זֶה נְפִילָה בְּלָל!" וּמִתְחַזֵּק
וּמִתְגַּבֵּר - הוּא עוֹלָה עַל־יַד־זֶה לְמִדְרָגָה
הַגְּבוּהָ יוֹתֵר. וְלִהְפֹךְ מִי שְׂאִינוֹ מִתְחַזֵּק - הוּא
יֹרֵד חֲסִי־וְשָׁלוֹם עַל־יַד־זֶה.

וְזֶהוּ (פְּסוּק יג): "וְהִנֵּה ה' נֹצֵב עָלָיו וַיֹּאמֶר"
וְכוּ' - שֶׁהַבְּטִיחוֹ בְּכֹמָה הַבְּטָחוֹת.

כִּי מִחֲמַת שֶׁיַּעֲקֹב שֶׁהוּא אִישׁ־הַיִּשְׂרָאֵלִי
הַפְּשִׁיט עֹמֵד בְּנִסְיוֹן, וְלֹא הִנִּיחַ אֶת
מְקוֹמוֹ עַד שֶׁעָלָה לְמִדְרָגָה שְׁנִיָּה - עַל־פּן
הַבְּטִיחוֹ הַשָּׁם־יִתְבָּרַךְ (פְּסוּק טו): "שִׁיְהִיָּה עִמּוֹ
וְכוּ', וְשֹׁמְרֵתִיךָ בְּכָל אֲשֶׁר תִּלְךָ וְכוּ'".

שֶׁהַבְּטִיחוֹ: שֶׁאִף־עַל־פִּי שִׁיעֵבֵר עָלָיו עוֹד
כִּהְנֶה וְכִהְנֶה, אָבֵל הַשָּׁם־
יִתְבָּרַךְ יִשְׁמְרֵהוּ בְּכָל־עֵת בְּכָל אֲשֶׁר יִלְךָ, עַד
אֲשֶׁר יִבְיָאֵהוּ לְמִדְרָגָתוֹ הָעֲלִיוֹנָה בְּשָׁלוֹמוֹת.

בְּבַחֲינַת (שָׁם): "כִּי לֹא אֶעֱזָבֶךָ עַד אֲשֶׁר אִם
עֲשִׂיתִי אֶת אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי לְךָ" -
"בְּשִׁבְלֶךָ". דִּהְיִנּוּ: מַה שֶּׁדָּבַר עִם הַצְּדִיקִי־
אֵמֶת, אֶת כָּל הַמִּדְרָגוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁיִּזְכְּנוּ
בְּרַחֲמֵי הַמְּרַבִּים.

טז.

(לקוטי־הלכות, פקדון וארבעה שומרים ד, יט-כב)

עַל־פּן רָאָה שָׁם "סֹלֶם מֵצֵב אֲרֻצָּה
וְרֹאשׁוֹ מִגִּיעַ הַשָּׁמַיְמָה" (בְּרֵאשִׁית
כח, יב) - הֵינּוּ שְׂרָאָה: שֶׁהָאָדָם וְכָל הַתְּלוּי בּוֹ
וְנִלְוָה אֵלָיו, הַכֹּל בְּבַחֲינַת "סֹלֶם מֵצֵב אֲרֻצָּה
וְרֹאשׁוֹ מִגִּיעַ הַשָּׁמַיְמָה", כִּי כָּל דְּבָר יֵשׁ לוֹ
שָׂרֵשׁ לְמַעְלָה.

וְאִף־עַל־פִּי שֶׁכָּכֵן הַדְּבָר "מֵצֵב אֲרֻצָּה"
- כִּי מְלַבֵּשׁ בְּאֲרֻצֵּי־

וּגְשָׁמִיּוֹת; אָבֵל "רֵאשׁוּ מַגִּיעַ הַשָּׁמַיְמָה" –
 כִּי יֵשׁ בּוֹ חֲכָמָה וְשִׁכְל' שֶׁהוּא בְּחִינַת 'רֵאשׁ'
 שֶׁמַּגִּיעַ עַד לַשָּׁמַיִם לְמַעַלְהָ לְמַעַלְהָ.

כִּי 'שָׁמַיִם וָאָרֶץ', הֵם בְּחִינַת 'פְּנִימִיּוֹת
 וְחִיצוֹנִיּוֹת'. וְעַל־כֵּן הָאָדָם הוֹלֵךְ בְּקוֹמָה
 זְכוּפָה בֵּין הַשָּׁמַיִם וּבֵין הָאָרֶץ, כִּי הוּא "סֵלֶם
 מִצֵּב אֶרֶץ" – בְּבְחִינַת 'חִיצוֹנִיּוֹת', כִּי מְלַבֵּשׁ
 בְּגוּד'. אָבֵל "רֵאשׁוּ מַגִּיעַ הַשָּׁמַיְמָה" –
 שֶׁהוּא ה'שִׁכְל', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'עֲלִיּוֹנוֹת
 הַדְּבָר', בְּחִינַת 'פְּנִימִיּוֹת', כִּי הָאָדָם צָרִיךְ
 לְקַשֵּׁר הַכֹּל לְשֵׁרשׁוֹ.

יז.

(לְקוּטִי-הַלְכוּת, מַעֲקָה וְשִׁמִּירַת-הַנֶּפֶשׁ ז, ב)

ה'עֲזוֹת-דְּקַדְשָׁה' הוּא בְּחִינַת 'סֵלֶם' – כִּי
 אִי-אֶפְשָׁר לְהִתְקַרֵּב
 אֶל הַקְּדוּשָׁה, וְלַעֲלוֹת מִדְּרָגָא לְדְרָגָא, כִּי-אִם
 עַל-יְדֵי 'עֲזוֹת', כְּמוֹ שֶׁמְבָאָר שָׁם (לְקוּטִי-מִדְּבָר
 ח"א כב) עַל פֶּסוּק (שְׁמוֹת טו, יג): "נִהְלַתְּ בְּעֵזֶךָ
 אֶל גֵּוַה קְדֻשָּׁךְ".

עַל-כֵּן עָקַר בְּחִינַת ה'סֵלֶם' לְעֲלוֹת מִדְּרָגָא
 לְדְרָגָא – הוּא בְּחִינַת 'עֲזוֹת-
 דְּקַדְשָׁה'.

גַּם 'סֵלֶם' בְּגִימְטְרִיא 'קו"ל', כְּמוֹבָא (סְפָר-
 הַקְּנָה; צִיּוּנִי; הַרוֹקֵם; וְעוֹד), שֶׁהוּא עָקַר בְּחִינַת
 'עֲזוֹת-דְּקַדְשָׁה', בְּחִינַת (תְּהִלִּים סח, לד): "הֵן
 יִתֵּן בְּקוֹלוֹ קוֹל עֵז" [וְכַמְבָּאָר שָׁם בְּתוֹרָה כב].

וְזֶהוּ בְּחִינַת ה'סֵלֶם' שֶׁרָאָה יַעֲקֹב אֲבִינוּ
 בְּמִקוֹם הַבֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
 (בְּרֵאשִׁית כח, יב): "וַהֲנֵה סֵלֶם מִצֵּב אֶרֶץ
 וְרֵאשׁוּ מַגִּיעַ הַשָּׁמַיְמָה, וַהֲנֵה מִלְּאכֵי
 אֱלֹקִים עֲלֵימ וַיְרִדִים בּוֹ".

כִּי 'יַעֲקֹב' בְּחִינַת 'קוֹל', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שָׁם כז,
 כב): "הַקֹּל קוֹל יַעֲקֹב".

וְזֶהוּ: "הֵן יִתֵּן בְּקוֹלוֹ קוֹל עֵז" – רֵאשִׁי-
 תְּבוּת 'עֵק"ב'. עַל-כֵּן הוּא דִּיקָא
 רָאָה ה'סֵלֶם מִצֵּב אֶרֶץ" – שֶׁדָּרָךְ בּוֹ עוֹלִין
 מִדְּרָגָא לְדְרָגָא מ'אָרֶץ' ל'שָׁמַיִם', מ'נִגְלָה'
 ל'נִסְתָּר' [עֵינֵשׁם בְּפָנִים דְּבַר נִפְלָא בְּעֵינֵן 'בֵּית'
 וְה'עֲלִיָּה' עַל גְּבִי, שְׂזָה בְּחִינַת 'שָׁמַיִם וָאָרֶץ', נִגְלָה
 וְנִסְתָּר].

וְכַל-זֶה רָאָה בְּמִקוֹם הַבֵּית-הַמִּקְדָּשׁ
 שֶׁעוֹמֵד עַל ה'אֲבָן-שִׁתִּיָּה', כִּי
 הַבֵּית-הַמִּקְדָּשׁ כְּלוּל מ'תוֹרָה וְתַפְלָה' וְכוּ'.
 וְעַל-כֵּן הָיָה כְּמָה מִדְּרָגוֹת וּמַעֲלוֹת בְּכֹל
 הָעֲזָרוֹת וְהַהִיכָל – כִּי שָׁם עָקַר הָעֲלִיּוֹת
 מִדְּרָגָא לְדְרָגָא.

וְעַל-כֵּן שָׁם בְּמִקוֹם הַבֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, רָאָה
 ה'סֵלֶם מִצֵּב אֶרֶץ", שֶׁהוּא
 בְּחִינַת 'עֲזוֹת', בְּחִינַת 'קוֹלוֹת דְּקַדְשָׁה' –
 שֶׁדָּרָךְ שָׁם עוֹלִין מִדְּרָגָא לְדְרָגָא מ'אָרֶץ'
 ל'שָׁמַיִם'.

"וְהָיָה זֶרַעְךָ כְּעֵפֶר הָאָרֶץ, וּפְרֻצַת יָמָה
 וְקַדְמָה וְצַפְנָה וְנִגְבָּה" (בְּרֵאשִׁית כח, יד)

יח.

(ח"א ס, ח)

"יִתֵּן בְּעֵפֶר פִּיהוּ אוֹלֵי יֵשׁ תְּקוּנָה" (אֵיכָה ג,
 כט). 'עֵפֶר' הוּא בְּחִינַת ה'עֵדֶר
 הַדְּבוּר', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יִשְׁעִיָּה כט, ד): "וּמַעֲפָר
 תִּשָּׂא אִמְרַתְךָ".

הֵינּוּ: שֶׁצָּרִיךְ לִתֵּן בְּחִינַת ה'דְּבוּר', לְהַתִּיר
 פֶּה אֱלֹמִים" (סְנִיחֵדְרִין ק. מִנְחוֹת צח).
 וְעַל-יְדֵי-זֶה בָּא 'פֶּה הַדְּבוּר' ל'קוּוֹי ה'
 (יִשְׁעִיָּה מ, לא), שֶׁהֵם 'כְּלֵי הַהוֹלָךְ'.

וזהו: "אולי יש תקנה" - פדי שיגיע
הדבור ל"קווי הי".

וזהו (בראשית כח, יד): "והיה זרעה בעפר
הארץ" - כי ה'הולדה' תלויה, על-
ידי בחינת (איכה ג, כט): "יתן בעפר פיהו"
הנ"ל (עי' בפנים).

מהזמן, כמו שכתב רבנו ז"ל במקום-אחר
(ח"ב עט הנ"ל), כי 'יעקב' היה בבחינת
'למעלה-מהמקום', 'למעלה-מהזמן', וזה
בחינת 'שבת', כנ"ל.

נ.

(לקוטי-הלכות, ברפת-הודאה ו, כד)

"יעקב היה מטתו שלמה" (שבת קמו. ויקרא-
רבה לו, ה), ועל-כן נתברך (בראשית
כח, יד): "והיה זרעה בעפר הארץ" ויקא,
"ופרצת ימה וקדמה צפנה ונגבה" (שם),
"שהוא נחלה בלי מצרים", כמו שאמרו
רז"ל (שבת קיח:).

כי הוא זכה לתקן 'חטא אדם-הראשון'
ביותר, עד שסוף-כל-סוף יגמר את
שלו, כי "בית האחרון יהיה בבחינת יעקב"
כמו שאמרו רז"ל (פסחים פח.) - כי הוא מעלה
'עפר הארץ' שהוא 'תכלית המקום הגשמי',
עד 'שרש המקום', שהוא בחינת 'מקומו של
עולם'.

ועל-כן נתבשר: "והיה זרעה בעפר
הארץ, ופרצת ימה וקדמה" וכו'
- שבכל המקומות שירדו ישראל, יברר
ויעלה אותם משם, בבחינת (דברים ל, ד): "אם
יהיה נדחה בקצה השמים, משם יקבצו"
וכו' - כי כל-זה מרמז על ה'גואל-צדק'
שיצא ממנו, שהוא מאיר בכל דור ודור, בכל
זרע ישראל, לשמחם ולחזקם בכחו הגדול
ובעצותיו העמקות.

עד שיעלה אותם מכל המקומות הרעים
שבעולם שנדחו לשם, ששם התגברות
'היכלי-התמורות' מאד. ומכלם יקבצם
ויעלה אותם ויתקנם, בבחינת: "ופרצת ימה
וקדמה" וכו'. שזהו בחינת (תהלים קז, ב-ג):

ט.

(לקוטי-הלכות, ציצית ג, יח)

'שבת' הוא בבחינת 'למעלה-מהמקום',
ואז מקשרין ומעלין כל
ה'מקומות' לבחינת 'למעלה-מהמקום',
בבחינת (שמות טז, כט): "אל יצא איש ממקומו
ביום השביעי", כי "כל אחד קונה שביטה
במקום ששבת" (ערובין מא.; מה.).

כי 'המקום שעומד בו', כשמגיע יום
השבת' נתקדש ב'קדשת שבת',
בבחינת (שם ג, ה): "כי המקום אשר אתה
עומד עליו אדמת קדש הוא" - כי ה'מקום'
נתקדש ועולה ונתקשר בבחינת 'למעלה מן
המקום', כי "בשבת עולין כל העולמות
ממקומן למעלה למעלה" (פרי-עץ-חיים, 'שער-
השבת' הקדמה).

וזה בחינת (שבת קיח:): "כל המענג את
השבת, נותנין לו נחלה בלי מצרים" -
זה בחינת 'למעלה מן המקום', שאין שם
שום מצר ודחק, שזה בחינת (ישעיה נח, יד):
"נחלת יעקב", שנאמר בו (בראשית כח, יד):
"ופרצת ימה וקדמה" וכו' (שבת שם).

כי היה 'למעלה-מהמקום', בבחינת (שם
פסוק יא): "ויפגע במקום" כנ"ל. וכן
היה 'למעלה-מהזמן', בבחינת (שם): "ויכלן
שם פי בא השמש", "שלא בעונתה"
(בראשית-רבה סח, י), זה בחינת 'למעלה-

"יאמרו גאולי ה' וכו', ומארצות קבצם ממזרח וממערב וכו'".

נא.

(לקוטי הלכות, בשר-בחלב ג, ג'ד)

על-כן 'סבות' הוא בחינת 'יעקב', בחינת (בראשית לג, יז): "ויעקב נסע סבתה" פמובא (טור ארח-חיים סימן תיז) - כי ב'יעקב' נאמר (שם כח, יד): "ופרצת ימה וקדמה צפונה ונגבה", בחינת "נחלה בלי מצרים" (שבת קיח), שזה בחינת 'ספה', שהקדשה מתפשטת גם בחוץ, כי הכל נכנס אל הקדשה עכשו, על-ידי ה'תשובה של יום-הכפורים', שאז זוכין לעלות לבחינת 'איה'.

גם זה מרמז בדברי רבנו ז"ל במקום אחר (חיי מוהר"ן רז) על ענין ישיבתו באומאן: שזה בחינת (ישעיה לג, כד): "ובל יאמר שכן חליתי" וכו' - דהינו: כשנתוסף אבן אחת, דהינו: נפש אחד' שחוזר בתשובה ונתקרב להשם-יתברך - אזי נתרבין הפתים עד אין קץ.

ואמר אז רבנו ז"ל (חיי מוהר"ן רה): שעל-ידי-זה מכניסין לפנים, גם ה'נפשות' שהיו משלכין בחוץ, בבחינת (איכה ד, א): "תשתפכנה אבני קדש בראש כל חוצות" - כי עכשו כשנתרבין מאד ה'פתים', אזי ממילא נכנסין גם הם לפנים וכו' וכו'.

וזהו בחינת 'ספה', שעכשו נתרחב 'צבול-הקדשה' גם בחוץ, כנ"ל.

נב.

(לקוטי הלכות, מצרנות ד, ג)

על-כן אמרו רז"ל (שבת קיח): "כל המענג את השבת נוהגין לו נחלה בלי

מצרים" - כי 'שבת' הוא בחינת ה'צדיק' ה'ראש-בית', כמבאר שם בהתורה (ח"ב טז).

ועל-כן על-ידי 'שבת', נתבטלין ה'מצרים' - כי על-ידי ה'צדיק' ה'ראש-בית', בחינת 'שבת', נמשך ה'יסוד-הפשוט', שעושה 'שלוש' בין כל ה'ארבעה-יסודות', שיתנהגו במזג-השונה, ולא יהיו מצרים זה לזה.

וכפי 'בטול המצרים' שבין ה'ארבעה-יסודות' - כמו כן נתבטלין ה'מצרים' של 'צבול-הקדשה', ונתבטלין כלם להרחיב 'צבול-הקדשה', להגדיל 'שם השם', שהוא 'שרש הארבעה-יסודות' כמו שיהיה לעתיד, שאז יתקיים (בראשית כח, יד): "ופרצת ימה וקדמה וצפונה ונגבה", שהוא בחינת "נחלת יעקב" (ישעיה נח, יד), ששמר את ה'שבת' שהיא "בלי מצרים".

"והנה אנכי עמך" (בראשית כח, טו)

נג.

(ח"ב סח)

הצדיק צריך להראות למי שהוא למטה מאד בדיוטא-התחתונה לגמרי - שעדין הוא סמוך להשם ממש, כפי-כול, ולעוררו ולגלות לו: "השם עמך, ואל תירא ואל תפחד ואל תחת, כי הוא יתברך עמך ואצלה וקרוב לך ממש, כי מלא כל הארץ כבודו!" (ישעיה נ, ג).

על-כן אפלו אם האדם נופל חס-ושלום, למקום שנופל, רחמנא-לצלן, והוא בשפל המדרגה התחתונה ממש - גם משם יוכל לדבק את עצמו בהשם, ולשוב אליו יתברך, כי "מלא כל הארץ כבודו".

כד.

(לְקוֹטֵי-הַלְכוֹת, בְּרַפְת־הוֹדָאָה ו, כד)

וּבְשָׂרוֹ הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ (בְּרֵאשִׁית כח, טז): **"וְהִנֵּה אֲנֹכִי עִמָּךְ"** - שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ עִמּוֹ תָּמִיד בְּכָל מְקוֹם שֶׁהוּא, שֶׁעַל-יְדֵי־זֶה עָקַר הַכַּח לְבָרַר וּלְהַעֲלוֹת מַלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי שִׁיזְדַּעִין שֶׁבְּכָל מְקוֹמוֹת מְמַשְׁלָתוֹ וְהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ עִמּוֹ תָּמִיד, אֲפֹלוּ בְּמְקוֹמוֹת-הַחִיצוֹנִים חֹס־וְשָׁלוֹם, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת (תְּהִלִּים כג, ד): **"גַּם כִּי אֵלֶיךָ בָּגִיא צַלְמוֹת לֹא אֵירָא רַע כִּי אַתָּה עִמָּדִי"**.

כה.

(עָלִים-לְתַרְוּפָה, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת שִׁירָה תַקצ"ה)

וּבַפְּרִט שָׂרְבְנוּ ז"ל אָמַר אֵלֵי בַפְּרִטִיּוֹת:
גָּאֵט אִיז מִיט דִיר! בִּי דִיר! שְׂרַעַק
זִיךְ נִישְׁט! [הַשֵּׁם עִמָּךְ! וְאַצְלָךְ! אֵל תִּפְחָדוּ!]

כו.

(עָלִים-לְתַרְוּפָה, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת שְׁמוֹת תַקצ"ו)

גְּעוּוֹאֲלֵךְ! שְׂרַעַק דִיךְ נִישְׁט מִיין לִיב
קִינֵד! שְׂרַעַק דִיךְ נִישְׁט! גָּאֵט
אִיז מִיט דִיר בְּאַמְת! [אַהֵה! אֵל תִּפְחָד בְּנֵי חֲבִיבֵי! אֵל
תִּפְחָדוּ! הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ עִמָּךְ בְּאַמְת!]

זְכוּר מַה שֶׁאָמַר אֲדוֹנֵנוּ מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ ז"ל:
גָּאֵט אִיז גְּרוּיס, מָעַן ווִיִּסְט
גָּאָרְנִישְׁט! אָפִילוּ אִיעֵר זַאךְ, וּוּאוּהִין
אִיטְלִיכֵער אִיז גְּעַפּאַלן, אָבֵל יֵשׁ עֲנִין
שְׁנַת־הַפֶּךָ הַכֹּל לְטוֹבָה! [הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ הוּא גְּדוּל, לֹא
יודעים כְּלוּם! אֲפֹלוּ עֲנִין שְׁלֹכֶם, בְּכָל-מְקוֹם שֶׁנִּפְל כָּל
אַחַד, אָבֵל יֵשׁ עֲנִין שְׁנַת־הַפֶּךָ הַכֹּל לְטוֹבָה!]

כז.

(עָלִים-לְתַרְוּפָה, עֲרַב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ בְּלַק ת"ר)

וְאִיךְ צָעַק בְּקוֹלוֹ-הַקְּדוֹשׁ וְאָמַר: גָּאֵט אִיז
מִיט דִיר! בִּי דִיר! נַעֲבֵן דִיר! שְׂרַעַק
דִיךְ נִישְׁט! דוּפֵעַ אוּיף מִיין כַּח! קִיין יֹאוּשׁ

אִיז גָּאָרְנִישְׁט פֶּאָרְהַאָנְדִין! [הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ עִמָּךְ!]
אַתָּךְ! אַצְלָךְ! אֵל תִּפְחָדוּ! סָמַךְ עַל כַּח! אִין שׁוּם יֹאוּשׁ
בְּעוֹלָם כָּלְלוּ!]

וְתֹאמִין לִי בְּנֵי חֲבִיבֵי: שְׁכַל אֵלֹהֵי הַדְּבוּרִים
נֶאֱמְרוּ אֵלֶיךָ בַּפְּרִטִיּוֹת.

כח.

(עָלִים-לְתַרְוּפָה, א' קַרַח תר"א)

וְעַדִין הַשֵּׁם אַתָּנוּ, וְעַמָּנוּ, וְקָרוֹב אֲצִלְנוּ
תָּמִיד תָּמִיד! - גָּאֵט אִיז מִיט דִיר!
שְׂרַעַק דִיךְ נִישְׁט מִיין קִינֵד! - גְּלִיב מִיר: אַז
מִיִּנֵע רִייד זְעַנְעֵן דוּרְךְ אָמְת! אַז דְּעַר רַבִּי
עָלִיו הַשָּׁלוֹם מִיִּנֵט טַאקֵע דִיךְ! - אִיךְ זָאג
דִיר פֿון זִינְעֵט וועגן: גָּאֵט אִיז מִיט דִיר!
ס'זוּעט אַלץ נְתַהַפֵּךְ לְטוֹבָה ווערן!

[וְעַדִין הַשֵּׁם אַתָּנוּ, וְעַמָּנוּ, וְקָרוֹב אֲצִלְנוּ תָּמִיד תָּמִיד! -
הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ עִמָּךְ! אֵל תִּפְחָד בְּנֵי! - תֹּאמִין לִי: שְׂדָבְרֵי הֵם
אַמְת הַנְּכוֹנָה! שְׁהַרְבֵּי עָלִיו-הַשָּׁלוֹם כִּנּוֹן בְּאַמְת עָלֶיךָ! - אֲנִי
אוֹמֵר לָךְ מִשְׁמוֹ: הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ עִמָּךְ! הַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה!]

"וַיִּיקַץ יַעֲקֹב מִשְׁנָתוֹ, וַיֹּאמֶר אָכֵן יֵשׁ ה'
בְּמָקוֹם הַזֶּה וְאֲנֹכִי לֹא יָדַעְתִּי" (בְּרֵאשִׁית כח, טז)

כט.

(לְקוֹטֵי-הַלְכוֹת, בְּרַפְת־הוֹדָאָה ו, כד)

"וַיִּיקַץ יַעֲקֹב מִשְׁנָתוֹ, וַיֹּאמֶר אָכֵן יֵשׁ ה'
בְּמָקוֹם הַזֶּה וְאֲנֹכִי לֹא יָדַעְתִּי"
(בְּרֵאשִׁית כח, טז).

"וְאֲנֹכִי לֹא יָדַעְתִּי" - זֶה בְּחִינַת (בְּחִינַת-
עוֹלָם יג, מה): "תִּכְלִית הַיְדִיעָה דְּלֹא
נִדַע", שֶׁהוּא בְּחִינַת ה'מְקוֹם', בְּחִינַת 'פְּתֵר',
בְּחִינַת 'הַמְסַדֵּר וְהַמְיֻשָּׁב', שֶׁהוּא בְּחִינַת
'הַמַּעֲבָב'.

ל.

(לקוטי הלכות, מתנה ומתנת שכיב-מרע ד, יב -
על פי לקוטי-מוהר"ן ח"א כה, 'אחוי לן מנא')

**"וייקץ יעקב משנתו, ויאמר: אכן יש ה'
במקום הזה, ואנכי לא ידעתי"**
(בראשית כח, טז) - הינו: כשהקיץ משנתו וצערו
שהיה לו בעת שהתפשטו פנגדו כל-כף, אז
אמר: **"אכן יש ה' במקום הזה, ואנכי לא
ידעתי"** - כי נדמה לי כאלו אין שם השם-
יתברך, כי ה'דמיונות' רצו לבלבל אותי,
כאלו אין שם השם-יתברך, ורצו להפיל
אותי חסיושלום.

**ומה גדלו חסדי-השם, אשר עזרני עד כה
לעמד על עמדי, עד שנודע לי כי
באמת "יש ה' במקום הזה" - כי באמת לא
היה 'נפילה' כלל, רק שהתפשטו פנגדי,
מחמת שהייתי צריך לעלות למדרגה גבה
יותר, ולהתקרב להשם-יתברך בהתקרבות
יותר.**

**"אין זה פי אם בית אלקים, וזה
שער השמים"** (בראשית כח, יז)

"וזה שער השמים" - מקום תפלה לעלות
תפלתם השמימה. ומדרשו (בראשית-רבה סט, ז:
ירושלמי ברכות פ"ד ה"ה) מדרש-תהלים ל, במדרש-רבה ד,
יג: תנחומא ויקהל ז: ועוד): **"שבית-המקדש של
מעלה, מכון פנגד בית-המקדש של מטה"**. (רש"י)

לא.

(ח"א ז, א)

**עקר 'אמונה', בחינת 'תפלה', בחינת
'נסים', אינו אלא ב'ארץ-ישראל',
כמו שכתוב (תהלים לז, ג): "שכן ארץ ורעה
אמונה". ושם עקר עליות התפלות, כמו
שכתוב (בראשית כח, יז): **"וזה שער השמים"**.**

**ועל-ידי-זה דיקא עקר 'השגת-אלהותו',
על-ידי הכאת ה'רדיפה'
ב'המעבב'.**

**וזהו שאמר יעקב: "אכן יש ה' במקום
הזה, ואנכי לא ידעתי" - שדיקא
על-ידי "ואנכי לא ידעתי", בחינת 'המעבב'
הנ"ל - על-ידי-זה דיקא השגתי עתה
אלהותו כי "יש ה' במקום הזה".**

**כי דיקא על-ידי 'המעבב', בחינת 'מניעת
הידיעה' עד שיתישב - על-ידי-זה
משיגין אור האין-סוף וכו', כנ"ל.**

**וזה בחינת מה שאמרו רז"ל (סוטה כא:):
"אין התורה מתקיימת, אלא במי
שמשים את-עצמו כאינו יודע" - כי דיקא
על-ידי 'העדר-הידיעה', שהוא בחינת
'המעבב' הנ"ל, על-ידי-זה דיקא זוכה
ל'השגת-התורה', שהוא 'השגת-המחין'.**

**וזה בחינת מה שמוכא בדברינו (לקוטי-
הלכות, תפלין ה; בית-הפנסת ה): "שדרכו
ז"ל היה, לומר בכל-פעם: 'שעתה אינו
יודע כלל!' - ואחר-כך באיזה זמן השיג
השגות נוראות. וכן כמה פעמים, כל ימי
חיינו".**

**כי אצל כל ידיעה והשגה, יש בחינת
"תכלית הידיעה דלא גידע" וכו', ועין
מזה במקום-אחר (שיחות-הר"ן ג).**

**ועל-ידי-זה דיקא שבטל עצמו וידע
שאינו יודע כלל - זוכה
אחר-כך להשיג מה שמשגיג מ'העדר-
הידיעה' אל ה'ידיעה'.**

**שזהו בחינת (איוב כח, יב): "והחכמה מאין
תמצא" - "מאין" דיקא.**

לב.

(ח"א ט, ב)

וידע: "שיש שנים-עשר שבטים, כנגד שנים-עשר מזלות" (שמות-רבה טו, ו; תקוני-זחר לו, נט.), "וכל שבט ושבט, יש לו נסחא מיוחדת, ויש לו שער מיוחד, לפנים דרך שם תפלתו" (שער-הכפונות, דרושי עלינו-לשבח א), וכל שבט מעורר בתפלתו, כח מזלו שב'שנים-עשר מזלות', והמזל מאיר למטה, ומגדל הצמח, ושאר דבריו הצריכים אליו.

וצריך לזה זכות גדול, שיזכה אדם להעלות תפלתו, דרך שער השף לשבטו.

לג.

(ח"א י, א-ב)

עקר גדלתו של הקדוש-ברוך-הוא, הוא: שגם העכו"ם ידעו שיש אלקים שליט ומושל, כמובא בזהר (יתרו סט): "בד אתא יתרו ואמר (שמות יח, יא): 'פי עתה ידעתי כי גדול ה' וכו' - בדין אתיקר ואתעלא שמא עלאה".

ולעכו"ם אי-אפשר להם לידע גדלתו של הקדוש-ברוך-הוא, כי-אם על-ידי בחינת יעקב, כמו שכתוב (ישעיה ב, ה): "בית יעקב לכו ונלכה באור ה'". כי הוא גלה אלקותו של הקדוש-ברוך-הוא יותר משאר האבות.

כי "אברהם קראו הר, ויצחק קראו שדה" (פסחים פח.), ו'שדה' הוא יותר משג ונצרך להעולם מ'הר'. "ויעקב קראו בית" (שם), שהוא מקום ישוב לבני-אדם יותר מ'שדה'.

הינו: ש'יעקב' קרא את 'מקום הבית' המקדש, שהוא 'מקום התפלה'.

(בראשית כח, יז): "בית" - שהוא מקום ישוב לבני-אדם - כי העלה את התפלה מ'הר' ו'שדה', לבחינת 'בית', שיש בו תפיסה לבני-אדם יותר מ'הר' ו'שדה'.

כי בבחינת 'בית', יש גם לעכו"ם השגה, כמו שכתוב (ישעיה נו, ז): "כי ביתי בית תפלה יקרא לכל העמים". וכשהוא בבחינת 'בית' - "בדין אתיקר שמא עלאה" כנ"ל.

וזה פרוש (תהלים מח, ב): "גדול ה' ומהלל מאד" - כלומר: אימתי "גדול ה'", כשהוא "מהלל מאד" - "מסטרך דמותא", שהוא בחינת 'עכו"ם'.

כמו שאמרו רז"ל (בראשית-רבה ט, י; זחר בראשית מז.) על פסוק (בראשית א, לא): "והנה טוב מאד", "מאד" - זה מלאך-המות.

כשהוא "מהלל" מהם - אזי הוא "גדול", כי הוא עקר גדלתו.

ואימתי הוא מהלל מהם: "בעיר אלקינו הר קדשו" (שם) - דהינו: כשבחינת "הר", נעשה "עיר אלקינו", שהוא ישוב בני-אדם, בחינת 'בית', שהוא משג יותר מ'הר' ו'שדה'.

דהינו: כשמעלין את בחינת ה'תפלה', מבחינת 'הר', לבחינת 'עיר' ו'בית' - שאז יש גם לעכו"ם השגה כנ"ל - אז דיקא "גדול ה'" - כי זה עקר גדלתו יתברך, כשגם הרחוקים יודעים ממנו יתברך כנ"ל.

לד.

(ח"א מט, ב-ד)

עקר התפלה תלוי בלב, שישים כל לבו עליה, דהינו: שיקשר מהשבתו היטב לדבורי התפלה.

וְעַל-יְדֵי-זֶה נִתְגַּלָּה וְנִתְגַּדַּל מַלְכוּתוֹ
 יִתְבָּרַךְ, וְנוֹפֵל מַלְכוּת-
 הָרְשָׁעָה. וְאִזּוּ יֵשׁ עֲלֶיהָ לְבֵיתָא עֵלְאָה'
 ו'בֵּיתָא תַתְּאָה' - "שְׁנַשְׁבַּע הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ"
 הוּא (תענית ה.): שְׁלֹא יִכְנַס בִּירוּשָׁלַיִם
 שְׁלַמְעָלָה", שְׁהִיא בְּחִינַת "בֵּינָה לְבָא"
 (תקוני-זוהר יז. פתח אליהו) - "עַד שִׁיבְנָה
 יְרוּשָׁלַיִם שְׁלַמְטָה", בְּחִינַת 'תַּפְּלָה', בְּחִינַת
 'מַלְכוּת'.

"וַיִּקְרָא אֶת שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא בֵּית-אֵל,
 וְאוּלַם לֹוֹז שֵׁם הָעִיר לְרֵאשִׁיטָה" (בראשית כח, יט)

לה.

(ח"ב פה)

'אֲגוּזִים' הַנִּקְרָאִים 'לֹוֹזִים', רוֹמְזִים
 לְבְּחִינַת 'לֵאָה', שְׁהִיא בְּעֵרְףָה,
 שְׁהִיא 'נִקְבָּא רֵאשׁוּנָה' (ספרי-הלכותים להאריז"ל,
 כָּאן בְּפִרְשָׁתוֹ). וְאַחַר-כֵּן נִכְנָסִין לְבֵית-
 הַמִּקְדָּשׁ, שְׁהוּא בְּחִינַת: "יַעֲקֹב קָרָא בֵּית-
 אֵל" (פסחים פח.).

וְזָהוּ שְׁפָרַשׁ רַש"י (שופטים א, כד): "שְׁדָרְךָ
 לֹוֹז נִכְנָסִין לְבֵית-אֵל".

וְזָהוּ (ישעיה מ, א): "נַחֲמוּ נַחֲמוּ". שְׁתֵּי
 פְּעָמִים 'נַחֲמוּ' גִּימַטְרִיא 'קָדְקָד',
 שְׁהוּא בְּחִינַת 'עֵרְףָה' - שְׁעַל-יְדֵה נִכְנָסִין
 לְבֵית-אֵל.

וְזָהוּ שְׁלֹשָׁה שְׁבוּעוֹת שֶׁהֵם עֲשָׂרִים-וְאֶחָד
 יוֹם שְׁבִינְיָה-הַמְצָרִים, וְכַנְגָדוֹ בְּאֵילָן
 לֹוֹז.

בְּשִׁבְלֵי-זֶה נוֹהֲגִין לְאָכַל בִּיצָה בְּסַעֲדָה
 הַמְּפַסְקָת בְּתַשְׁעָה-בָּאָב - כִּי
 הַבִּיצָה נִגְמַרְת בְּעֲשָׂרִים וְאֶחָד יוֹם, כְּמֵאֲמַר

חז"ל (בכורות ח. ועין-שם בתוספות): "תִּרְנַגְלַת
 מוֹלַדַּת לְעֲשָׂרִים וְאֶחָד יוֹם וְכוּ', וְכַנְגָדוֹ
 בְּאֵילָן לֹוֹז".

וְזָהוּ הָעֵצִים לֹוֹז שְׁיֵשׁ בְּעֵרְףָה אָדָם, שְׁיִשְׁאָר
 אַחַר כְּלִיּוֹן הַגּוּף, וְכַמְנוּ יִתְחַדֵּשׁ בְּנִין
 הַגּוּף בְּשַׁעַת תְּחִית־הַמֵּתִים. וְזָהוּ עֵקֶר
 נַחֲמוּתֵינוּ, בְּחִינַת "נַחֲמוּ נַחֲמוּ" כִּנ"ל.

כִּי עַל הַגּוּף נֶאֱמַר (רות ג, יג): "שְׁכַבְי עַד
 הַבֶּקֶר", שְׁהוּא עַת הַתְּחִיָּה. "וְהֵנָּה
 בְּבִקֵּר וְהֵנָּה הִיא לֵאָה" (בראשית כט, כח), הֵינּוּ:
 'עֵצִים לֹוֹז הֵנ"ל - שְׁעַל-יְדֵה נִתְבְּנָה הַגּוּף.

וּבְשִׁבִיל "שְׁכָל פּוֹנְתוֹ שֶׁל יַעֲקֹב הָיָה
 בְּשִׁבִיל רְחֵל" (בראשית-רבה פד, ה) -
 נֶאֱמַר בְּבְנֵי רְחֵל, דְּהֵינּוּ 'יוֹסֵף': "וּלְקָדְקָד
 נָזִיר אָחִיו" (בראשית מט, כו), וּבְבְנֵימִין כְּתִיב:
 "וּבֵין כְּתַפְּיוֹ שָׁכֹן" (דברים לג, יב).

רְמֵז: שְׁעַל-יְדֵי בְּחִינַת 'לֵאָה' שְׁהִיא
 רֵאשׁוּנָה, יָכוֹל לָבוֹא לְבְּחִינַת
 'רְחֵל'. "קָדְקָד" ו"כְּתַפְּיוֹ" זֶה בְּחִינַת 'לֹוֹז'
 הֵנ"ל. 'עֵרְףָה' גִּימַטְרִיא ש"ג, רֵאשִׁי-תְּבוּת:
 "שִׁבְת נַחֲמוּ" - רְמֵז לְהֵנ"ל.

"וַיִּדַּר יַעֲקֹב נְדָר וְגו'. וְהֶאֱבֵן הַזֹּאת
 אֲשֶׁר שִׁמְתִי מִצְבָּה" (בראשית כח, כ"ב)

לו.

(ח"א נו, א-ב-ג)

לְחֻקִּים אֲמוּנָה הַנְּפוּלָה, הִיא עַל-יְדֵי
 בְּחִינַת 'יַעֲקֹב' - הֵינּוּ: עַל-יְדֵי
 'נְדָר', שְׁיִדַּר אִיזְהוּ נְדָר, וִיקָיִם מִיָּד. וְעַל-יְדֵי-
 זֶה יָשׁוּב לְאֲמוּנַת חֻכְמִים וְכוּ'.

ו'יַעֲקֹב' הוּא בְּחִינַת 'נְדָר', שְׁהוּא "רֵאשׁ
 לְכָל הַנְּוֹדִרִים" (בראשית-רבה ע, א -

על הפסוק: "נָדַר לְאֲבִיר יַעֲקֹב". תהלים קלב, ב, כְּמוֹ שְׁכַתוֹב (בְּרֵאשִׁית כח, כ): "וַיִּדַר יַעֲקֹב נְדָר".

וּכְשֶׁנִּתְתַּקֵּן ה'יָדִים' הַנ"ל עַל-יְדֵי נְדָר, עַל-יְדֵי־זֶה מִתְנוּצְצִים בּוֹ אֲזוּרוֹת הָאֲבוֹת' - כִּי נְדָר' זֶה בְּחִינַת 'אֲזוּר יַעֲקֹב, וְיָדִים' הֵם 'אֲבָרָהֶם וַיִּצְחָק, שְׁהֵם יָמִין וּשְׂמָאל'.

וְזֶהוּ: סוֹפֵי-תְבוּת שֶׁל שְׁמוֹת הָאֲבוֹת: 'בִּק"ם' - כִּי סוֹפֵי-תְבוּת שֶׁל "אֲבָרָהֶם יִצְחָק יַעֲקֹב", הֵם אוֹתִיּוֹת 'בִּק"ם', נוֹטְרִיקוֹן (תְּהִלִּים פט, כא): "בְּשֵׁמוֹן קָדְשֵׁי מִ'שְׁהִתִּיּוֹ", שֶׁהִיא רְמֵז בְּחִינַת נְדָר'.

כִּי כֵן כְּתִיב בְּנְדַר יַעֲקֹב' (בְּרֵאשִׁית שָׁם, כב): "וְהָאֵבֶן הַזֹּאת אֲשֶׁר" וְכוּ, וְכִתִּיב (שָׁם לז), (ד): "וַיִּצַק עָלֶיהָ שֵׁמוֹן" - הֵינּוּ: עַל-יְדֵי ה'נְדָר', מִתְנוּצְצִים עַל הָאָדָם 'אֲזוּר הָאֲבוֹת'.

"וַנִּתֵּן לִי לֶחֶם לֶאֱכֹל וּבִגְד לְלַבֵּשׁ" (בְּרֵאשִׁית כח, כ)

לז.

(ח"א כט, ד"ה)

לְתַקֵּן כָּל הָעֵבְרוֹת בְּפִרְטוּיָן, הֵם רַבִּים מְאֹד וְכִבֵּד עַל הָאָדָם. בְּכֵן צָרִיךְ לְתַקֵּן כָּל־לִיּוֹת הַגִּידִים, תְּקוּן-הַבְּרִית. וְעַל-יְדֵי־זֶה נִתְתַּקֵּן מִמִּילָא כָּל הַלְּאוּיִן שֶׁעָבַר, וְנִמְשָׁךְ לָהֶם 'לְבַנּוּנִית', וּמִלְבִּין עוֹזְנוֹתֵיהֶן שֶׁל שֵׁס"ה לְאוּיִן, וּמִשְׁפִּיעַ 'לְבַנּוּנִית' בְּשֵׁס"ה גִּידִין, בְּבְחִינַת (קִהְלֵת ט, ח): "בְּכָל עֵת יִהְיוּ בְּגָדֶיהָ לְבָנִים" [וְעַנּוּן בְּפָנִים עֲנִינוּ תְּקוּן הַבְּגָדִים הַתְּלוּי בָּזָה].

וּבָזָה תְּלוּי 'פְּרִנְסָה בְּלִי טְרַח', עַל-יְדֵי 'תְּקוּן-הַכֶּלֶלִי', שֶׁהוּא 'תְּקוּן-הַבְּרִית' וְכוּ.

וְזֶה שֶׁבִּקֵּשׁ יַעֲקֹב (בְּרֵאשִׁית כח, כ): "וַנִּתֵּן לִי לֶחֶם לֶאֱכֹל וּבִגְד לְלַבֵּשׁ" - כִּי זֶה תְּלוּי בָּזָה, כִּי 'פְּרִנְסָה' תְּלוּי בְּבְחִינַת 'בְּגָדִים לְבָנִים'.

וְזֶה (יִשְׁעִיָּה כג, יח): "לֶאֱכֹל לְשַׁבְּעָה וּלְמַכֶּסֶה עֵתִיק".

וְיַעֲקֹב' שֶׁהִמְשִׁיךְ 'לְבַנּוּנִית', בְּבְחִינַת (בְּרֵאשִׁית ל, לז): "מִחֲשֵׁה הַלְּבָן", עַל-יְדֵי 'תְּקוּן-הַכֶּלֶלִי', כְּמוֹ שְׁכַתוֹב (שָׁם מט, ג): "רֵאשִׁית אוֹנִי" - נֶאֱמַר בּוֹ (שָׁם כח, כז): "יֹשֵׁב אֱהָלִים" - הֵינּוּ: בְּחִינַת 'שָׁמַיִם', כְּמוֹ שְׁכַתוֹב (יִשְׁעִיָּה מ, כב): "וַיִּמְתַּחֵם כְּאֶהֱל לְשַׁבַּת".

הֵינּוּ: בְּחִינַת (מִשְׁלֵי ל, יט): "דֶּרֶךְ הַנְּשִׂיר בְּשָׁמַיִם", בְּחִינַת "זֶהַר הַרְקִיעַ" (דְּנִיָּאל יב, ג), בְּחִינַת (יוֹמָא סח:): "לְשׁוֹן שֶׁל זְהוּרִית, שֶׁמִּלְבִּין עוֹזְנוֹתֵיהֶן" וְהַדְּמִים שֶׁל שֵׁס"ה גִּידִין, בְּבְחִינַת (יִשְׁעִיָּה א, יח): "אִם יֵאָדִימוּ כִּתּוּלַע כְּצֶמֶר יִהְיוּ".

"וַיִּשָּׂא יַעֲקֹב רִגְלָיו" (בְּרֵאשִׁית כט, א)

לְבוֹ נִשָּׂא אֶת רִגְלָיו. (רש"י: בְּרֵאשִׁית-רַבָּה ע, ח) כְּשֶׁנִּשָּׂא יַעֲקֹב אֶת לְאָה, בְּשִׁעָה שְׁהִיו מְרַקְדִין, הִיו מְזַמְרִין: "הִיא לֵיא". (בְּרֵאשִׁית-רַבָּה ע, יט)

לח.

(ח"א י, ה"ח)

רְקוּדִין' וְהַמְחָאֵת-כַּף, נִמְשָׁכִין מִבְּחִינַת ה'רוּחַ שֶׁבִּלְבָב, כְּנִרְאָה בְּחוּשׁ, כִּי עַל-יְדֵי 'שְׁמֵחַת הַלֵּב' הוּא מְרַקֵּד וּמְכַה כַּף אֶל כַּף.

וְכַמּוּבָא בְּתַקּוּנִים (תְּקוּנֵי־זֶהַר נג): "וְהָאִי רוּחָא נָשֵׁב בְּשִׁית פְּרָקִין דְּדְרוּעָא

ובשית פרקין דשוקין". והיא בחינת
המחאת-כף, וביחינת רקודין'.

וזהו בחינת: "לבו נשא את רגליו" (רש"י
בראשית כט, א; בראשית-רבה ע, ח) - על-ידי
ה'צדיק, שהוא בחינת רוח', כמו שכתוב
(במדבר כז, יח): "איש אשר רוח בו", נכנע רוח
גבוה', ונתבטל ה'גאווה', כמו שכתוב (תהלים
לו, יב): "אל תבואני רגל גאווה". ונתבטל
ה'עבודת-אלילים', כמו שכתוב (בראשית יח,
ד): "ורחצו רגליכם", "זה עבודת אלילים"
(רש"י שם).

וכשנתעלה ה'רגליו' על-ידי ה'רקודין',
בחינת: "נשא לבו את
רגליו", ונתבטל ה'גאווה', הינו ה'עבודה'
זרה' - על-ידי-זה נמתקין הדינים וכו'.

[ימי-מוהרנ"ת ח"ב סט: והנה בשני ימים-טובים
הראשונים של פסח, זכני השם-יתברך לשמחה גדולה
מאד ברקודין ומחולות, שמחה גדולה מאד וכו'. ותהלה
לקל שמחנו הרבה בעזרת-השם-יתברך בימים אלו.

ורבי מנדיל שהיה עמי כל הדרך, שמח הרבה מאד, ורקד
הרבה מאד, עד אשר תמחו כל הרזאים מהיכן הוא רוקד
הרבה כליכך שלא בדרך הטבע. והם לא ידעו מ"ההוא
רוחא דנשב בשית פרקין" וכו', שמשם נמשכין ה'מחאת
כף אל כף ורקודין', כמבאר בהתורה ואלה המשפטים'
סימן י'.

לט.

(ח"א לב)

"אדני שפתי תפתח" (תהלים נא, ז). והוא
בחינת רקודין של חתנה'.

כי (זהר בא לח): "כל זמן שלא נתונה ל'זווג',
היא אתקריאת נער' (דברים כב, כג), בלא
ה'" - "גימטריא: ש"ך דינים" (פרי-עץ-חיים,
שער עמידה פ"א).

"וכד אתתקנת ל'זווג', אתקריאת נערה'
בה"א" (זהר שם) - "שנמתקין הדינים
על-ידי ה' אלפי"ן של אהיה שבפינה" (פרי-
עץ-חיים שם).

נמצא: ה'פלה' עדין בבחינות "נער",
בבחינות ש"ך דינים, וצריך
להמתיקה ולתקנה.

וזה נעשה על-ידי ר'קודין' - כי ה'רגליו'
הם בבחינות נצח ויהוד' (תקוני-זהר יז.
פתח אליהו), והם נתנשאים על-ידי ה'לב',
הינו: על-ידי 'שמחת הלב', כנראה בחוש:
שעל-ידי 'שמחת הלב' מרקדין.

כמו שכתוב גבי יעקב (בראשית כט, א):
"וישא יעקב את רגליו", ופרש
רש"י: "לבו נשא את רגליו" (בראשית-רבה ע,
ח). ו'לב' הוא 'בינה', כמו שכתוב (תקוני-זהר
שם): "בינה לבא, ובה הלב מבין".

על-כן צריך לבון ברקודים: להמשיך
ה'אלפי"ן שב'לב', על-ידי
ה'רגליו' - לה'פלה' ה', שהיא בחינת: המש
פעמים די"ן, גימטריא ש"ך, גימטריא
נע"ך.

ועל-ידי אור הלב' שנמשך לה - נעשית
נער"ה' בה"א, ונעשית ה'
פעמים אדנ"י'.

וזה בחינת: "אדני שפתי תפתח" - שעל-
ידי ה'שפתיים' שהם נצח ויהוד' -
נפתח ונמתק ה'פלה' בבחינת זווג', ונעשית
בחינת אדנ"י', שהיא נער"ה', שהיא ראוייה
ל'זווג'.

וזה דאיתא במדרש (בראשית-רבה ע, יט):
"כשנשא יעקב את לאה, בשעה

שְׁהִיוּ מְרַקְדִין, הִיוּ מְזַמְרִין: 'הִיא לֵיא' - לְרַמֵּז לַיַּעֲקֹב: 'הָא לֵאָה'.

הֵינּוּ: כִּי "לֵאָה הִיא עֲלֵמָא דְאֵתְכֶסְיָא" (זהר ויצא קנד), שֶׁהוּא בְּחִינַת 'לֵב', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תהלים קיט, א): "בְּלִבִּי צַפְנֹתִי אִמְרַתְךָ". וּמִשָּׁם, הַמְתוּק שֶׁל הַדֵּינִים, כְּשֶׁמְשִׁיכִין ה"א מ'הֵלֵב'.

זֶה: "הָא לֵאָה" - שֶׁצָּרִיךְ לְהַמְשִׁיךְ מ'לֵאָה', ה'אֵלֶפֶי"ן - בְּדִי לְהַמְתִּיק וּלְתַקֵּן אֶת ה'פֶּלֶה'. גַּם הִיוּ אוֹמְרִים: "שֶׁהַפֶּלֶה שָׁמָּה לֵאָה" - שֶׁעַל־יְדֵי בְּחִינַת עֲצֻמָּה, נִמְתְּקָת.

מ.

(ח"א מא - על-פי קצור לקוטי-מוהר"ן; לקוטי-עצות, שְׁמַחָה יב)

עַל־יְדֵי 'רְקוּדִין שֶׁל מְצוּה', שְׁשׂוּתָה 'יִין הַמְשִׁמַּח" (בְּרַכּוֹת לַה. יוֹמָא עו: סְנַהֲדְרִין ע.) - כְּגוֹן שְׁשׂוּתָה יִין בְּשֶׁבֶת וַיּוֹם־טוֹב, אוֹ בְּחֻתְנָה שֶׁל מְצוּה, אוֹ בְּשָׂאֵרֵי סְעוּדַת־מְצוּה, וְשׂוּתָה בְּמִדָּה, וְכוּנְתוֹ לְשָׁמַיִם: לְזַכּוֹת לְשִׁמְחַת יִשְׂרָאֵל, לְשִׁמְחַ בְּהַשִּׁיב־יְתֵבְרֵךְ "אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים" וְכוּ', וְנִתְעוֹרֵר לְשִׁמְחָה עַל־יְדֵי־זֶה, עַד שֶׁנִּמְשָׁךְ הַשִּׁמְחָה לְתוֹךְ הַרְגְלִי, דְּהֵינּוּ: שְׁמֵרְקָד מַחְמַת שְׁמַחָה.

עַל־יְדֵי־זֶה מְגַרֵשׁ הַחִיצוֹנִים הַנְּאָחֲזִים בְּהַרְגְלִין, וּמְמַתִּיק וּמְבַטֵּל כָּל הַדֵּינִים, וְזוֹכֶה לְקַבֵּל כָּל הַבְּרַכּוֹת.

וְה'הַתְּלַהֲבוֹת הַזֹּאת שֶׁל הַרְקוּדִין, הִיא "אִשָּׁה רִיחַ נִיחּוּחַ לַה" (ויקרא א).

אָבֵל מִי שְׁמֵרְקָד בְּהַתְּלַהֲבוֹת־הַיָּצוֹר - הִיא בְּחִינַת (ויקרא י, א): "אִשׁ זָרָה", וְהֵינּוּ

שְׁשׂוּתָה הוּא בְּחִינַת "יִין הַמְשִׁכֵּר" (בְּרַכּוֹת וַיּוֹמָא וּסְנַהֲדְרִין שָׁם), שֶׁמִּשָּׁם אֲחִיזַת הַחִיצוֹנִים - וְשָׁלוֹם. נִמְצָא: 'רְקוּדִין דְּקַדְשָׁה' מְמַתִּיקִין הַדֵּינִים כְּמוֹ 'פְּדִיּוֹן'.

"וְהָאֵבֶן גְּדֹלָה עַל־פִּי הַבְּאֵר וְגו'. וַיִּגַּשׁ יַעֲקֹב וַיִּגַּל אֶת הָאֵבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר" (בְּרַאשִׁית כט, ב-י)

"וְהָאֵבֶן גְּדֹלָה עַל־פִּי הַבְּאֵר" - דָּא 'אֵבֶן', דְּמִינָה כְּשֶׁלִּי בְּנֵי עֲלָמָא, "אֵבֶן נִגְף וְצוּר מְכַסּוּל" (עַל־פִּי יִשְׁעִיהָ ח, יד), דְּקָמָא תְּדִיר עַל־פִּי הַאִי 'בְּאֵר'. (זהר ויצא קנא:)

"וְהָאֵבֶן גְּדֹלָה עַל־פִּי הַבְּאֵר" - וְסוּד ה'אֵבֶן', הוּא עֲנִין קַשְׁיּוֹת וְהַתְרוּצִים. עַד שֶׁיָּבֵא יַעֲקֹב בְּעַקְבֵי מְשִׁיחָא, וַיַּפּוּצֵץ אֶת הָאֵבֶן כְּפִטְיֵשׁ יַפְצֵץ סְלַע" (יְרֵמְיָה כג, כד). "וַיִּגַּל אֶת הָאֵבֶן מֵעַל־פִּי הַבְּאֵר" - בְּלִי קַשְׁיּוֹת. (סְפָר־הַלְקוּטִים לְהַאֲרִיז"ל, פְּרַשְׁת וַיִּצָא)

מא.

(ח"ב יט)

בְּאִמַּת הוּא אֲסוּר גְּדוֹל מְאֹד לְהִיּוֹת 'מַחְקָר' חֲסִי־וְשָׁלוֹם, וְלִלְמַד 'סְפָרֵי־הַחֲכָמוֹת' חֲסִי־וְשָׁלוֹם. רַק הַצְּדִיק הַגְּדוֹל מְאֹד, הוּא יְכוּל לְהַכְנִים עֲצָמוֹ בְּזֶה, לְלַמַּד ה'שְׁבַע־הַחֲכָמוֹת'. כִּי מִי שֶׁנִּכְנַס בְּתוֹךְ ה'חֲכָמוֹת' הַלְלוּ, חֵס וְשָׁלוֹם, יְכוּל לְפַל שָׁם.

כִּי יֵשׁ "אֵבֶן נִגְף" (עַל־פִּי יִשְׁעִיהָ ח, יד) בְּכָל חֲכָמָה וְחֲכָמָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת 'עַמְלֵק', שֶׁעַל־יְדֵי ה'אֵבֶן הַנִּגְף" הַזֶּה, יְכוּלִין לְפַל חֲסִי־וְשָׁלוֹם וְכוּ'.

כִּי 'עַמְלֵק' הִיָּה פִּילוֹסוֹף וּמַחְקָר וְכַפֵּר בְּעַקָר, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים כה, יח): "וְלֹא יֵרָא אֱלֹקִים" - דְּהֵינּוּ: שֶׁהוּא רַק נוֹהֵג עַל־פִּי חֲכָמוֹת, וְאֵין לוֹ 'יִרְאָה' כָּלָל.

אָבֵל הַצְּדִיק' כְּשֶׁנִּכְנַס בְּאֵלוֹ ה'שְׁבַע־חֲכָמוֹת' - הוּא מַחְזִיק עֲצָמוֹ וְנִשְׁאָר

קיים על עמדו על-ידי 'אמונה, בבחינת (חבוקק ב, ד): "וצדיק באמונתו יחיה".

כי "שבע יפול צדיק וקם" (משלי כד, טז) - הינו: שהצדיק הגדול הולך דרך אלו השבע-חכמות, ואף-על-פי ששם יכולין להחליק ולפל על-ידי ה"אבן נגף", בחינת 'עמלק' פנ"ל, אבל ה'צדיק' - "שבע יפל, וקם", על-ידי 'אמונה' פנ"ל.

וזה: "שבע יפול צדיק וקם" - סופי-תבות "עמלק", שהוא ה"אבן נגף" של ה'שבע חכמות', שעל-ידו נופלין חס' ושלום. אך ה'צדיק' - "שבע יפול וקם" על-ידי 'אמונה' פנ"ל.

מב.

(לקוטי-הלכות, בכור בהמה-טהורה ג, יג)

ועל-בן 'יעקב' כאשר ראה את 'רחל', שהוא בחינת 'שלמות האמונה' - אז (בראשית כט, י): "ויגל את האבן מעל-פי הבאר" - "כמעביר פקק מעל-פי צלוחית" (בראשית רבה ע, יב).

כי מקדם היה (שם שם, ב): "האבן גדולה על-פי הבאר", שמשם גדלה ה'אמונה' - כי לא היה אפשר לגלות את ה'אמונה' בקל, שגדילתה מן ה"באר מים חיים" (שם כו, יט) - מחמת 'טפת עשו וישמעאל' המעכבים ופוגמים את ה'אמונה'.

אבל בימי יעקב ורחל - אז כבר נדחו 'טפת עשו וישמעאל לחוץ', ואז זכה 'יעקב' לגלות ה'אמונה' בשלמות, שהוא בחינת (שם כט, יז): "רחל יפת תאר ויפת מראה", בחינת (שיר-השירים ד, ז): "בלך יפה רעיתי", בחינת 'אמונה' - בתכלית השלמות.

ואז: "ויגל את האבן מעל-פי הבאר", "כמי שמעביר הפקק מעל-פי צלוחית" - כי עכשו נתגלה ה'אמונה' בשלמות.

מג.

(לקוטי-הלכות, דם א, יב)

"ויגל את האבן מעל-פי הבאר" (בראשית כט, י) - כי "האבן גדולה על-פי הבאר" (שם שם, ב), דהינו: בחינת "לב האבן" (יחזקאל יא יט; לו, כו) שהיה מנח "על-פי הבאר" - שעל-ידי-זה, על-ידי שאין האדם מסלק ממנו חס' ושלום "לב האבן", על-ידי-זה אינו יכול לשאב מים חיים מ'באר-העליון'.

ואי-אפשר לגל "את האבן מעל-פי הבאר" - כפי-אם על-ידי 'כסופין והשתוקקות דקדשה', לכסף ולהשתוקק ולהתגעגע תמיד להשם-יתברך ולעבודתו.

ורבי שמעון בר יוחאי זכה לזה, בחינת "ויגל את האבן מעל-פי הבאר" - כי זכה לגלות 'סתרי-אורייתא' היוצאים מ"באר מים חיים" (בראשית כו, יט; שיר-השירים ד, טז).

וזה בחינת ל"ג בעמר, בחינת "ויגל את האבן" וכו', בחינת (יהושע טו, יט): "גלת עליות וגלת תחתיות" וכו', בחינת (תהלים קיט, ח): "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך" וכו'.

מד.

(לקוטי-הלכות, אבדה ומציאה א, ז - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א סז, ויבן ה' אלקים את הצלע')

"ויגש יעקב ויגל את האבן מעל-פי הבאר, וישק את צאן לבן"

(בְּרֵאשִׁית כט, י). **"אֲבֹן עַל־פִּי הַבְּאֵר"** - זֶה בְּחִינַת (זֶהר פִּנְחָס רנא): **"עֲנִינִן דְּמַכְסִּין עַל עֵינֵינוּ"**, שְׁמֹנֶה עַל **"בְּאֵר מַיִם חַיִּים"** (שָׁם כו, יט).

וַיַּעֲקֹב גָּלַל אֶת הָאֲבֹן, וְהַמְשִׁיךְ 'מַיִם' בְּחִינַת 'מַיִם קָרִים'. **"וַיִּשַׁק אֶת הַצֵּאֵן"** - שָׁהֵם הַנְּפֹשׁוֹת, בְּבְחִינַת (מִשְׁלֵי כה, כה): **"מַיִם קָרִים עַל נֶפֶשׁ עֵיפָה"**.

[פֶּמְבָּאָר שָׁם בְּהַתּוֹרָה, ח"א סז, ח: לִפְעָמַיִם יֵשׁ עֵיפוֹת' אֶל הַנְּפֹשׁ וְכו'. וְצָרִיךְ לְהַחֲיוֹתָהּ וּלְהַבְרִיאָהּ, עַל־יְדֵי 'מַיִם קָרִים', בְּבְחִינַת (מִשְׁלֵי כה, כה): **"מַיִם קָרִים עַל נֶפֶשׁ עֵיפָה"**].

"וַיִּשַׁק יַעֲקֹב לְרַחֵל וַיִּשָּׂא אֶת קַלּוֹ וַיִּבְנֶה. וַיַּגֵּד יַעֲקֹב לְרַחֵל כִּי אָחִי אַבְיָה הוּא וְכִי בֶן רַבְקָה הוּא וְתָרַץ וְהִגֵּד לְאַבְיָה. וַיְהִי כִשְׁמַע לְבֶן אֶת שִׁמְעַת יַעֲקֹב בֶּן אָחִיתוֹ וַיֵּרַץ לִקְרָאתוֹ וַיַּחֲבֹק לוֹ וַיִּנָּשֶׁק לוֹ וַיְבִיאֵהוּ אֶל בֵּיתוֹ וַיְסַפֵּר לְלֶבֶן אֶת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה. וַיֹּאמֶר לוֹ לְבֶן אֶךְ עֲצַמִּי וּבְשָׂרֵי אֶתָּה וַיֵּשֶׁב עִמּוֹ חֹדֶשׁ יָמִים. וַיֹּאמֶר לְבֶן לְיַעֲקֹב הֲכִי אָחִי אֶתָּה" (בְּרֵאשִׁית כט, יא-יב-יג-יד-טו)

מה.

(ח"א יב, א-ב-ג)

יֵשׁ בְּחִינַת יַעֲקֹב וְלֶבֶן.

'יעֲקֹב' - הוּא הַצְּדִיק הַמְּחַדֵּשׁ חֲדוּשֵׁין דְּאֹרֵיתָא, וְלוֹמֵד תּוֹרָתוֹ לְשִׁמְהָ, וְטוֹבוֹ גְּנוּז וְשִׁמּוֹר וְצָפוֹן לְעֵתִיד, כְּמוֹ שְׁאִמְרוּ רַז"ל (עֲרוּבִין כב): **"לְמַחֵר לְקַבֵּל שְׂכָרָם"**. וְעַל־שֵׁם שְׂשֻׁכְרוֹ לְבַסוּף, עַל־שֵׁם־זֶה נִקְרָא **'יעֲקֹב, לְשׁוֹן עֲקֹב וְסוּף, שְׂכָרוֹ לְבַסוּף.**

וְלֶבֶן - הוּא תְּלַמְד־חֲכָם שֶׁד יְהוּדִי, שְׁתּוֹרָתוֹ לְהַתִּיָּהֵר וּלְקַנְטֵר. וְ"תְּלַמְד־חֲכָם כְּזֶה, נִבְלָה טוֹבָה הַיִּמְנוֹ" (וַיִּקְרָא רַבָּה א, טו).

וְזֶה יָדוּעַ (בְּרֵכוֹת מז: שְׁבַת קִיד. סוּטָה כב): **"שְׂאִינוּ נִקְרָא תְּלַמְד־חֲכָם, אֶלָּא עַל־יְדֵי תּוֹרָה שְׁבַע־לְפָה"**. כִּי זֶה שְׂוִידַע לְלַמֵּד חֲמִשׁ, אִינוּ נִקְרָא תְּלַמְד־חֲכָם, אֶלָּא זֶה שֶׁהוּא בְּקִי בְּגִמְרָא וּפּוֹסְקִים.

וּכְשִׁלּוּמֵד בְּלֹא יָדַעַת' [הֵינּוּ שְׁלֹא לְשֵׁם־שְׁמַיִם (פְּתִיבֵיד)] - נִקְרָא לְבֶן, עַל־שֵׁם עֲרַמִּימִיּוֹת' שְׁנַכְנַס בּוֹ, וְשׁוֹנָא וְרוּדָה אֶת הַצְּדִיקִים, 'צְדִיק־עֲלִיוֹן' וְצְדִיק־תַּחְתּוֹן, כִּי **"שְׂכִינְתָא בֵּין תַּרְיֵן צְדִיקָא יְתָבָא"** (זֶהר וַיֵּצֵא קַנְג: וַיְחִי רַמָּה:).

הַצְּדִיק שֶׁחֲדַשׁ זֹאת הַתּוֹרָה שְׁבַע־לְפָה - זֶה 'צְדִיק־עֲלִיוֹן'. וְצְדִיק־תַּחְתּוֹן' - זֶה שְׁלּוּמֵד הַחֲדוּשֵׁין. וְתּוֹרָה שְׁבַע־לְפָה' - הֵינּוּ 'שְׂכִינְתָא', כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (תַּקּוּנֵי־זֶהר יז. פְּתַח אֱלֹהִים): **"מַלְכוּת, פָּה - וְתּוֹרָה שְׁבַע־לְפָה קָרִינֵן לָהּ"**.

וּכְשֶׁה'שְׂכִינָה' הַנִּקְרָא 'תּוֹרָה שְׁבַע־לְפָה', בָּאָה בְּתוֹךְ תְּלַמְד־חֲכָם שֶׁד יְהוּדִי' - זֶה נִקְרָא 'גְּלוּת־הַשְׂכִּינָה' - וְאֵז יֵשׁ לוֹ פָּה לְדַבֵּר עַל צְדִיק עֵתָק וְכו'.

וּכְשֶׁהָאָדָם לּוֹמֵד בְּקִדְשָׁה וּבְטַהְרָה, אֵיזָה דִּין וּפְסָק, שֶׁחֲדַשׁ אֵיזָה תַּנָּא אוֹ צְדִיק אַחֵר - עַל־יְדֵי־זֶה נַעֲשֶׂה בְּחִינַת 'נְשִׁיקוֹן' בֵּין הַצְּדִיק־הָעֲלִיוֹן וְצְדִיק־תַּחְתּוֹן. זֶה בְּחִינַת הַתְּדַבְּקוֹת רוּחָא בְּרוּחָא, שְׁמַדְבְּקִין רּוּחַ הַצְּדִיק־הָעֲלִיוֹן שֶׁחֲדַשׁ זֶה הַחֲדוּשׁ, עִם רּוּחַ הַדְּבוּר' הַלּוֹמֵד עַכְשָׁו זֶה הַחֲדוּשׁ.

נִמְצָא: כְּשִׁלּוּמֵדִין אֵיזָה הַלְכָה שֶׁחֲדַשׁוּ הַתַּנָּאִים, עַל־יְדֵי־זֶה נִתְדַבְּק רּוּחַ הַתַּנָּא עִם רּוּחַ הַלּוֹמֵד, וְדוּמָה כְּאִלּוּ נוֹשֵׁק אֶת־עַצְמוֹ עִם הַתַּנָּא.

אבל 'תלמיד-הכם שד יהודי, כשלומד
גמרא או פסק-דין - התנא אינו יכול
לסבל רוחו - פי מי יכול לסבל לנשק עצמו
עם גבלה, כל-שכן שי"גבלה טובה הימנו".

ואפלו צדיקים שכבר הלכו לעולמם -
כשאנו לומדין תורותיהן, על-ידי-
זה נתדבק רוחם ברוחנו, כמו שאמרו חז"ל
(יבמות צז): "שפתותיהם דובבות בקבר" - וזה
על-ידי בחינת 'נשיקה'.

וזה בחינת (בראשית כט, יא-יב) יגיד-טו): "וישק
יעקב לרחל וישא את קלו ויבד. ויגד
יעקב לרחל פי אחי אביה הוא וכי בן רבקה
הוא ותרץ ותגד לאביה. ויהי כשמע לבן
את שמע יעקב בן אחתו וירץ לקראתו
ויחבק לו וינשק לו ויביאהו אל ביתו
ויספר ללבן את כל הדברים האלה. ויאמר
לו לבן אך עצמי ובשרי אתה וישב עמו
חדש ימים. ויאמר לבן ליעקב הכי אחי
אתה".

"וישק יעקב לרחל, וישא קולו ויבד".
פרש רש"י: "שצפה ברוח-הקדש
שאינה נכנסת עמו לקבורה".

"רחל" - בחינת 'תורה שבעל-פה', שהיא
"כרחל לפני גוזזיה" (ישעיה נג, ז),
שהכל גוזזין ופוסקין ממנה 'הלכות', והם
נעשים 'לבושין', כמו שכתוב (משלי כו, כו):
"כבשים ללבושך", כמו שכתוב (ישעיה ג, ו):
"שמלה לכה קצין תהיה לנו".

וזה בחינת: "וישק יעקב" - הוא ה'תנא'.

"לרחל" - היא ה'תורה שבעל-פה'
שחידש. שנשק ודבק את 'רוחו'
ב'רוח-הקדש שבשכינה'.

"ויבד" - שצפה ב'רוח-הקדש' שלו,
שהוציא מפיו והכניס בתוך
ה'תורה שבעל-פה', וראה: שבגלות הזה על-
פי הרב, ה'לומדים' אינם הגונים.

נמצא: שעל-ידי למודם שילמדו - לא
תפנס 'רוח-הקדש של רחל', של
'תורה שבעל-פה' - לקבורה. שאין
"שפתותיו דובבות בקבר" על-ידי למודו של
רשע, ועל-ידי-זה: "ויבד על גלותו".

ועוד: שלפעמים ה'למדן' אומר איזה
חדוש בשם עצמו, ולא בשם
ה'תנא'. נמצא: שעל-ידי-זה אינו נכנס עם
התנא לקבורה, כי אין אומר בשם אומריו.

ואם יקשה לך: הלא תכף כשלומד
ה'למדן, ה'חדוש' של ה'צדיק', היה
לו לחזר בתשובה, ואיך מניח ה'תורה
שבעל-פה' את ה'למדן' לילך ברשעתו!?

תשובה על זה: "ויגד יעקב לרחל, פי
אחי אביה הוא, וכי בן-רבקה
הוא" - פרוש: בשעה שהגיד הצדיק ה'תורה
שבעל-פה' - הגיד אותה בבחינת (הושע יד, י):
"צדיקים ילכו בם, ופושעים יכשלו בם".

וזה: "כי אחי אביה הוא" - "ברמאות"
(רש"י; בראשית-רבה ע, ג), בבחינת:
"ופושעים יכשלו בם".

"וכי בן-רבקה הוא" - "הפשרה" (שם),
בבחינת: "צדיקים ילכו בם".

ולא עוד: "ותרץ ותגד לאביה" - הינו:
זאת הבחינה של "ופושעים יכשלו
בם", בא לו בנקל יותר, כמו שאמרו חז"ל
(סוטה כא: על משלי ת, יב): "אני חכמה שכנתי
ערמה" - "כי כשאדם לומד תורה, נכנס בו
ערמימות".

וְזֶה: "וּתְרִץ" - כְּאָדָם שֶׁרָץ בְּמַהֲירוֹת וּבְנִקְלָה.

"וּתְגַד לְאָבִיָּה" - שֶׁהַתּוֹרָה הִיא מְגֵדַת לְהַלְמֹדֵן 'עֲרֻמִּיּוֹת'.

וְזֶהוּ: "וּתְרִץ וּתְגַד לְאָבִיָּה" - שֶׁהַעֲרֻמִּיּוֹת בָּא בְּנִקְלָה וּבְמַהֲירוֹת יוֹתֵר לְאָדָם. כִּי הַקְדָּשָׁה צְרִיךְ סִיוֵעַ מְלַעֲלָא, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ (שַׁבָּת קד. עבודת־הַזֶּה נה.): "הֲבֵא לְטָהַר מִסִּיעִין לוֹ". אָבֵל הַעֲרֻמִּיּוֹת, 'פּוֹתֶחֱתִין' - "יֵשׁ לוֹ פְתָחִים הַרְבֵּה" (שם), וּבֵא לוֹ בְּנִקְלָה.

וְאִם יִקְשֶׁה לָּהּ: אִם הַתְּנָא הִיָּה 'צְדִיק גְּמוּר' - אֵיךְ בָּא זֶה הַדְּבָר, שֶׁאָמַר תּוֹרָתוֹ שֶׁיִּכּוֹל לְסַבֵּל שְׁנֵי מִשְׁמְעוֹת: 'מִשְׁמְעוֹת טוֹב', דְּהֵינּוּ: "צְדִיקִים יִלְכוּ בָם", וּמִשְׁמְעוֹת לְהַפּוֹד', דְּהֵינּוּ: "וּפְשָׁעִים יִכְשְׁלוּ בָם"!

אָבֵל דַּע: שֶׁהַתְּנָא הִיָּה 'צְדִיק־גְּמוּר', וְתוֹרָתוֹ זָכָה מִבְּלִי פְסֻלָּת, וּמָה שֶׁנִּרְאָה בָּהּ מִשְׁמְעוֹת עֲרֻמוּיּוֹת, זֶה: כִּי כָּל הָעוֹלָם מְקַבְּלִים פְּרִנְסָתָם מִשְׁמַאֲלָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (מְשָׁלִי ג, טז): "מִשְׁמַאֲלָה עֶשֶׂר וְכְבוֹד".

בְּשִׁבְלִיָּזָה נִפְלַח הַתְּנָא בְּשַׁעַת אַמִּירַת תּוֹרָתוֹ, לְאִיזָה שְׁגִיאַה דְקָה כְּחוּט־הַשְּׁעָרָה, לְבַחֲנִית 'שְׁמַאֲלָה' - כְּדִי שְׁעַל־יִדִּי־זוֹ, יִקְבַּל שְׁפַע וּפְרִנְסָתוֹ לְעוֹלָם, וְלֹהֲמִשִּׁיךְ לָהֶם עֶשֶׂר וְכְבוֹד, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "מִשְׁמַאֲלָה עֶשֶׂר וְכְבוֹד".

אָבֵל מִצַּד הַתְּנָא, אֵינן נִפְתָּל וְעַקְשׁ. וְעַל־זֶה צְרִיךְ הַלְמֹדֵן לִידַע קָדָם לְמוֹדוֹ: "שֶׁבְשַׁעָה שִׁיּוֹשֵׁב לְלִמּוֹד, "הַצְדִּיק שֶׁבְגוּר־עֵדוֹן צִיַּת לְקַלָּה" (שִׁיר־הַשִּׁירִים ח, יג; זֶהר לָךְ לָךְ צב:).

וְזֶה: "וַיְהִי כִשְׁמַע לְבָן אֶת שְׁמַע יַעֲקֹב בֶּן אָחִיתוֹ" - הֵינּוּ: כְּשֶׁהַלְמֹדֵן יוֹדַע 'שְׁמַע יַעֲקֹב' - שֶׁיַּעֲקֹב בֶּן אָחִיתוֹ, בְּחִינַת 'בְּשָׂרוֹת', שֶׁלְמֹד וְאָמַר זֹאת הַתּוֹרָה בְּכַשְׂרוֹת לְשִׁמָּה, וַיַּעֲקֹב, הֵינּוּ הַתְּנָא, צִיַּת לְקַלָּה.

"וַיִּרְץ לְקַרְאָתוֹ, וּמַחֲבֵק וּמִנְשֵׁק לוֹ" - הֵינּוּ: שְׁעַל־יִדִּי לְמוֹדוֹ, מִתְדַבֵּק רוּחַ הַתְּנָא בְּרוּחוֹ, זֶה בְּחִינַת 'נְשִׁיקִין'.

"וַיְבִיֵּאֵהוּ אֶל בֵּיתוֹ" - שֶׁמְבִיא אֶת רוּחַ הַתְּנָא, לְתוֹךְ הַתּוֹרָה שֶׁלּוֹמֵד עַכְשָׁיו, כִּי שָׁם בֵּיתוֹ.

"וַיִּסְפֹּר לְלִבָּן" - לְשׁוֹן 'סִפִּיר וְאוֹר', שֶׁרוּחַ הַתְּנָא מְאִיר לְהַלְמֹדֵן וּמְבַאֵר לוֹ "אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה" - פִּרְשׁ רַש"י: "שְׁלֵא בָּא אֶלָּא מִתּוֹךְ אָנֹס אָחִיו, שֶׁנִּטַּל מִמֶּנּוּ מְמוֹנּוֹ".

פִּירוּשׁ: שֶׁרוּחַ הַתְּנָא מוֹדִיעַ לְהַלְמֹדֵן: שְׁלֵא בָּא הַתְּנָא לְבַחֲנִינָה הַזֹּאת שֶׁיִּסְבֵּל תּוֹרָתוֹ מִשְׁמְעוֹת 'עֲרֻמִּיּוֹת', אֶלָּא מִתּוֹךְ "אָנֹס אָחִיו שֶׁנִּטַּל מִמֶּנּוּ", כְּדִי: "בְּשְׁמַאֲלָה עֶשֶׂר וְכְבוֹד" - כְּדִי לְהַמְשִׁיךְ לָהֶם 'שְׁפַע גְּשָׁמִיּוֹת'.

כְּשִׁידַע הַלְמֹדֵן כְּלִיָּזָה, יֹאמֵר לְבָן: "אֵךְ עֲצָמִי וּבְשָׂרִי אָתָּה" - דְּהֵינּוּ: שִׁיתְקַשֵּׁר הַלְמֹדֵן עִם הַתְּנָא בְּהַתְקַשְׂרוֹת גְּדוֹל.

"וַיֵּשֶׁב עִמּוֹ הַדָּשׁ יָמִים", וַיִּתְיַשֵּׁב בְּדָבָר עִם רוּחַ הַתְּנָא: אֵיךְ לְחַזֵּר בְּתַשׁוּבָה, לְחַדֵּשׁ יָמָיו שֶׁעָבְרוּ בַחֲשָׁד, בְּבַחֲנִית (תְּהִלִּים קג, ה): "תִּתְחַדֵּשׁ כְּנֶשֶׁר נְעוּרֵיכִי".

"ועיני לאה רבות, ורחל היתה יפת תאר
ויפת מראה" (בראשית כט, יז)

מד.

(ח"א רכז)

מה שהרשעים על-פי-רב מזמרים
'נגונים' של 'יללה ועצבות' - כי הם
בחינת 'נשמת ערב רב', ו"אמא דערב-רב,
היא לילית" (זהר בראשית כז: תקוני-זהר נב. ועוד),
שהיא 'מייללת' תמיד, ועל-פן הם עושים
'נגונים' של 'יללה'.

ומה שדרך בני-אדם למשך אל נגונים
הכלו - כי יניקתם מבחינת (בראשית
כט, יז): "ועיני לאה רבות", מבחינת 'קלקול
הראות', בבחינת: "יהי מארת, חסר" (בראשית
א, יד - הקדמת הזהר א: יא. יב: זהר בראשית יט: לג:
ועוד), "דא לילית" (תקוני-זהר פב:).

ועקר ה'נגון' - הוא מבחינת 'שבת לוי'
שהיו מנצחים בשיר, שהם מ'בני
לאה', ואז פשוט 'לוי' נאמר (בראשית כט,
לד): "הפעם ילוח אישי אלי" - כי על-ידי
שנוכל 'לוי', "שהוא סטרא דנגונא" (זהר
שמות יט.) - על-ידי-זה בחינת ה'המשכה',
שילוח ומשך אליה.

ועל-פן 'נגינה' שנשתלשל ויורד משם,
מבחינת "ועיני לאה רבות", יש
לו כח למשך, בבחינת "הפעם ילוח".

וכשזמרים אלו הנגונים הנ"ל בשבת,
על-ידי-זה מעלין אותם -
כי בשבת נשלים האור, בבחינת (ברכות מג:):
"פסיעה גסה נוטלת מאור עיניו וכו',
ומהדרא לה בקדושא דבי שמשא".

נמצא: שבשבת האור בשלמותו וכו'. ואזי
מעלין ה'נגונים' הנ"ל שיניקתם

אבל 'תלמיד-חכם שד יהודי' - אינו רואה
כל אלה, ואינו שומע "שמע בן-
אחותו", "ויאמר לו אחי אתה" - ש'לכן'
חושב ואומר: שגם ה'תנא' לא אמר תורתו
אלא ב'ערמימיות', ואין בה שום צד
'בשרות', וחושב: "שהוא אחיו ברמאות",
שכלו רמאות חסו-שלום, ואינו רוצה לחזר
בתשובה, ודובר "על צדיק עתק בגאווה
ובוז" (תהלים לא, יט).

"וישק יעקב לרחל וישא את קלו ויבך"
(בראשית כט, יא)

לפי שבא בידים ריקניות, אמר: אליעזר עבד אבי
אבא היו בידיו נזמים וצמידים ומגדנות, ואני
אין בידים בלום. לפי שדרך אליפז בן עשור וכו'.
(רש"י: בראשית-רבה ע, יב)

מו.

(אבני-ה-ברזל, שיחות וספורים מרבי נחמן
מטולטשין ז"ל טו; טיח-שרפי-קדש ח"א תשי)

התאונן אחד לפני מוהרנ"ת ז"ל: "שאין
לו לתן מתנות לארוסתו!"

ונחם אותו מוהרנ"ת ז"ל: "גם יעקב
אבינו עליו-השלום לא היה לו
לתן מתנות לכלתו, בעת שפירח מפני עשו
אחיו!"

אמר לו: "מה ענין יעקב אבינו בשבילי?
שאצלו היה הכל רזין עלאין!"

אמר לו: "גם עכשיו יש רזין עלאין".

מ'קלקול ה'ראות' כנ"ל - על-ידי 'שבת',
שהוא בחינת 'תקון-הראות' בשלמות.

ה'עם'. ואסתר ממצע בין שאול ורחל,
'בינונית' היתה.

מח.

(ח"ב סז)

"רחל מבכה על בניה" (ירמיה לא, יד) - זה
בחינת: "עולמתא שפירתא דלית
לה עינין" (זהר משפטים צה.). כי "רחל היתה
יפת-תאר ויפת-מראה" (בראשית כט, יז).

ועל-כן עקר ה'הולדה' של ה'צדיק',
שהוא בחינת 'יוסף', שהיה 'יפה-
תאר ויפה-מראה" (שם לט, ו), בחינת ה'פאר
והיפי של העולם" (זהר ויגש רג.) - הוא
מ'רחל'.

אבל עכשו בגלות אחר החרבן - היא
בבחינת: "רחל מבכה על בניה".
ועל-כן היא בחינת: "עולמתא שפירתא
דלית לה עינין", כי "מאור עינים, נסתלקין
על-ידי הבכיי" (שבת קנא:).

"ברחל בתך הקטנה" (בראשית כט, יח)

מט.

(שיחות-ה'ר"ן קז)

"אסתר בינונית היתה, לא ארבה ולא
קצרה" (מגלה יג.). הענין: שאמרו
רז"ל (שם:): "בשביל צניעות שהיתה ברחל,
זכתה ויצאה ממונה שאול, ובשביל צניעות
שהיתה בשאול, זכה ויצאה ממנו אסתר
המלכה".

וב'רחל' כתיב (בראשית כט, יח): "רחל בתך
הקטנה". וב'שאול' נאמר
(שמואל-א ט, ב): "משכמו ומעלה גבה מפל

"ויהיו בעיני פמים אחדים באהבתו אתה"
(בראשית כט, כ)

נ.

(ח"ב עט)

נמצא לעיל בפסוק (בראשית כח, יא): "וילך
שם כי בא השמש".

"ויעש משתה. ויהי בערב ויקח את לאה בתו
וגו'. ויהי בבקר והנה היא לאה וגו'.
ויבא גם אל רחל" (בראשית כט, כב-כג-כה-ל)
- ענין רחל ולאה -

נא.

(ח"א כח, בסוף)

בזאת התורה (ח"א כח) מרמז בה כל פונות
פרשת התמיד' שאומרים בבקר (על-
פי פריי-עצ-חיים, שער עולם-העשיה פ"ג).

ועל-כן צוה השם-יתברך ברחמיו
להקריב: "עולת תמיד" (במדבר כח,
ו) - להתגבר 'עול'ת תמיד' שבקדשה, שהוא
בחינת "תולעת יעקב" (ישעיה מא, יד), על
ה'תול'ע שבקלפה' וכו'.

ודע: כי כל 'קרבן עולה', היא בבחינת
'לאה' וכו', ולכן בא 'עולת תמיד'
בנגדה, כדי למתק דיניה, כדי שלא ישלט
וימשל ה'תולעת הטמא', ו'תול'ע' יחזר
ל'עול'ת'. וזה שכתוב: "עולת תמד", כי
'תמ"ד' בגימטריא ד' אלפין שלוקחת 'לאה'
וכו'.

עֵינַיִשׁ היטב, ותדקדק ותראה: שְׂכָלְיָהּ
מבאר בהתורה הנ"ל (ח"א כח).

כי מבאר שם: שְׂה'מתנגדים' המחרפין
יראייהשם, זה נמשך מה'אלפין
הנפולים' - שאלו ה'אלפין בקדשה', הם
בחינת 'לאה', ואצלם נעשה מזה בחינת
(ישעיה ז, יג): "המעט מכם הלאות אנשים, כי
תלאו גם אלקים" - "כאלו לואה הקדוש"
ברוך-הוא מלעזר" וכו'.

כי מ'לאה', נעשה אצלם בחינת 'לואה' -
כי הם יונקים מהדינים הקשים
שב'לאה', שמשם אחיזת הקלפות הקשות,
שהם בחינת 'עבודה-זרה'.

וזוהי מה שמבאר בהתורה הנ"ל: שנופלים
ב'כפירות', בחינת 'עבודה-זרה'.
והתקון: "אנכי תולעת ולא איש" - הינו
בחינת 'תולע דקדשה', שמכניע 'תולע'
דקלפה' וכו'.

נב.

(ח"א לב)

"כִּשְׁנָשָׂא יַעֲקֹב אֶת לֵאָה, בְּשָׂעָה שְׁהִיּוּ
מְרַקְדִין, הִיּוּ מְזַמְרִין: 'הִיא
לֵיאָה' (בראשית-רבה ע, יט) - נמצא לעיל בפסוק
(בראשית כט, א): "וַיִּשָּׂא יַעֲקֹב רָגְלָיו".

נג.

(ח"א מח)

"לִפְתָּח חִטָּאת רִבֵּץ" (בראשית ד, ז),
ראשי-תבות 'רח"ל' למפרע
בחזרת-אנפין, בחינת 'ריב', שהיא "ריב
בגלותא, דמתגברין אמין דעלמא" (תקוני-זוהר
מד:), "ריב לשונות" (תהלים לא, כא).

נד.

(ח"ב פה - ענין 'רחל ולאה')

נמצא בפסוק לעיל (בראשית כח, יט): "וַיִּקְרָא
אֶת שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא בֵּית-אֵל,
וְאוּלַם לְזֵז שֵׁם הָעִיר לְרֵאשִׁנָּה".

נה.

(חיי-מוהר"ן תקסג;

לקוטי-הלכות, בשר-בחלב ב, ו)

שְׁמַעְתִּי מִרְבֵּנוּ ז"ל: שְׁבִימֵי אֲבָרָהָם
אָבִינוּ, הֵיטָה ה'שכינה' נקראת
בְּשֵׁם שְׂרָה'. וְבִימֵי יִצְחָק, בְּשֵׁם רַבֶּקָּה'.
וְבִימֵי יַעֲקֹב, בְּשֵׁם רָחֵל וְלֵאָה. וְכֵן מוּבָא
ב'זהר-הקדוש' מעין זה (וירא קיב. בלק קפו. מובא
בספר 'שערי-אורה', שער ה).

"כי שמע ה' כי שנואה אנכי" (בראשית כט, לג)

נו.

(ח"א יד)

"יֹוסֵף אֵינְנוּ, וְשִׁמְעוֹן אֵינְנוּ" (בראשית מב, לו)
- זה רמז על 'תוכחת השכל'
שמוכיח ה'בעלי-גאווה' הרוצים להתגדל.

"יֹוסֵף אֵינְנוּ" - 'יוסף' זה בחינת 'תקון
המענות', על-שם (בראשית ל, כג):
"אִסַּף אֱלֹקִים אֶת חֲרַפְתִּי". הינו: עדין לא
תקנתם המענות, שהוא לחרפה ולקלון, ויש
לכם להתבייש מחמתו.

"וְשִׁמְעוֹן אֵינְנוּ" - הינו: שעלידי שאין
לך בחינת 'יוסף' - אין לך
בחינות 'שמעון'. ו'שמעון' הוא בחינת (שם)
כט, לג): "כי שמע ה' כי שנואה אנכי" - כי
אתה אינך שנוא, כי מחמת שלא תקנת את-
עצמך, בודאי אינך יכול להוכיח אחרים, כי

”הפעם ילֹוּה אישִי אֵלַי וגו’, עַל־כֵּן קָרָא שְׁמוֹ לְוִי” (בְּרֵאשִׁית כט, לד) – ‘שֶׁבֶט לְוִי’

יאמרו לָהּ: ”קִשֵּׁט עֲצָמָה תַחֲלָה” וְכו’ (בְּבֵא־ בְּתָרָא ס:).

וְעַל־כֵּן אֵינָה שְׁנוּא – כִּי הַמּוֹכִיחַ הוּא שְׁנוּא, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ חֲז”ל (כְּתוּבוֹת קה:): ”הַי צוֹרֵבָא מִרְבָּנָן דְּמִרְחָמֵי לָהּ בְּנֵי מִתָּא, לָאוּ מִשּׁוּם דְּמַעְלֵי טְפִי, אֶלָּא מִשּׁוּם דְּלָא מוֹזְבָּח לָהּ בְּמַלְי דְּשִׁמְיָא”.

”וְתִקְרָא שְׁמוֹ שְׁמַעוֹן” (בְּרֵאשִׁית כט, לג)

נח.
(ח"א יג, א)
לְהַמְשִׁיךְ הַשְּׁגָחָה שְׁלֹמָה, אִי־אֶפְשָׁר אֶלָּא עַד שִׁישְׁבֵּר ‘תְּאוֹת־מְמוֹן’, וְשִׁבִירָתָהּ הוּא עַל־יַדֵי ‘צְדָקָה’.

כִּי אֵי תָא בְּזַהֵר (פְּנִיחָס רכד:): ”רוּחָא נְחָת לְשַׁבְּךָ חֲמִימָא דְלִבָּא, וְכֹד נְחָת רוּחָא, לִבָּא מְקַבֵּל לָהּ בְּחֻדָּה דְנִגְנוּנָא דְלִיּוֹאִי”.

”רוּחָא” – זֶה בְּחִינַת ‘צְדָקָה’, שֶׁהִיא ”רוּחַ נְדִיבָה” (תְּהֵלִים נא, יד), עַל־יָדוֹ מְקַרְרִין חֲמִימוֹת ‘תְּאוֹת־מְמוֹן’.

וְזֶה בְּחִינַת (תְּהֵלִים עו, יג): ”יִבְצֹר רוּחַ נְגִידִים” – שֶׁהַרוּחַ מְמַעֵט תְּאוֹת הַנְּגִידוֹת וְהַעֲשִׂירוֹת’.

”נִגְנוּנָא דְלִיּוֹאִי” – זֶה בְּחִינַת ‘מִשְׁאֵ־וּמְתָן בְּאִמוּנָה’ – שֶׁ”שְׂמִיחָ בְּחֻלְקוֹ” (אָבוֹת פ”ד מ”א), וְאֵינּוּ אֶץ לְהַעֲשִׂיר. כִּי הַנְּגִינָה זֶה הַ‘מִשְׁאֵ־וּמְתָן’, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שָׁם פא, ג): ”שְׂאוּ זְמֵרָה וּתְנֹו תַף”.

”חֻדָּוָה” – זֶה שֶׁ”שְׂמִיחָ בְּחֻלְקוֹ”.

נד.
(שיחות הר”ן מד)

בְּעֵינָיִן הַשֵּׁם שֶׁל אָדָם: הַשֵּׁם הוּא דָּבָר גָּדוֹל מְאֹד. וְדַבֵּר הַרְבֵּה מְזַה.

גַּם דָּבָר עֲמָנוּ: מַעֲנִין הַפְּסוּקִים שֶׁנִּזְכָּרִין לְזֵמֶר קֹדֶם ”יִהְיוּ לְרִצּוֹן, הַמִּתְחִילִין וּמְסִימִין בְּאוֹתִיּוֹת שֶׁל שְׁמוֹ”.

(אֲלֵי־הַרְבֵּה אֲרַחֲחִיִּים קַכּב; סִפֵּר ‘קְצוֹר שֶׁל”ה’ בְּסוּפּוֹ, אֶמְסַטְרָדֶם שְׁנַת תס”א; זֶרַע־קֹדֶשׁ פְּרִשְׁת שְׁמוֹת, בְּשֵׁם הַקְּדָמוֹנִים).

וְאָמַר: שִׁיזְדַע לְבָאֵר כָּל הַשְּׁמוֹת שֶׁל אוֹתָן שֶׁעָמְדוּ סְבִיבוֹ הֵיכָן הֵם רוֹמְזִים.

וּבִיזְתֵר מִרְבֵּי שְׁמַעוֹן (תְּלַמִּידוֹ וְשִׁמְשׁוֹ) דְּבִבֵּר הַרְבֵּה. ‘שְׁמַעוֹן’ הִיא צְרוּפָה: ‘עוֹן’ מִ”ש’. וְלֹא רְצָה לְבָאֵר בְּאוֹר הַדְּבָר, וְאָמַר: שֶׁצְרוּפָה הַנ”ל, זֶהוּ מְמַשׁ כָּל עֵינָנוּ וּבְחִינַתּוֹ שֶׁל ‘רְבִי שְׁמַעוֹן’.

וְאָמַר: ”שְׂאֵל תִּטְעָה אִם אָמַר לָהּ הֵיכָן אַתָּה מְרַמֵּז, שְׁגַם אָדָם אַחֵר שֶׁשְׁמוֹ כְּשִׁמְךָ אַחֲזִיתוֹ גַּם־כֵּן שֵׁם, אֵל תֹּאמַר כֵּן”!

וּמְכַלְכֵּל דְּבָרָיו הִבְנוּ: ”שֶׁכָּל אֶחָד כְּפִי עֵינָנוּ וּמְדַרְגָּתוֹ וּבְחִינַתּוֹ, כֵּן יֵשׁ לוֹ אֵיזָה צְרוּפָה וְרַמְזוֹ”. וְהוּא יוֹדַע כְּלִיזָה הֵיטֵב לְאִמְתּוֹ.

נט.
(ח"א רכו)

עֵקֶר הַנְּגוּן, הוּא מִבְּחִינַת ‘שֶׁבֶט לְוִי’ וְכו’ – נִמְצָא לְעֵיל בְּפִסּוּק (בְּרֵאשִׁית כט, יז): ”וְעֵינֵי לֹאֵה רַכּוֹת”.

ס.
(ח"א רלז)

עֵקֶר הַנְּגוּן וְהַפְּלִי־שִׁיר, הִבִּיא ‘לְוִי’ לְעוֹלָם, כְּמוֹבֵא בְּזַהֵר (שְׁמוֹת יט:).

"שעקר הנגון מפטרא דלואי".

וְזֶה שְׁאֵמְרָה לָאָה (בראשית כט, לד): "הַפְּעֵם יְלוֹה אִישִׁי אֵלַי" - שְׁעַתָּה הַפְּעֵם שְׁנוּלָד לוֹי, שְׁעַל־יָדוּ בָּא בְּחֵינַת ה'נְגוּן' ו'כְּלִי־שִׁיר' לְעוֹלָם - "הַפְּעֵם יְלוֹה אִישִׁי אֵלַי" בּוֹדְאֵי - כִּי 'הִתְחַבְּרוּת' שְׁנֵי דְבָרִים, הוּא עַל־יַדֵּי 'נְגוּן' ו'כְּלִי־שִׁיר', וְהֵבֵן.

וְזֶה בְּחֵינַת 'כְּלִי־זֶמֶר' שְׁמַנְגְנִין עַל חֲתָנָה.

ס.א.

(ספר־המדות, נגינה ח"ב ב)

ה'לוֹיִים', הָיָה לָהֶם לְכָל יוֹם נְגוּן מִיַּחַד. וְעַכְשָׁיו בְּגִלּוֹת נִשְׁתַּבְּחוּ הַנְּגוּנִים. וּכְשֶׁבָּאָה אֵיזָהוּ שָׁבַר עַל אֵיזָהוּ אָמָה, אָזִי מִתְנוּצֵץ הַנְּגוּן שֶׁל הַלוֹיִים שֶׁהוּא בְּנֶגֶד הַשָּׁבַר הַזֶּה.

"וְתֹאמֶר: הַפְּעֵם אוֹדָה אֶת ה', עַל־כֵּן

קִרְאָה שִׁמּוֹ יְהוּדָה" (בראשית כט, לה)

ס.ב.

(ח"א צז)

יְהוּדָה', הֵינּוּ ה'תְּפִלָּה', כְּמוֹ שְׁכָתוּב (בראשית כט, לה): "הַפְּעֵם אוֹדָה".

"וְתֹאמֶר רַחֵל: דְּנַנִּי אֱלֹקִים, וְגַם שָׁמַע בְּקוֹלִי, וַיִּתֵּן לִי בֵן, עַל־כֵּן קִרְאָה שִׁמּוֹ דָן" (בראשית ל, ו)

ס.ג.

(ח"א נו, ה)

'מְלֻכּוֹת־דְקַדְשָׁה' הִיא בְּחֵינַת 'סוּף דְבָר', בְּחֵינַת 'מְאֻסָּף לְכָל

הַמְּחַנּוֹת דְקַדְשָׁה, בְּחֵינַת "מְחַנָּה דָן שֶׁהוּא מְאֻסָּף לְכָל הַמְּחַנּוֹת" (במדבר י, כח), כִּי "דִּינָא דְמְלֻכּוֹתָא דִּינָא" (נדרים כח. גטין י: בְּבֵא־קָמָא קוּג: בְּבֵא־בְתָרָא נד:). ["מָדוּן קָאֲתִי, דְכְּתִיב (בראשית מט, טז): דָּן יָדִין עִמּוֹ כְּאֶחָד שְׁבַטֵי יִשְׂרָאֵל" (פסחים ד.)].

"נְפִתּוּלֵי אֱלֹקִים נִפְתַּלְתִּי עִם אַחֲתִי"

(בראשית ל, ח)

"נְפִתּוּלֵי אֱלֹהִים". מְנַחֵם בֶּן סֵרוּק פָּרְשׁוּ בְּמַחְבֵּרַת "צְמִיד פְּתִיל" (במדבר יט, טו) - חֲבוּרִים מֵאֵת הַמְּקוֹם נִתְחַבְּרְתִּי עִם אַחֲוֹתִי לְזִכּוֹת לְבָנִים.

וְאֵנִי מְפָרְשׁוּ: לְשׁוֹן "עַקֵּשׁ וּפְתַלְתַּל" (דברים לב, ה) - נִתְעַשְׂקִישִׁי וְהַפְּצַרְתִּי פְצִירוֹת וְנִפְתּוּלִים הַרְבֵּה לְמְקוֹם, לְהֵיוֹת שְׂוָה לְאַחֲוֹתִי.

"גַּם יִכְלֹתִי". הַסְּכִים עַל יָדֵי וְאֲנִקְלוּם תִּרְגַּם: לְשׁוֹן 'תְּפִלָּה', כְּמוֹ "נְפִתּוּלֵי אֱלֹהִים נִפְתַּלְתִּי", בְּקִשּׁוֹת הַחֲבִיבוֹת לְפָנָיו; נִתְקַבְּלְתִּי, וְנִעַתְרְתִּי כְּאַחֲוֹתִי. (רש"י)

ס.ד.

(ח"ב פד)

דַּע: שְׁעַקֵּר הִתְחַבְּרוֹת וְדִבְקוֹת לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ, הוּא עַל־יַדֵּי ה'תְּפִלָּה'. כִּי ה'תְּפִלָּה' הִיא 'שַׁעַר' שְׁדָרְךָ שֶׁם נִכְנָסִין לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ, וּמִשָּׁם אֲשַׁתְּמוּדְעִין לָהּ.

כִּי 'תְּפִלָּה' הִיא 'מְלֻכּוֹת', כְּמוֹ שְׁכָתוּב (תהלים קט, ד) "וְאֵנִי תְּפִלָּה", ו'תְּפִלָּה' לְשׁוֹן 'הִתְחַבְּרוֹת', כְּמוֹ שְׁכָתוּב (בראשית ל, ח): "נְפִתּוּלֵי אֱלֹקִים נִפְתַּלְתִּי", תִּרְגּוּמוֹ: לְשׁוֹן 'הִתְחַבְּרוֹת' (רש"י).

ס.ה.

(לקוטי־הלכות, תפלין ה, מג)

עַקֵּר ה'מִזְחִין שֶׁל הַתְּפִלִּין, שֶׁהֵם בְּחֵינַת דִּבְקוֹת, הוּא 'תְּפִלָּה וְהִתְבּוּדוֹת וְשִׁיחָה בֵּינּוּ לְבֵין קוּנּוֹ' - שְׂוָהוּ עַקֵּר הַדִּבְקוֹת לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ.

כִּמוֹ שֶׁכָּתַב רַבֵּנוּ ז"ל (ח"ב פד הנ"ל): "שֶׁעָקַר הַדְּבָקוֹת הוּא תַּפְלָה, וְעַל-שֵׁם-זֶה נִקְרָאִין 'תַּפְּלִין' לְשׁוֹן 'תַּפְּלָה', בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית ל, ח): "נִפְתּוּלֵי אֱלֹקִים נִפְתַּלְתִּי".

וְעֵינַי מֵהַ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י שֶׁם עַל זֶה הַפְּסוּק: "שֶׁהוּא לְשׁוֹן 'עֵקֶשׁ וּפְתַלְתַּל' (דְּבָרִים לב, ה) - נִתְעַקְשְׁתִּי וְהִפְצַרְתִּי פְּצִירוֹת וְנִפְתּוּלִים הִרְבָּה לְמָקוֹם, לְהִיזוֹת שְׂוָה עִם אַחֹתִי. גַּם יִכְלַתִּי - שֶׁהַסְּפִים עַל יָדַי". עֵינֵי-שָׁם.

וּבְבַחֲיָנָה זֹו צָרִיךְ לְהִרְבּוֹת בַּתַּפְּלָה וְהַתְּבוּדוֹת מְאֹד מְאֹד כָּל יְמֵי חַיָּיו, שְׂזֵה הָעֵקֶר.

וְצָרִיךְ לְהִיזוֹת עֵקֶשׁוֹן גָּדוֹל בְּזֵה מְאֹד מְאֹד - שֶׁאֶף-עַל-פִּי שֶׁנִּדְמָה לוֹ שֶׁדְּבָרָיו אֵינָם מוֹעִילִים כֻּלָּל, וְהוּא רְחוֹק מִדְּבָרָיו מְאֹד. כִּי זֶה יָמִים וְשָׁנִים שֶׁעוֹסֵק בְּזֵה, וְעַדִּין לֹא פָּעַל כֻּלָּל - אֶף-עַל-פִּי-כֵן צָרִיךְ לְהִיזוֹת 'עֵקֶשׁוֹן גָּדוֹל' בְּזֵה.

כִּמוֹ הָעֵקֶשׁוֹן מְמַשׁ שֶׁעוֹשֶׂה הַדָּבָר בְּלִי שׁוּם טַעַם, כֵּן צָרִיכִין בְּעִבּוּדֵי-הַשֵּׁם, כִּמוֹ שֶׁכָּתַב רַבֵּנוּ ז"ל (ח"ב נא): "שֶׁצָּרִיכִין לְהִיזוֹת עֵקֶשׁוֹן גָּדוֹל בְּעִבּוּדֵי-הַשֵּׁם".

וּבְאַמֶּת: צָרִיכִין עֵקֶשׁנוֹת גָּדוֹל מְאֹד בְּכָל עִבּוּדֵי-הַשֵּׁם, בְּכָל עוֹבְדָא וְעוֹבְדָא, וּבְכָל עֵצָה וְעֵצָה, אֲבָל עָקַר הָעֵקֶשׁנוֹת בְּיֹתֵר, צָרִיכִין בַּתַּפְּלָה וְתַחֲנוּגִים.

וְהָעֵקֶר בְּשִׂיחוֹת שֶׁל הַהַתְּבוּדוֹת, כְּמִבְּאֵר בְּדְבָרֵינוּ כִּמְהַפְּמֵה פְּעָמִים. וְכִמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י הַנ"ל עַל "נִפְתּוּלֵי אֱלֹקִים נִפְתַּלְתִּי" - "לְשׁוֹן 'עֵקֶשׁ פְּתַלְתּוּלִי' - נִתְעַקְשְׁתִּי וְהִפְצַרְתִּי פְּצִירוֹת וְנִפְתּוּלִים - הִרְבָּה לְמָקוֹם וְכוּ'".

וְהֵבִין הַדְּבָרִים הַיָּטִב אִם תִּרְצֶה לְחִיּוֹת חַיֵּי עוֹלָם, כִּי אִי-אֶפְשָׁר לְבָאֵר הַכֹּל בְּכָתֵב.

וְתַפְּרֵשׁ לָךְ בְּלַע"ז פְּרוּשׁ הַמְּלוֹת שֶׁל "נִפְתּוּלֵי אֱלֹקִים נִפְתַּלְתִּי" עַל-פִּי פְּרוּשׁ רַש"י הַנ"ל: "לְשׁוֹן עֵקֶשׁ וּפְתַלְתַּל וְכוּ'" - וְאֵז תִּבִּין: עַד הֵיכָן, עַד הֵיכָן צָרִיכִין לְהִתְחַזֵּק בְּהַתְּבוּדוֹת וְשִׂיחוֹת בֵּינֵנוּ לְבֵין קוֹנוֹ, אֶף-עַל-פִּי שֶׁתִּהְיֶה בְּדֶרֶךְ עֵקֶשׁ וּפְתַלְתּוּל כִּמְהַפְּמֵה פְּעָמִים בְּלִי טַעַם וְרִיחַ וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן צָרִיכִין לְהִתְחַזֵּק בְּזֵה מְאֹד בְּלִי שְׁעוּר. וּכְשִׂיחֶיךָ חֲזָק כָּל-כֶּף בְּבַחֲיָנַת "נִפְתּוּלֵי אֱלֹקִים נִפְתַּלְתִּי" הַנ"ל - אֵז סוּף-כָּל-סוּף בּוֹדָאֵי יִזְכֶּה לְפַעוּל בְּקִשְׁתּוֹ, לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ, לְהִיזוֹת שְׂוָה עִם אַחֵיו הַכְּשָׁרִים וְהַצְּדִיקִים.

וְכִמוֹ שֶׁמְסַיֵּם שֶׁם הַפְּסוּק: "גַּם יִכְלַתִּי", "הַסְּפִים עַל יָדַי" - שֶׁנִּתְעַקְשְׁתִּי כָּל-כֶּף לְהִפְצִיר הִרְבָּה לְמָקוֹם, אֶף-עַל-פִּי שֶׁנִּדְמָה לִי כִּמְהַפְּמֵה פְּעָמִים שֶׁשׁוּב לֹא יוֹעִילוּ דְּבָרֵי חֶסֶד-וְשָׁלוֹם, וְכוּ', אֶף-עַל-פִּי-כֵן נִתְעַקְשְׁתִּי עֲצָמִי בְּעֵקֶשׁנוֹת גָּדוֹל בְּלִי שְׁעוּר. וְסוּף-כָּל-סוּף "גַּם יִכְלַתִּי" - שֶׁ"הַסְּפִים עַל יָדַי" לְהִיזוֹת שְׂוָה לְאַחֵי, לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ בְּאַמֶּת, אָמֵן וְאָמֵן.

"וְתִהְיֶה וְתִלְדַּךְ בֵּן וְתֹאמֶר: 'אִסַּף אֱלֹקִים אֶת חֶרְפְּתִי'. וְתִקְרָא אֶת שְׁמוֹ יוֹסֵף" (בְּרֵאשִׁית ל, כג-כד)

סו.

(ח"א י, ד)

'תִּקְוֵן הַמְּעוֹת' - הוּא בְּחִינַת 'יוֹסֵף', עַל-שֵׁם (בְּרֵאשִׁית ל, כג): "אִסַּף אֱלֹקִים אֶת חֶרְפְּתִי".

וְכָל הַנְּקֻדוֹת הַכְּלוּ - הֵינּוּ: הַנְּקֻדָּה הַנְּקֻדָּה: "פִּי יְדַבֵּר חֲכָמוֹת", וְגַם הַנְּקֻדָּה שֵׁשׁ בְּכָל אֶחָד מֵה שְׁאִין בְּחִבְרוּ - הֵם עֲנָפִים לְהַצְדִּיק, שֶׁהוּא נְקֻדָּה כְּלָלִיּוֹת שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל.

שֶׁהַכָּל צְרִיכִין לְקַבֵּל מִתְחִלָּה מִהַצְדִּיק; וְאַחֲרֵיכֵן יִקְבְּלוּ דִין מִן דִּין; וְכָל אֶחָד יִקְבֹּל מִנֶּה וּבֵה. וְעַל-יְדֵי שְׁלֹשָׁה בְּחִינּוֹת אֵלּוּ, נִתְבַטַּל הַחֲרָפוֹת, הֵינּוּ: "עֲרֹלַת לֵב", הֵינּוּ: "אַהֲבַת רְעוּת". וְזֶהוּ (מִשְׁלֵי י, יב): "עַל כָּל פְּשָׁעִים תִּכְסֶּה אֲהַבָּה" - כִּי שָׁם שׁוֹרָה 'אַהֲבַת הַקְּדוּשָׁה'.

וְזֶהוּ כְּשֶׁנּוֹלַד 'יוֹסֵף-הַצְדִּיק', אָמְרָה 'רַחֵם' (בְּרֵאשִׁית ל, כג): "אֶסְפֶּה אֱלֹקִים אֶת הַחֲרָפְתִּי" - כִּי כְּשֶׁנִּתְגַּלָּה הַנְּקֻדָּה שֶׁשָּׁם 'אַהֲבַת הַקְּדוּשָׁה' - אָזִי נִתְבַטַּל הַחֲרָפוֹת, הֵינּוּ: "עֲרֹלַת לֵב", הֵינּוּ: "אַהֲבַת רְעוּת".

ס.ט.

(ח"א נד, ו)

"וּפְרָעָה הַלֵּם" (בְּרֵאשִׁית מא, א) - הֵינּוּ: הַכַּח הַמְדַמָּה, שֶׁמְחַזֵּר תְּמִיד לְשֵׁרוֹת עַל-פִּי 'שׁוֹנֵה הַלְכוֹת'. שֶׁכְּשֶׁהַחֲדוּשִׁים הֵם עַל-יְדֵי 'פֶּחַ הַמְדַמָּה', "אָזִי נִבְרָאִין רְקִיעִין דְּשָׂא" (הַקְדַּמַת הַזֶּהר ה.), וְעַל-יָדָם בָּא רָעַב לְעוֹלָם.

וְאֵף שֵׁשׁ בָּהֶם גַּם-כֵּן 'טוֹב', שֶׁהֵם דְּבָרֵי-תוֹרָה, בְּחִינַת 'שִׁבְעַ' - הַרְעַ' מִתְרַבֶּה וְגוֹבֵר עַל הַטוֹב, בְּבִחִינַת (שָׁם שָׁם, כא): "וְלֹא נוֹדַע כִּי בָאוּ אֵל קַרְבְּנָה" - שֶׁמִּתְגַּבֵּר חֶסֶד וְשָׁלוֹם בְּחִינַת "שִׁבְעַ שְׁנֵי הָרָעַב" (שָׁם שָׁם, נד), עַל בְּחִינַת "שִׁבְעַ שְׁנֵי הַשִּׁבְעַ" (שָׁם שָׁם, נג), שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתְּגַבְּרוֹת הַרְעַ' עַל הַטוֹב, עַד שְׁאִין נִכָּר הַטוֹב מִפְּנֵי הַרְעַ'.

סז.

(ח"א יט, ג)

הַשֵּׁם 'יוֹסֵף' - עַל-שֵׁם 'שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹךְ הַקְּדָשׁ', שֶׁהוּא 'תְּקוּנַת-הַבְּרִית', בְּבִחִינַת (בְּרֵאשִׁית ל, כג): "אֶסְפֶּה אֱלֹקִים אֶת הַחֲרָפְתִּי" - כִּי בּוֹ תְּלוּי 'כְּבוֹד', כִּי "אִין בִּשְׁת אָלָא בְּמִקוֹם עֲרִיין" (תְּקוּנַת-זֶהר צב), שֶׁהוּא 'פְּגַם-הַבְּרִית', בְּחִינַת 'עֲרֹלָה', בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית לז, יד): "כִּי חֲרָפָה הִיא לָנוּ".

סח.

(ח"א לד, א-ח)

כְּתִיב (תְּהִלִּים סט, כא): "חֲרָפָה שְׁבָרָה לְבִי" - הֵינּוּ: הַחֲרָפוֹת וּבְזִיזוֹנוֹת שׁוֹבְרִין לְבוֹ שֶׁל אָדָם. וְהַתְּקוּן הוּא: עַל-יְדֵי שֶׁמְקַשֵּׁר אֶת 'לְבוֹ', לְהַנְקֻדָּה הַשְּׂדֵה לְלְבוֹ בְּעַת הַזֹּאת; וְעַל-יְדֵי-זֶה נִתְבַטַּל הַחֲרָפָה הַשׁוֹרָה עַל 'לְבוֹ'.

וְצָרִיךְ כָּל אֶחָד: לְדַבֵּר בֵּינּוּ לְבִין קוֹנּוֹ - כְּדֵי שִׁיאִיר בְּחִינַת 'נְקֻדָּה' בְּחִינַת (תְּהִלִּים מט, ד): "פִּי יְדַבֵּר חֲכָמוֹת" - לְהַזְאִ"ו, שֶׁהוּא בְּחִינַת (שָׁם): "וְהִגִּית לְבִי תְבוּנוֹת". וְעַל-יְדֵי-זֶה נִתְבַטַּל "עֲרֹלַת לְבוֹ" (וַיִּקְרָא כו, מא; דְּבָרִים י, טז) - הֵינּוּ 'חֲרָפוֹת', הֵינּוּ 'אַהֲבוֹת-רְעוּת'.

וְגַם צָרִיךְ כָּל אָדָם: לְדַבֵּר עִם חֲבֵרוֹ בִּירְאוֹת-שָׁמַיִם - כְּדֵי לְקַבֵּל הַתְּעוֹרְרוֹת בְּלְבוֹ, מִהַנְקֻדָּה שֵׁשׁ בְּחִבְרוֹ יוֹתֵר מִמֶּנּוּ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "וּמְקַבְּלִין דִּין מִן דִּין" (תְּרַגוּם עַל: "וַיִּקְרָא זֶה אֶל זֶה". יִשְׁעִיָּה ה, ג).

כִּי בְּזֶה הַבְּחִינָה שֵׁשׁ בְּחִבְרוֹ יוֹתֵר מִמֶּנּוּ - זֹאת הַבְּחִינָה הוּא בְּחִינַת 'נְקֻדָּה'. וְשָׁם בְּהַנְקֻדָּה הַזֹּאת, שׁוֹרָה הַ'אַהֲבָה' וְכוּ'. וְהַנְקֻדָּה הַזֹּאת, הוּא בְּחִינַת 'צְדִיק' לְגַבֵּי חֲבֵרוֹ. וּמֵאִיר לְלֵב חֲבֵרוֹ הַנְּקֻדָּה זָא"ו.

וְתִקְוֹנוֹ: הוּא 'יוֹסֵף' - בְּבַחֲיִנַת (בְּרֵאשִׁית ל, כג): "אִסַּף אֱלֹקִים אֶת הַרְפָּתִי" - שֶׁהוּא מִמְתִּיק אֶת הָרָע, שֶׁהוּא בַּחֲיִנַת הָרָעֵב, בְּבַחֲיִנַת (יחזקאל לו, ט): "אֲשֶׁר לֹא תִקְחוּ עוֹד הַרְפַּת רָעֵב בְּגוֹיִם".

עב.

(ח"ב עט - רֵאשִׁי פְּרָקִים' שְׁפָתַב רַבְּנוּ ז"ל לְעֶצְמוֹ) יוֹסֵף הַטְּמִין הַרְפָּתִי. - עַל־יְדֵי 'יוֹסֵף' הָיָה בְּמִצְרַיִם" (שְׁמוֹת א, ה), "אִסַּף הַרְפָּתִי" (בְּרֵאשִׁית ל, כג).

ע.

(ח"א נה, ו)

'אִסִּיפָה' הַנֶּאֱמָר בַּפָּרָה אֲדוֹמָה' (בַּמִּדְבָּר יט, ט - 'וְאִסַּף אִישׁ טָהוֹר אֶת אִפְרַיִם הַפָּרָה") - זֶהוּ בַּחֲיִנַת 'בְּטוֹל הַבְּזִיוֹנוֹת שֶׁל הַשּׁוֹנְאִים', בְּבַחֲיִנַת (בְּרֵאשִׁית ל, כג): "אִסַּף אֱלֹקִים אֶת הַרְפָּתִי".

זֶה בַּחֲיִנַת: 'בְּטוֹל קוֹל שְׁלִישִׁי' (עֵין בַּפְּנִים עֵינִן שְׁאֵר הַקּוֹלוֹת בְּבַחֲיִנַת 'שְׁחִיטָה' וְשִׁרְפָה'), שִׁישׁ לְאָדָם בְּזִיוֹנוֹת וְחַרְפוֹת מְשׁוֹנְאִים, בְּבַחֲיִנַת (תְּהִלִּים מו, טז-יז): "כָּל הַיּוֹם כָּלְמָתִי נִגְדִי וּבִשְׁתַּ פְּנֵי כִסֵּתִנִּי, מִקּוֹל מְחַרְף וּמְגַדֵּף", בַּחֲיִנַת (שם כב, ז): "וְאֲנֹכִי תוֹלַעַת וְלֹא אִישׁ, חַרְפַּת אָדָם וּבְזוּי עָם".

עג.

(לְקוֹטִי־הַלְכוֹת, בְּרֵפֶת־הַמְּזוֹן וּמִים־אֲחֵרוֹנִים ד, יא) עַל־כֵּן נִקְרָא 'יוֹסֵף' עַל־שֵׁם (בְּרֵאשִׁית ל, כג): "אִסַּף אֱלֹהִים אֶת הַרְפָּתִי" - 'הַרְפָּה' הוּא הַפֶּךְ 'הַהֲתַפְּאוֹת וְהַכְּבוֹד'. וְ'יוֹסֵף' בַּחֲיִנַת הַצְּדִיק, הוּא מְאִסֵּף וּמְבַטֵּל כָּל 'הַחַרְפוֹת וּבְזִיוֹנוֹת' - כִּי הוּא מְגַלֵּה כָּל 'הַהֲתַפְּאוֹת וְהַכְּבוֹד' שֶׁהֵשִׁם־יִתְבָּרַךְ מִתְּפֹאֵר וּמִתְכַּבֵּד בְּיִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא 'הַפֶּךְ הַחַרְפוֹת וּבְזִיוֹנוֹת'.

"וְתִקְרָא אֶת שְׁמוֹ יוֹסֵף לְאֹמֵר: יוֹסֵף ה' לִי בֵּן אַחֵר" (בְּרֵאשִׁית ל, כד)

עד.

(לְקוֹטִי־הַלְכוֹת, בְּרֵפֶת־הַמְּזוֹן וּמִים־אֲחֵרוֹנִים ד, יא) "מוֹסִיף וְהוֹלִיף" (שְׁבַת כא: - בַּחֲיִנַת 'יוֹסֵף', שֶׁהוּא בַּחֲיִנַת הַצְּדִיק' שֶׁנִּקְרָא 'יוֹסֵף' - עַל־שֵׁם "שְׁמוֹסִיף וְהוֹלִיף" וּמִתְחַדֵּשׁ בְּעִבּוּדָתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וְיוֹם - בְּבַחֲיִנַת (בְּרֵאשִׁית ל, כד): "יוֹסֵף ה' לִי בֵּן אַחֵר". כִּי הַצְּדִיק מוֹסִיף בְּעִבּוּדָתוֹ בְּכָל־עֵת, וּמִתְחִיל בְּכָל־פֶּעַם מִחְדָּשׁ, כִּי לֹא הִתְחִיל עַדִּין בְּעִבּוּדָתוֹ יִתְבָּרַךְ כֻּלָּל.

וְזֶה עֵקֶר הַשְּׁעִשׁוּעִים וְהַהֲתַפְּאוֹת שֶׁל הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ, כִּי עֵקֶר 'הַהֲתַפְּאוֹת וְהַשְּׁעִשׁוּעִים' שֶׁל הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ, הוּא עַל־יְדֵי 'חַדוּשִׁים' דִּיקָא. דְּהֵינּוּ: כְּשֶׁעוֹלָה 'הַתַּפְּאוֹת

עא.

(ח"א פב)

כָּל הַחַרְפוֹת הַבָּאִים לְאָדָם, הֵם מ'שְׁלֵשׁ־קַלְפוֹת': "רוּחַ סַעְרָה, וְעֵנָן גָּדוֹל, וְאִשׁ מִתְלַקַּחַת" (יחזקאל א, ד) - וְעַקֵּר ה'חַרְפוֹת', בָּאִים מִבַּחֲיִנַת 'עֲרָלָה', שֶׁהִיא בַּחֲיִנַת ה'שְׁלֵשׁ־קַלְפוֹת'.

וְעַל־כֵּן כְּשֶׁנּוֹלַד יוֹסֵף, אָמְרָה אִמּוֹ (בְּרֵאשִׁית ל, כג): "אִסַּף אֱלֹקִים אֶת הַרְפָּתִי" - כִּי בַּהֲתַגְּלוֹת בַּחֲיִנַת 'יוֹסֵף', שֶׁהוּא בַּחֲיִנַת 'קִדְשַׁת־הַבְּרִית', בַּחֲיִנַת 'מִלָּה' (זֶהר פְּקוּדֵי רַכָּה). - 'נְאֻסְפוּ הַחַרְפוֹת' - הֵינּוּ ה'שְׁלֵשׁ־קַלְפוֹת'.

חֲדָשׁ לְמַעַלָּה, דְּהֵינּוּ: כְּשִׁמְתִּקְרַב הַרְחוֹק
לְהַשִּׁם-יִתְבָּרֵךְ.

וּכְמִבְּאֵר בְּהַתּוֹרָה הַנַּ"ל (ח"ב מ): "שְׁעַקֵּר
הַהֲתַפְּאוֹרוֹת הוּא, כְּשִׁאֲחַד
מִיִּשְׂרָאֵל נִתְקַרַּב לְהַשִּׁם-יִתְבָּרֵךְ, וְנִתּוּסַף עוֹד
אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל שְׂרוּצָה לְעַבְדוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲזִי
הוּא
הַהֲתַפְּאוֹרוֹת שֶׁל הַשִּׁם-יִתְבָּרֵךְ."

וְכֵן מוּבָן וּמִבְּאֵר בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל בְּכַמָּה
מְקוֹמוֹת (ח"א י; ח"א יד): "שֶׁכֵּל
הַהֲתַפְּאוֹרוֹת שֶׁהַשִּׁם-יִתְבָּרֵךְ מִתְפָּאֵר
בְּיִשְׂרָאֵל, אֵינּוּ עוֹלָה כָּלֵל כְּנֶגֶד הַהֲתַפְּאוֹרוֹת
הַחֲדָשׁ שֶׁעוֹלָה לְמַעַלָּה, כְּשִׁמְתִּקְרַב אֶחָד
מִחֲדָשׁ אֵלָיו
יִתְבָּרֵךְ וְרוּצָה לְעַבְדוֹ" וְכוּ'.

כִּי הַשִּׁם-יִתְבָּרֵךְ מִתְפָּאֵר בְּכָל עֵת
בְּלְבוּשֵׁים חֲדָשִׁים, הַנִּעֲשִׂים עַל-יַדֵּי
הַתְּקַרְבוֹת-הַרְחוֹקִים, שֶׁמִּתְקַרְבִּין בְּכָל-פַּעַם
עַל-יַדֵּי 'צַדִּיק-הַדּוֹר' שֶׁהוּא בְּחִינַת 'יוֹסֵף'.

כִּי זֶה הַצַּדִּיק מִתְחִיל בְּעַצְמוֹ בְּכָל-פַּעַם
מִחֲדָשׁ, כְּאִלּוּ לֹא הִתְחִיל בְּעַבְדוֹתוֹ
מַעוֹלָם כָּלֵל.

וּמִחֲמַת-זֶה יֵשׁ לוֹ כַּח לְקַרְבַּי רְחוֹקִים
מִמֶּשׁ בְּכָל עֵת לְהַשִּׁם-
יִתְבָּרֵךְ, לְקַרְבַּי בְּכָל-פַּעַם רְחוֹקִים יוֹתֵר'.

כִּי בְּכַח הַתְּגַבְּרוֹתוֹ לְהִתְחִיל בְּכָל-פַּעַם
מִחֲדָשׁ, כְּאִלּוּ הוּא מִתְחִיל עִתָּה לְעַבֵּד
אֶת הַשׁ - בְּכַח הַזֶּה יֵשׁ לוֹ כַּח, לְעוֹרֵר בְּכָל-
פַּעַם רְחוֹקִים מִמֶּשׁ, שִׁיִּתְחִילוּ מֵעִתָּה לְשׁוּב
לְהַשִּׁם-יִתְבָּרֵךְ.

וְעַל-כֵּן מִצַּדִּיקִים כְּאִלּוּ יֵשׁ לְהַשִּׁם-יִתְבָּרֵךְ
תַּעֲנוּגִים וְשַׁעֲשׁוּעִים וְהַתְּפָאוֹרוֹת

נִפְלָא בְּכָל-עֵת, דְּהֵינּוּ: 'הַתְּפָאוֹרוֹת חֲדָשׁ',
שְׂזָה עַקֵּר ה' הַתְּפָאוֹרוֹת, כְּנ"ל.

כִּי ה' הַתְּפָאוֹרוֹת עוֹלָה מִחֲדָשׁ, עַל-יַדֵּי
ה' צַדִּיק' בְּעַצְמוֹ, שֶׁמִּתְחִיל מִמֶּשׁ בְּכָל-
עֵת, ו' מוֹסִיף וְהוֹלֵךְ" בְּעַבְדוֹתוֹ; וְעַל-יַדֵּי
'הַתְּקַרְבוֹת רְחוֹקִים' שְׂבָאִים 'חֲדָשִׁים'
לְהִתְקַרְבַּי לְעַבְדוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

וְעַל-כֵּן נִקְרָא: "יוֹסֵף" - בְּחִינַת: "יוֹסֵף ה'
לִי בֶן אַחֵר". כִּי ה' הַתְּפָאוֹרוֹת
הוּא בְּחִינַת 'בֵּן', שֶׁהַשִּׁם-יִתְבָּרֵךְ מִתְפָּאֵר
בְּיִשְׂרָאֵל, כְּאִב הַמִּתְפָּאֵר עִם בְּנוֹ וְכוּ' וְכוּ'.

וְזֶה בְּחִינַת "יוֹסֵף ה' לִי בֶן אַחֵר" -
שֶׁהַצַּדִּיק מִבְּקֵשׁ וְחַפֵּץ תָּמִיד:
"שֶׁהַשִּׁם-יִתְבָּרֵךְ יוֹסִיף לוֹ בְּעַצְמוֹ בֶּן
אַחֵר"! - דְּהֵינּוּ: שִׁיִּתְחַדֵּשׁ וְיִתְחִיל בְּכָל-פַּעַם
מִחֲדָשׁ בְּעַבְדוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, עַד שִׁיְהִיָּה נֶחֱשָׁב
בְּכָל-פַּעַם - "בֶּן אַחֵר" לְהַשִּׁם-יִתְבָּרֵךְ, כְּבֶן
חֲדָשׁ שֶׁנוֹלָד הַיּוֹם, בְּחִינַת (תְּהִלִּים ב, ז): "בְּנֵי
אַתָּה אֲנִי הַיּוֹם יִלְדִיתִּי".

וְזֶהוּ גַם-כֵּן בְּחִינַת "יוֹסֵף לִי בֶן אַחֵר" -
שִׁיִּזְכֶּה בְּכָל-פַּעַם לְקַרְבַּי אֶחָד
מִיִּשְׂרָאֵל מִחֲדָשׁ לְהַשִּׁם-יִתְבָּרֵךְ, שֶׁהוּא "בֶּן
אַחֵר", 'בֶּן חֲדָשׁ', שְׂזָה עַקֵּר הַתְּפָאוֹרוֹתוֹ
יִתְבָּרֵךְ.

כְּמוֹ שֶׁרְאִינוּ אֲצֵל רַבֵּנוּ ז"ל: "שְׁעַקֵּר
הַחֲשִׁיבוֹת הִיָּה אֲצֵלוֹ ז"ל, כְּשִׁבָּא
'אִישׁ חֲדָשׁ' לְהִתְקַרְבַּי לְהַשִּׁם-יִתְבָּרֵךְ,
שֶׁהִיָּה יָקָר בְּעֵינָיו מְאֹד, יוֹתֵר מִכָּל
הָאֲנָשִׁים שֶׁנִּתְקַרְבוּ מִכְּבָר!"

כִּי עַקֵּר ה' הַתְּפָאוֹרוֹת הוּא: כְּשִׁעוֹלָה
'הַתְּפָאוֹרוֹת חֲדָשׁ' לְהַשִּׁם-יִתְבָּרֵךְ, עַל-
יַדֵּי 'הַתְּקַרְבוֹת-הַרְחוֹקִים' כְּנ"ל.

"וַיְבָרֶךְ ה' אֶתְךָ לְרַגְלֶיךָ" (בראשית ל, ל)

ב'מִצַּח־הַנְּחָשׁ', דְּהִינוּ: ב'חַיִּיב־הַטָּבַע'. וְזֶהוּ:
"וּמִצַּחַת נַחֲשֵׁת עַל רַגְלָיו", כַּנ"ל.

עה.

(ח"א כד, ג-ד)

כְּשֶׁאָדָם עוֹשֶׂה אֵיזָה מִצְוָה, יֵשׁ כַּח
בְּהַמִּצְוָה לִילֵךְ וּלְעוֹרֵר כָּל
הָעוֹלָמוֹת לְעִבּוֹדַת הַשָּׁם־יִתְבָּרֵךְ. וְעַל־יְדֵי
ה'הַתְעוֹרְרוֹת', הִינוּ עַל־יְדֵי ה'הַלִּיכָה' - נִמְשָׁךְ
'בְּרַכָּה' לְכָל הָעוֹלָמוֹת. וְזֶה בְּחִינַת (בראשית ל,
ב): "וַיְבָרֶךְ ה' אֶתְךָ לְרַגְלֶיךָ".

עו.

(ח"ב ד, ז)

צָרִיךְ לְקַשֵּׁר כָּל ה'רְצוֹנוֹת' שֵׁישׁ בְּעוֹלָם,
ל'שִׁרְשֵׁי־הָרְצוֹן' - וְעַל־יְדֵי־זֶה
מִתְגַּבֵּר וּמְכַנְיַע וְסוֹתֵר יְדְעוֹת חֲכַמֵי־הַטָּבַע'
שְׂכוּפְרִים בְּרְצוֹן'.

אֲךָ כַּנִּגְדָּה זֶה יֵשׁ בְּחִינַת 'מִצַּח־הַנְּחָשׁ',
שֶׁהוּא 'שִׁרְשׁ חֲכַמַת־הַטָּבַע', בְּחִינַת
(שְׂמוּאֵל־א יז, ו): "וּמִצַּחַת נַחֲשֵׁת עַל רַגְלָיו",
הַנֶּאֱמָר ב'גְּלִית', הִינוּ: בְּחִינַת 'מִצַּח־הַנְּחָשׁ'.

כִּי 'גְּלִית' הִיא 'בּוֹפֵר', וְהִיא רוֹצֶה
לְהִרְאוֹת: שֶׁכָּל ה'סְבוֹת', הַכָּל עַל־פִּי
הַטָּבַע חֲסִי־שָׁלוֹם, שֶׁזֶה בְּחִינַת 'מִצַּח־
הַנְּחָשׁ'.

וְזֶהוּ: "רַגְלָיו" - בְּחִינַת 'סְבוֹת', כְּמוֹ
שֶׁכָּתוּב (בראשית ל, ל): "וַיְבָרֶךְ ה'
אֶתְךָ לְרַגְלֶיךָ" - "בְּסְבוֹתֶיךָ" (רד"ק זכריה יד, ד) -
כִּי כֵן הוּא הַפְּרוּשׁ שָׁם: שִׁיעֵקֵב' אָמַר
ל'לָבוֹן': שֶׁהַשָּׁם־יִתְבָּרֵךְ הִיא מְסַבֵּב אֵלָיו
הַבְּרָכָה עַל־יְדֵיו וּבְסִבָּתוֹ.

נִמְצָא: שֶׁרַגְלֵי הוּא בְּחִינַת 'סְבוֹת' - רַק
שִׁיעֵקֵב' תָּלָה כָּל הַסְבוֹת בְּהַשָּׁם־
יִתְבָּרֵךְ, וְגְלִית' הִיא תוֹלָה כָּל הַסְבוֹת שָׁלוֹ

"וְעִנְתָהּ בִּי צְדָקְתִּי בְּיוֹם מָחָר" (בראשית ל, לג)

עז.

(ח"א סד, ב-סוף)

"וְעִנְתָהּ בִּי צְדָקְתִּי בְּיוֹם מָחָר" (בראשית ל,
לג). "צְדָקְתִּי" - בְּחִינַת 'לְבוּשֵׁיךְ',
בְּחִינַת (איוב כט, יד): "צְדָק לְבִשְׁתִּי". "מָחָר" -
הוּא בְּחִינַת 'לְעֵת־לְבוֹא', כִּי "מָחָר לְקַבֵּל
שָׂכָר" (ערוֹבִין כב).

הִינוּ: שֶׁאֵז ב'יוֹם מָחָר' שִׁיחִיָּה ה'קַבּוּל
שָׂכָר' לְעֵת־לְבוֹא - יִתְגַּלֶּה סוּד
בְּחִינַת ה'לְבוּשֵׁיךְ'. וְאֵז יְבִינּוּ בְּחִינַת ה'חֲלָל־
הַפְּנוּי', שֶׁהוּא עַל־יְדֵי ה'צְמִצּוּם', אִיךְ אֶפְשָׁר
לְהִיּוֹת שְׂבֵאֲמַת יֵשׁ שָׁם 'אֲלֻקוֹת', וְאֶף־עַל־
פִּי־כֵן הוּא 'חֲלָל־הַפְּנוּי'.

כִּי אֵז יִתְגַּלֶּה 'רֵאשׁ אֲמִנָּה', בְּחִינַת (שִׁיר־
הַשִּׁירִים ד, ח): "תְּבוֹאֵי תְּשׁוּרֵי מֵרֵאשׁ
אֲמִנָּה", בְּחִינַת ה'נִגּוֹן הָעֲלִיּוֹן' שֶׁל 'רֵאשׁ
אֲמוֹנָה', שֶׁעַל־יְדֵיו נִתְבַּטַּל כָּל הַמְּבוּכוֹת שֶׁל
'חֲלָל־הַפְּנוּי'.

וְזֶהוּ בְּעֲצֻמוֹ ה'קַבּוּל שָׂכָר' - כִּי עֵקֶר
ה'קַבּוּל שָׂכָר' לְעֵתִיד הוּא: שִׁישִׁיגּוֹ
הַשְּׂגוֹת, וְיְבִינּוּ מַה שֶׁהִיא אִי־אֶפְשָׁר לְהִבִּין
בְּעוֹלָם־הַזֶּה - וְאֵז יְדְעוּ: שֶׁ'חֲלָל־הַפְּנוּי'
הוּא בְּחִינַת 'אַרְבֶּה' - "כִּתְּהוּא קִמְצָא
דְּלְבוּשָׁה מִנָּה וּבֵה" (בראשית־רַבָּה כא, ה - וְכַמוֹבָא
בְּכָל סְפָרֵי־קַבְלָה).

לְבוּשׁ' - הוּא בְּחִינַת ה'צְמִצּוּם' שֶׁל
'חֲלָל־הַפְּנוּי'. שֶׁעַל־יְדֵיו בְּחִינַת
ה'לְבוּשֵׁיךְ' - יְבִינּוּ: שֶׁהוּא 'מִנָּה וּבֵה',

שְׂבָאֵמֶת יֵשׁ שָׁם 'אֲלֻקוֹת', וְאִי-עַל-פִּי-כֶן
הוּא בְּחִינַת 'לְבוּשׁ', בְּחִינַת 'צְמֻצוּם', בְּחִינַת
'הַכֹּל-הַפְּנוּי'. - וְזֶה בְּחִינַת (שְׁמוֹת י, ד): "הִנְנִי
מֵבִיא מִחַר אֲרֶבָה בְּגַבְלֶךָ" וְכו'.

וְעַל-יְדֵי ה'שְׁתִּיקָה' זו - נִתְעַלָּה
הַמַּחְשָׁבָה - כִּי נִתְבַטְּלִין
'מַחְשְׁבוֹת-רָעוֹת שֶׁל כְּפִירוֹת'.

אך כְּשֶׁגַם הֵם שׁוֹתְקִים - אֲזִי יְכוּלִים חֹסֵי-
וְשָׁלוֹם לְקַלְקַל הַתְּקוּן שֶׁנַּעֲשֶׂה עַל-
יְדֵי שְׁתִּיקָתוֹ. הִינּוּ: שְׁעַל-יְדֵי ה'צְדָקָה'
שְׁלָהֶם, הֵם יְכוּלִין לְהַתְּגַבֵּר שְׁשְׁתִּיקָתָם
יַעֲלֶה עַל שְׁתִּיקָתָנוּ.

וְזֶה בְּחִינַת (תְּהִלִּים קכט, א): "עַל גְּבֵי חֲרָשׁוֹ
חֲרָשִׁים הָאָרִיכוּ לְמַעַנִּיתָם".

"עַל גְּבֵי חֲרָשׁוֹ חֲרָשִׁים" - לְשׁוֹן
'שְׁתִּיקָה', בְּחִינַת: "וְאַתֶּם תַּחְרִישׁוּן".
הִינּוּ: שְׁשְׁתִּיקָתָם עוֹלָה עַל גְּבוֹ כַּנ"ל.

וְזֶהוּ: "הָאָרִיכוּ לְמַעַנִּיתָם" - זֶה בְּחִינַת
ה'צְדָקָה' שְׁלָהֶם, בְּחִינַת (בְּרָאשִׁית ל,
א): "וְעִנְתָהּ בִּי צְדָקָתִי".

הִינּוּ: שְׁעַל-יְדֵי ה'צְדָקָה' שְׁלָהֶם - הֵם
יְכוּלִין חֹסֵי-שָׁלוֹם לְהַתְּגַבֵּר,
שְׁשְׁתִּיקָתָם יַעֲלֶה עַל שְׁתִּיקָתָנוּ. וּמַחֲמַת זֶה
אֵין מוֹעִיל הָעֵצָה הַנ"ל לְמַסַּר הַמַּלְחָמָה
לְהֵשֵׁם, שֶׁהוּא בְּחִינַת: "ה' יִלְחֶם לָכֶם וְאַתֶּם
תַּחְרִישׁוּן".

אך ה'אִישֵׁי-הָאֵמֶת', מוֹשֵׁף לְעַצְמוֹ כָּל
הַצְּדָקוֹת, וְנִתְבַטְּל כַּח הַצְּדָקָה שְׁלָהֶם
- וְאֲזִי מִמִּילָא נִתְבַטְּל מַחְשְׁבָתָם הָרָעָה,
וְנִתְבַטְּלִין כָּל הַכְּפִירוֹת.

עח.

(פְּתַבְיָד רַבְנוּ ז"ל, הַשִּׁיף לְתוֹרַת ח"א סד
'בֵּא אֶל פְּרַעַה הַנ"ל, הַנְּדַפֵּס בְּסוֹף הַסֵּפֶר)

"וְעִנְתָהּ בִּי צְדָקָתִי בְּיוֹם מִחַר כִּי תָבוֹא
עַל שְׁכָרִי" (בְּרָאשִׁית ל, לג) - הִינּוּ:
לְעֵתִיד יַעֲנֶה וַיִּסְבִּיר לִי 'תְּרוּצִים' עַל כָּל
ה'סְפָקוֹת'. וְזֶה: "צְדָקָתִי" - הִינּוּ: 'לְבוּשֵׁינִי'
'וְהַסְתָּרָה' וְ'צְמֻצוּם', כְּמוֹ (אִיּוֹב כט, יד): "צְדָק
לְבָשֵׁתִי".

וְזֶה: "וְעִנְתָהּ" - כְּמוֹ (מִשְׁלֵי כו, ה): "עֲנֵה
כְּסִיל" - שְׁתַּעַן וְתָשִׁיב לִי 'תְּרוּצִין' עַל
כָּל ה'סְפָקוֹת'.

"צְדָקָתִי" - שֶׁהוּן 'לְבוּשֵׁינִי' שְׁלִי - הוּן
יָשִׁיבוּ לִי עַל 'לְבוּשֵׁינִי'
וְה'צְמֻצוּם' שֶׁל הַשֵּׁם-יִתְבַּרְךָ.

עט.

(ח"א רנא)

עַל-יְדֵי 'מַלְחָמוֹת', הִינּוּ 'מַחְלָקָת' -
נוֹפְלִים מַחְשְׁבוֹת שֶׁל רְשָׁעִים עַל
אֲנָשִׁים כְּשָׂרִים, הִינּוּ 'מַחְשְׁבוֹת' שֶׁל
'כְּפִירוֹת'.

וְהַתְּקוּן לְזֶה: לְמַסַּר הַמַּלְחָמָה לְהֵשֵׁם,
שֶׁהֵשֵׁם יִלְחֶם הַמַּלְחָמָה.

וְזֶה בְּחִינַת 'שְׁתִּיקָה' - הִינּוּ: שְׁצָרִיךְ לְשִׁתַּק
לָהֶם, רַק לְסַמֵּךְ עַל הַשֵּׁם שֶׁהוּא יִלְחֶם
בְּשִׁבְלָנוּ. וְזֶה בְּחִינַת (שְׁמוֹת יד, יד): "ה' יִלְחֶם
לָכֶם וְאַתֶּם תַּחְרִישׁוּן".

וַיִּקַּח לוֹ יַעֲקֹב מִקָּל לְבָנָה לֶחַ וְלוֹז וְעֶרְמוֹן, וַיִּפְצַל בָּהֶן פִּצְלוֹת לְבָנוֹת, מִחֹטֵף הַלֶּבֶן אֲשֶׁר עַל הַמִּקְלוֹת. וַיַּצַּג אֶת הַמִּקְלוֹת אֲשֶׁר פִּצַּל בְּרֹהֲטִים בְּשִׁקְתוֹת הַמַּיִם, אֲשֶׁר תִּבְאֵן הַצֶּאֱן לְשִׁתוֹת לְנֹכַח הַצֶּאֱן וַיַּחֲמֵנָה בְּבֹאֵן לְשִׁתוֹת וְגו'. וְהִנֵּה הַעֲתִידִים הָעֲלִים עַל הַצֶּאֱן עֲקָדִים נִקְדִּים וּבְרָדִים" (בראשית ל, לז-לח; לא, י"ב)

פ.

(ח"א כט, ה)

'יעקב' המשיך 'לבנונית', בבחינת
 (בראשית ל, לו): **"מחשף הלבן"** -
 על-ידי 'תקון-הכללי', כמו שכתוב (שם מט,
 א): **"ראשית אוני"**. (עין עוד לעיל בפסוק (בראשית
 כח, כ): **"ונתן לי לחם לאכל ובגד ללבוש"**).

פא.

(שבחי-הר"ן ח"ב כב)

וגדל עצם הספנות שהיה להם (לרבנו ז"ל
 ומלווהו) **בהזירתם** (מאריך-ישראל), **אי-**
אפשר לספר - כי היו על הספינה הזו של
 מלחמה, שהיתה מלאה ישמעאלים, והם היו
 רק שני יהודים לבד. ודרך הישמעאלים,
 בפרט אנשי מלחמה: לתפס יהודים ולמכרם
 במרחקים לעבדים. והיה לרבנו ז"ל פחד
 גדול מזה.

ואמר: שהתחיל לחשב בעצמו: מה יעשה
 אם יוליכו אותו לאיזה מקום על
 הים שאין שם יהודי וימכרו אותו שם? ומי
 ידע מזה?! - והיה לו צער גדול: איך יוכל
 לקיים שם את מצוות התורה!?

והתחיל לחשב בדעתו בענין זה - עד
 שזכה שבא על השגה: **"שיוכל**
לעבד השם-יתברך, אפלו כשלא יוכל חס-
ושלום לקיים המצוות!"

כי השיג את העבודה של 'אבות העולם'
שהיה להם קדם 'מתן-תורה', שקימו
כל המצוות אף-על-פי שלא עשו המצוות
בפשוטן - כמו **'יעקב אבינו'** "שקים מצות
תפלין על-ידי 'המקלות אשר פצל'
 (בראשית ל, לח) **בידוע** (זהר ויצא קסב), וכיצא
 בזה - עד שהשיג איך לקיים את כל המצוות
 בדרך זה בשיהיה אנוס שם, במקום
 שימכרו אותו חסו-שלום.

ותכף בשזכה להשגה זו - עזרו השם-
יתברך, ובאה הספינה והגיעה אור
לארבעה-עשר בניסן, לכרך גדול שעומד על
אי הים וכו', והיה להם שמחה גדולה וכו'.

פב.

(לקוטי-הלכות, מתנה ומתנת שכיב-מרע ד, יד -
 על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א נה, 'אחוי לן מנא')

"עקדים, נקדים וברדים" (בראשית לא, י"ב)
 - הם בחינת **'כלליות-הגנין',**
שהם 'גדלת-הבורא' - שעל-ידי-זה מכניעין
'כח-המדמה', 'כח-הבהמיות', שהם בחינת
 (שם כט, י; ל, לז-מ): **"צאן לבן"**.

ומבררין ה'טוב', שהם בחינת (יחזקאל לו,
 לח): **"צאן קדשים", 'צאן**
יעקב', בחינת (שם לד, לא): **"ואתן צאני צאן**
מרעיתי אדם אתם".

"עקדים נקדים וברדים" - הם כלל כל
 המחין והשכליות, שהם כלל כל
 העולמות והשתלשלותם מראש ועד סוף,
 שכלם נתהוו על-ידי חכמתו יתברך, כמו
 שכתוב (תהלים קד, כד): **"כלם בחכמה עשית"**.

כי איתא ב'עץ-חיים' (ש"ו פ"ג): "שתחלת
שרש האצילות, וכל מה שנתהוה שם
- נקרא בשם 'עולם-העקדים'.

וְאַחֲרֵי־כֵן נִמְשָׁךְ אִזְרוֹת הַשְּׁבָעָה מִלְכִינִי - קַדְמָאין דְּמִיתוּ, כִּי הָיָה בָהֶם מִיתָה וְשִׁבְרָה וְכוּ' - וְזֶה בְּחִינַת 'עוֹלָם' הַנִּקְדִּים'.

וְאַחֲרֵי־כֵן הָיָה 'עוֹלָם' הַתְּקוּן, שְׁעַל־יְדֵי־זֶה עֵקֶר הַתְּהוּוֹת וְקִיּוּם כָּל הָעוֹלָמוֹת מִתְחַלֵּת הָאֲצִילוֹת עַד סוּף הָעֲשִׂיָה - וְזֶה בְּחִינַת 'בְּרָדִים'."

וּמֵאֲלוֹ הַשְּׁלֹשָׁה בְּחִינּוֹת, שֶׁהֵם "עֵקֶדִים וְנִקְדִּים וּבְרָדִים" - נִמְשָׁךְ וְנִשְׁתַּלְשַׁל בְּחִינַת הַשְּׁלֹשׁ בְּחִינּוֹת שִׁישׁ בְּשֹׁכֵל, שֶׁהֵם: (א) שֹׁכֵל בְּכַח. (ב) וְשֹׁכֵל בְּפַעַל. (ג) וְשֹׁכֵל הַנִּקְנָה.

(א) כִּי 'שֹׁכֵל בְּכַח' - זֶה בְּחִינַת "עֵקֶדִים", שֶׁשֵּׁם אֵין שׁוּם הַשְּׁגָה, כִּי הוּא 'קֶדֶם' הָאֲצִילוֹת, וּמִשֵּׁם נִמְשָׁךְ בְּחִינַת שֹׁכֵל בְּכַח.

(ב) וְאַחֲרֵי־כֵן מוֹצִיאִין הַשֹּׁכֵל מִכַּח אֶל הַפַּעַל, וְאֵז נִתְהוּן הַשְּׁבָעָה מִלְכִינִים' הַנִּזְ"ל, שֶׁהֵם 'שֹׁרֵשׁ הַשְּׁבַע־מִדּוֹת', שֶׁהֵם בְּחִינַת 'שְׁבַעַת יְמֵי־הַבְּנִיין'.

אָבֵל שֶׁם יֵשׁ עֲדִין בְּחִינַת 'שִׁבְרָה', כִּי אִי־אֶפְשָׁר לְבַרֵּר הַשֹּׁכֵל לְאִמְתּוֹ בְּתַחֲלָתוֹ מִיָּד, וְקֶדֶם שְׁמוֹלִידִין וּמַחֲדָשִׁין אֵיזָה דְּבַר לְאִמְתּוֹ - צְרִיכִין לְהַפְכוֹ וּלְשַׁבְּרוֹ מִתְחַלְּהָ בְּכַמָּה בְּחִינּוֹת.

וְאַחֲרֵי־כֵן מְבַרְרִין הַשְּׁבָרִים, וּמַחֲבָרִין אוֹתָן וּמְתַקְנִים אוֹתָם עַל־יְדֵי תוֹסַפַּת הַשֹּׁכֵל חֲדָשׁ שֶׁמִּמְשִׁיכִין, וְאֵז בּוֹנִין וּמְשַׁלְּמִין הַחֲדוּשׁ עַל מִתְבַּנְּתוֹ וְכוּ'.

כִּי עַל־פִּי־רַב צְרִיכִין מִתְחַלְּהָ לְוַמַּר בְּכַמָּה סְבָרוֹת וְלִבְנוֹת בְּכַמָּה בְּנִינִים שְׂאִינָם מִתְקִימִים, שְׂאִין יְכוּלִין לְבַרֵּר עַל־יְדֵם הַהֲלָכָה וְהַחֲדוּשׁ לְאִמְתּוֹ.

וְזֶה בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית־רַבָּה ג, ז): "בּוֹנֵה עוֹלָמוֹת וּמַחֲרִיבֵן" - בְּחִינַת 'שִׁבְרַת־הַמְּלָכִים', בְּחִינַת 'עוֹלָם־הַנִּקְדִּים' - שְׁכַל־זֶה נַעֲשֶׂה בְּעַת שְׁמוֹצִיאִין הַשֹּׁכֵל מִכַּח אֶל הַפַּעַל, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'בְּנִיין־הָעוֹלָמוֹת' וְכוּ'.

(ג) וְאַחֲרֵי־כֵן אֶף־עַל־פִּי שֹׁכֵל הַסְּבָרוֹת וְהַשֹּׁכֵלִיּוֹת שֶׁהוּצִיא בְּתַחֲלָה, לֹא נִתְקִימוּ וְנִשְׁבְּרוּ - אֶף־עַל־פִּי־כֵן צְרִיכִין לְחַזֵּק עֲצוּמוֹ אַחֲרֵי־כֵן, וּלְלַקֵּט וּלְבַרֵּר מֵהֶם כַּמָּה נִקְדוֹת טוֹבוֹת, כַּמָּה סְבָרוֹת יְשׁוּרוֹת שֶׁנִּמְצְאוּן וּמְפָזְרִין בָּהֶם. וְלַהוֹסִיף עֲלֵיהֶם שֹׁכֵל חֲדָשׁ, וּלְחַבְּרָם אֲלֵיהֶם וּלְקַבֵּץ אוֹתָם יַחַד - עַד שֶׁנִּשְׁלַם הַבְּנִיין וְהַחֲדוּשׁ עַל אִמְתּוֹ.

וְזֶהוּ בְּחִינַת 'עוֹלָם־הַתְּקוּן', בְּחִינַת 'עוֹלָם־הַבְּרָדִים'. וְזֶהוּ בְּחִינַת 'שֹׁכֵל־הַנִּקְנָה', שֶׁהוּא עֵקֶר קִיּוּם הַדְּבַר עַל מְכוּנוֹ. וְעֵין בְּעֵץ־חַיִּים וְתַבִּיין.

וַיַּעֲקֹב עָשָׂה כַּמָּה תַּחְבּוּלוֹת לָזֶה בְּכַמָּה דְּרָכִים - עַד שֶׁהִמְשִׁיךְ בְּחִינַת 'הַתְּגַלּוֹת־הַגּוֹנִין' עַל 'עֲדָרֵי צֹאן קִדְשִׁים' שָׁלוֹ, כְּדֵי לְהַכְנִיעַ מֵהֶם הַמְּדַמָּה, וְלְהַבִּיאֵם אֶל הַשִּׁבְלִיּוֹת הַנִּזְ"ל.

וְזֶה (בְּרֵאשִׁית ל, לז): "וַיִּקַּח לוֹ יַעֲקֹב מִקָּל לְבָנָה לֹחַ וְלוֹז וְעַרְמוֹן, וַיַּפְצֵל בָּהֶם וְכוּ' מַחֲשָׁף הַלָּבָן אֲשֶׁר עַל הַמְּקָלוֹת" (בְּרֵאשִׁית ל, לז). וְאִיתָא (זֶהר וַיִּצָא קַסב): "שִׁזְהָ בְּחִינַת סוּד הַתְּפִלִּין" - שֶׁהֵם "כָּל־לִי־הַתּוֹרָה שֶׁהוֹקְשָׁה בְּפֹה לְתַפְלִין" (קִדּוּשִׁין לה), 'כָּל־לִי־הַמַּחֲוִין'.

הֵינּוּ: שִׁיַּעֲקֹב בְּחִינַת הַצְּדִיק, שֶׁהוּא 'נִקְדַּת־הָאִמָּת' - הַמְּשִׁיךְ בְּחֲכָמָה נִפְלְאָה כָּל הַמַּחֲוִין־הַקְּדוּשִׁים, בְּדְרָכִים נִפְלְאִים וְנוֹרָאִים מְאֹד מְאֹד, עַד שֶׁהַכְּנִים הַחֲכָמָה וְהַשֹּׁכֵל הָאִמָּת, בְּתוֹךְ הַמַּחֲוִין שֶׁל

בְּלִלְיֵי־יִשְׂרָאֵל - שְׂיִכְנַס הַחֻקָּמָה וְהַשְׂכָּל הָאֵמֶת
בְּתוֹכְכֶם הַיָּטֵב, שְׂיִבְיֵנו הָאֵמֶת לְאֵמֶתוֹ.

עַד שֶׁלֹּא יִהְיֶה כַּח לְשׁוֹם הַטְּעָאָה שֶׁל
ה'בְּחֵי־הַמְדָּמָה', בְּחִינַת 'לִבָּן' -
לְהַעבִירָם מִזֶּה חֲסִדוֹשְׁלוֹם.

וְזֵהוּ (בְּרֵאשִׁית שָׁם, לח): "וַיִּצַג אֶת הַמְּקֻלוֹת
אֲשֶׁר פָּצַל בְּרֵהָטִים בְּשִׁקְתוֹת
הַמַּיִם" וְכוּ'. "בְּרֵהָטִים" - "הֵם רְהִיטֵי
מַחִין" (תְּקוּנַיִזְהַר קמד:). הִינּוּ: שְׂיַעֲקֹב הַצִּיג
וְתַחֵב אֶת הַמְּקֻלוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת 'חֲדוּשֵׁי־
הַתּוֹרָה' שֶׁחֲדָשׁ וְגָלָה בְּשִׁכָּל אֵמֶת וְנִפְלָא
וְנֹרָא פְּזָה - הַצִּיג וְתַחֵב אוֹתָם "בְּרֵהָטִים",
בְּתוֹךְ "רְהִיטֵי מַחִין" שֶׁל תְּלַמִּידוֹ
הַמֵּתִקְרָבִים אֵלָיו.

וְזֵהוּ: "וַיִּצַּג". "וַיִּצַּג" דִּיקָא - שֶׁהַצִּיג
וְתַחֵב חֲדוּשֵׁים שְׁלוֹ הָאֵמֶתִיִּים,
"בְּרֵהָטִים", בְּתוֹךְ "רְהִיטֵי מַחִין" שֶׁלָּהֶם -
שְׂיִהְיוּ תַחֻבִים בָּהֶם בְּעֵמֶק גְּדוֹל, עַד שֶׁלֹּא
יִהְיֶה כַּח לְשׁוֹם טְעוֹת שֶׁל ה'מְדָמָה',
לְהַעבִירָם מִהֵם חֲסִדוֹשְׁלוֹם, כִּי כָּבֵר הֵם
מְבִינִים הָאֵמֶת הַיָּטֵב.

וְזֵהוּ: "בְּרֵהָטִים בְּשִׁקְתוֹת הַמַּיִם" -
"בְּרֵהִיטֵי מַחִין", בְּמָקוֹם שְׁשׁוֹתִין
'מִימֵי הַתּוֹרָה וְהַדְּעַת', שָׁם הַצִּיג אֶת
הַמְּקֻלוֹת הַנִּפְלְאִים שְׁלוֹ, שֶׁהֵם בְּחִינַת
ה'שְׂכָלִיּוֹת־הָאֵמֶתִיִּים' שְׁלוֹ, שְׂמִכּוֹנִין אֶת
הָאָדָם בְּכָל־עֵת לְדַרְדְּרֵי־הַיֶּשֶׁר, כְּמוֹ הַמְּקַל־
שְׂמִכּוֹן אֶת הָעֲדָרִים אֶל הַדְּרֹךְ הַיָּשֵׁר וְכוּ'.

וְזֵהוּ (בְּרֵאשִׁית שָׁם): "אֲשֶׁר תִּבְאֹן הַצֵּאן
לְשִׁתוֹת לִנְכַח הַצֵּאן וַיִּחְמְנָה בְּבֹאן
לְשִׁתוֹת" - כְּדֵי כְּשִׂיבּוֹאוֹ שְׂאֵר ה'צֵּאן
קָדְשִׁים" לְשִׁתוֹת מ'מִימֵי הַתּוֹרָה וְהַדְּעַת' -
"לִנְכַח הַצֵּאן קָדְשִׁים" שְׁשֵׁתוֹ כָּבֵר, שְׂזָכוּ
כָּבֵר לְהַפִּיר הָאֵמֶת־לְאֵמֶתוֹ.

"וַיִּחְמְנָה בְּבֹאן לְשִׁתוֹת" - שְׂיִחְמְמוּ
עַצְמָם ב'חֲמִימוֹת וְהַתְּלַהֲבוֹת
דְּקַדְשָׁה', ב'רְשָׁפֵי אֵשׁ שֶׁלְּהַבַת יָהּ" (שִׁיר־
הַשִּׁירִים ח, ו) - לְעַבְדַּת הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ, וְלְהַתְּפַלֵּל
בְּחֲמִימוֹת וְהַתְּלַהֲבוֹת.

ו"לֹא יִלְכוּ עִמּוֹ בְּקָרִי" (עַל־פִּי וַיִּקְרָא כו) חֲסִד־
וְשְׁלוֹם, בְּבְחִינַת 'קָרִירוֹת', "שְׂנַמְשֹׁךְ
מ'סְטָרֵא־דְעַמְלָק", "שֶׁהוּא סְטָרֵא דְלִבָּן (זִהַר
וַיִּשְׁלַח קֶסֶם: בְּלֶק קצט: הַצִּיּוּנֵי עַל־הַתּוֹרָה פְּרִשְׁת שְׁמוֹת),
שְׂנַאֲמַר בּוֹ (דְּבָרִים כח, יח): "אֲשֶׁר קָרָךְ בְּדָרְךְ".

כִּי 'יַעֲקֹב' בְּחִינַת 'נִקְדַּת־הָאֵמֶת' - הַמְּשִׁיךְ
'תּוֹרָה', בְּחִינַת 'מְקֻלוֹת', לְהַנְהִיג הָעוֹלָם
ב'שְׂכָלִיּוֹת־נִפְלְאִים' כְּאֵלּוּ, עַד אֲשֶׁר הַצִּיג
וְתַחֵב ה'שְׂכָל־הָאֵמֶתִי', בְּתוֹךְ "רְהִיטֵי מַחִין"
שֶׁל הַמֵּתִקְרָבִין אֵלָיו.

עַד שֶׁכָּל ה'צֵּאן קָדְשִׁים" שְׂיִבּוֹאוֹ לְשִׁתוֹת
מ'מִימֵי־הַתּוֹרָה', "לִנְכַח הַצֵּאן"
הַקָּדוֹשׁ שְׁלוֹ - יִתְחַמְמוּ עַצְמָן ב'חֲמִימוֹת־
דְּקַדְשָׁה', לְעַבְדַּת הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ וְלְהַתְּפַלֵּל
ב'חֲמִימוֹת וְהַתְּלַהֲבוֹת דְּקַדְשָׁה' וְכוּ'.

"וַיִּשְׁמַע אֶת דְּבַרֵי בְנֵי לִבָּן" (בְּרֵאשִׁית לא, א)

פ.ג.
(ח"ב כז)

הַנָּדָר שֶׁנֹּדְרִין, צְרִיכִין לְשִׁלֵּם מִיָּד.
ו"הַמֵּאָחַר נִדְרוֹ, גוֹרֵם אֵלּוֹ הָאֲרֵבַע
מִדּוֹת: עֲבוּד־הַזָּרָה, גְּלוּי־עֲרִיזוֹת, שְׂפִיכוֹת־
דָּמִים, לְשׁוֹן־הָרֵעַ" (וַיִּקְרָא־רַבְּהָ לז, א).

וְעַל־יָדֵי שְׂמִסְתַּכְלִין לְהַטִּיל הַמְּשֹׁאוֹי עַל
כָּל אֶחָד כְּרֵאוֹי לוֹ - זוֹכִין
ל'הַתְּרַת־נְדָרִים', וְנִצּוֹלִין מ'אַרְבַּע־מִדּוֹת'
הַנ"ל.

כְּדֹאֵיתָא בְּמִדְרַשׁ (שם): שְׁלֹמֹד [שְׁלֹמֹדִין] מִיַּעֲקֹב: שְׁבַשְׁבִּיל שְׂאֵחַר נְדָרוֹ, בָּא לִיְדֵי אַרְבַּע הַנְּל.

(א) עֲבוּדָה-זָרָה' - שְׁנֵאמַר (בְּרֵאשִׁית לז, ב): "הִסִּירוּ אֶת אֱלֹקֵי הַנֹּכְרִי." (ב) גְּלוּי עֲרִיזוֹת' - "וַתֵּצֵא דִינָה" וְכוּ' (שם לד, א). (ג) שְׁפִיכוֹת-דָּמִים' - ב'שָׁכַם.' (ד) לְשׁוֹן-הָרֶעַ' - "וַיִּשְׁמַע אֶת דְּבַרֵי בְנֵי לָבָן" (שם לא, א).

וְאֵיתָא (וַיִּקְרָא-רַבָּה שָׁם, ב): שְׁבַשְׁבִּיל שְׂרָאָה מְשֵׁה בְּסַבְלוֹת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (שְׁמוֹת ב, יא): "וַיֵּרָא בְּסַבְלוֹתָם", דְּהֵינּוּ: שְׁנַתָּן לֵב עַל סַבְלוֹתָם שְׁהִיוּ מְכַבְּדִין עֲלֵיהֶם, וְהָעֲבוּדָה הַשִּׁיָּד לְאִישׁ נָתְנוּ עַל אִשָּׁה, וְכֵן לְהַפְּדָה. וְהָיָה מְשֵׁה מְסַתְּפֵל עַל זֶה, וְהַפְּדָה הַדָּבָר וְנָתַן עַל כָּל אֶחָד הָעֲבוּדָה הָרְאוּי לֹו, מַה שְׂרָאוּי לְאִישׁ וְכוּ'. וְכֵן בֵּין אֲנָשִׁים בְּעֶצְמָן וְכוּ'. וְאָמַר לֹו הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ: שְׁעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכָּה לְהַתִּיר נְדָר שְׁנֵאמַר בּוֹ גַם-כֵּן (בְּמִדְרַב ל, יז): "בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ" וְכוּ'.

נִמְצָא: שְׁעַל-יְדֵי שְׁמִסְתַּכְּלִין לְהַעֲרִיף כָּל אֶחָד כְּרָאוּי - זֹכִין לְהַתְּרַת נְדָרִים' - וְנִצְוִלִין מ'אַרְבַּע-מִדּוֹת הַנְּל.

בְּחִינּוֹת אֵלוֹ, הֵם בְּבַחֲיִנַת 'כְּבוֹד', שְׁמֵשׁ נִמְשָׁד ה'נְבוּאָה'.

(א) 'חֶכֶם' - בְּבַחֲיִנַת (מְשַׁלִּי ג, לה): "כְּבוֹד חֶכְמִים יִנְחָלוּ".

(ב) 'גְּבוּר' - בְּבַחֲיִנַת (תְּהִלִּים כד, ח): "מִי זֶה מְלֹךְ הַכְּבוֹד, ה' עִזּוֹז וְגְבוּר".

(ג) 'עֲשִׂיר' - בְּבַחֲיִנַת (בְּרֵאשִׁית לא, א): "וַיִּמָּאֵשֶׁר לְאַבְנֵינוּ עֲשָׂה אֶת כָּל הַכְּבֹד הַזֶּה".

"כִּי כָל הָעֲשׂוֹר אֲשֶׁר הִצִּיל אֱלֹקִים מֵאַבְנֵינוּ לָנוּ הוּא וּלְבַנֵּינוּ, וְעַתָּה כָּל אֲשֶׁר אָמַר אֱלֹקִים אֵלֶיךָ עֲשֵׂה" (בְּרֵאשִׁית לא, טז)

פה.

(ח"א ס"ד)

"לְעֹזְלָם יִשְׁלַשׁ אָדָם מְעוֹתָיו, שְׁלִישׁ בְּפִרְקֵי-מִטָּא, וְשְׁלִישׁ בְּקִרְקַע, וְשְׁלִישׁ בְּיָדוֹ" (בְּבֵא-מִצִּיעָא מ.ב.).

ו'שְׁלִישָׁה חֻלְקִים' אֵלוֹ שְׁיֵשׁ ב'עֲשִׂירוֹת', הֵם כְּנֻגָד שְׁלִישָׁה פְּעָמִים 'עֲשִׂירוֹת' שְׁנֻזְפָר בְּתוֹרָה - כִּי בְּכָל הַתּוֹרָה כְּלָה לֹא נִזְכָּר עֲשִׂירוֹת, כִּי-אֵם שְׁלִשׁ פְּעָמִים אֵלוֹ.

דְּהֵינּוּ: (א) אֶצֶל סְדוּם - כְּמוֹ שְׁכָתוּב (בְּרֵאשִׁית יד, כג): "וְלֹא תֹאמַר אָנֹכִי הָעֲשִׂרְתִּי אֶת אַבְרָם". (ב) וְאֶצֶל רְחֵל וְלֵאָה' - כְּמוֹ שְׁכָתוּב (שָׁם לא, טז): "כִּי כָל הָעֲשׂוֹר אֲשֶׁר הִצִּיל אֱלֹקִים" וְכוּ'. (ג) וְאֶצֶל 'שְׁקָלִים' - כְּמוֹ שְׁכָתוּב (שְׁמוֹת ל, טז): "הָעֲשִׂיר לֹא יִרְבֶּה".

כִּי "שְׁלִישׁ שְׁבַפְרָקְמִטָּא" - הוּא כְּנֻגָד ה'עֲשִׂירוֹת' שְׁנֻזְפָר אֶצֶל 'סְדוּם' וְכוּ'.

"וַיִּמָּאֵשֶׁר לְאַבְנֵינוּ עֲשָׂה אֶת כָּל הַכְּבֹד הַזֶּה" (בְּרֵאשִׁית לא, א)

פד.

(ח"ב ח, ה)

עַל-יְדֵי 'הַתְּגַלּוֹת-הַכְּבוֹד', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'שְׂרֵשֶׁה-נִפְשׁוֹת' - עַל-יְדֵי-זֶה בָּא 'הַתְּפִשְׁטוֹת-הַנְּבוּאָה'.

וְזֶה בְּחִינַת (שְׁבַת צ.ב.): "אֵין הַנְּבוּאָה שׁוֹרָה, אֶלָּא עַל חֶכֶם, גְּבוּר וְעֲשִׂיר" - כִּי כָּל

ו"שְׁלִישׁ שְׁבַקְרַקַע" - הוא כְּנֶגֶד הָעֲשִׂירוֹת שֶׁנִּזְכַּר אֶצְל רַחֵל וּלְאָה. כִּי בְּאֵמֶת עִקַּר הָעֲשִׂירוֹת, הוּא רַק בְּשִׁבִיל הַתְּבוּנָנוֹת, אֲבָל בְּלֹא-זֶה, הָעֲשִׂירוֹת הוּא רַק בְּשִׁבִיל נְשִׁים וּקְטַנֵּי-הַדַּעַת כְּמוֹתֶךָ.

וְזֶהוּ שְׂאֵמְרוֹ: "כִּי כָּל הָעֵשֶׂר אֲשֶׁר הֵצִיל אֱלֹקִים מֵאֲבִינוּ, לָנוּ הוּא וּלְבַנֵּינוּ" - הֵינּוּ: שֶׁכָּל הָעֲשִׂירוֹת, הוּא רַק בְּשִׁבִיל נְשִׁים וּקְטַנֵּי-הַדַּעַת כְּמוֹנוּ.

אֲבָל אַתָּה: "וְעַתָּה כָּל אֲשֶׁר אָמַר אֵלֶיךָ אֱלֹקִים עֲשֵׂה" - דִּהְיִנוּ: שְׂאֵתָה צָרִיךְ לְהָעֲשִׂירוֹת, בְּשִׁבִיל הַתְּבוּנָנוֹת בְּגִדְלַת-הַשָּׁם. וּכְנֶגְד־זֶה הוּא בְּחִינַת 'שְׁלִישׁ שְׁבַקְרַקַע', בְּחִינַת (סִנְהֶדְרִין עֵד): "אִשָּׁה קַרְקַע עוֹלָם".

ו"שְׁלִישׁ בִּידוֹ" - הוּא כְּנֶגֶד הָעֲשִׂירוֹת שְׂאֶצֶל 'שִׁקְלִים' וְכוּ'.

פו.

(ח"א סט)

דַּע: שֶׁהַגּוֹזֵל אֶת חֲבֵרוֹ 'מְמוֹן', בְּזֶה הוּא גּוֹזֵל מִמֶּנּוּ 'בְּנִים'. כִּי עִקַּר ה'מְמוֹן' שֶׁל הָאָדָם, בָּא לוֹ עַל-יְדֵי 'בֵּת-זוּגוֹ' - כִּי עַל-יְדֵי 'אֹר נִפְשָׁה', מְזַה בָּא לוֹ ה'מְמוֹן' וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן אָמְרוּ רַז"ל (בְּבֹא-מִצְיָא נט.): "אוֹקִירוּ לְנִשְׁיָכוֹ, כִּי הִכִּי דַתְעֵתְרוּ".

וְכָל אָדָם וְאָדָם כְּאֲשֶׁר הוּא בָּא לְעוֹלָם - הוּא בָּא עִם 'בֵּת-זוּגוֹ' הַמִּיחָדָת לוֹ, וְעִם סְכוּם מְמוֹן הַקְּצוּב לוֹ שִׁיחֶיהָ לוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם, וְכַמָּה 'פְּרוֹת' הֵינּוּ 'בְּנִים' שִׁיחֶיו לוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם.

וְהֵם בְּחִינַת 'אֵילָן' ו'עֲנָפִים' ו'פְּרוֹת'. הֵינּוּ: שֶׁ'אֹר נִפְשָׁה' - הוּא בְּחִינַת 'עִקַּר הָאֵילָן', שֶׁמִּמֶּנּוּ יוֹצְאִים וּמִתְפַּשְׁטִים 'עֲנָפִים', הֵינּוּ 'הַתְּנוּצָצוֹת וְהַתְּפִשְׁטוֹת אוֹרָה', בְּחִינַת ה'מְמוֹן'. וְעַל ה'עֲנָפִים' אָלוֹ - גְּדִלִים ה'פְּרוֹת', הֵינּוּ ה'בְּנִים'.

נִמְצָא: כְּשֶׁאֶחָד גּוֹזֵל מִחֲבֵרוֹ 'מְמוֹן' - הוּא גּוֹזֵל וְנוֹטֵל מִמֶּנּוּ 'עֲנָפִים' שֶׁל ה'אֵילָן' שָׁלוֹ, הֵינּוּ 'הַתְּנוּצָצוֹת אוֹר נִפְשָׁה', שֶׁמִּשָּׁם ה'מְמוֹן' כְּנ"ל.

עַל-כֵּן עַל-יְדֵי-זֶה: גּוֹזֵל וְנוֹטֵל מִמֶּנּוּ 'נֶפֶשׁ בְּנָיו וּבְנֹתָיו', שֶׁהֵם תְּלוּיִים וּגְדִלִים וְיוֹנְקִים מ'אֹר הָעֲנָף הַזֶּה', כִּי הֵם הֵם ה'פְּרוֹת' הַגְּדִלִים עַל ה'עֲנָפִים' אָלוֹ - וּכְשֶׁנוֹטֵל הָעֲנָף נוֹטֵל ה'פְּרוֹת'.

וְזֶה שְׂאֵמְרוֹ רַחֵל וּלְאָה (בְּרֵאשִׁית ל"א, טז): "כִּי כָּל הָעֵשֶׂר אֲשֶׁר הֵצִיל אֱלֹקִים מֵאֲבִינוּ, לָנוּ הוּא וּלְבַנֵּינוּ" דִּיקָא - כִּי עִקַּר הָעֲשִׂירוֹת, עַל-יְדֵי ה'אִשָּׁה' - ו'בֵּה' תְּלוּיִים ה'בְּנִים'.

כִּי ה'אִשָּׁה' הִיא עִקַּר בְּחִינַת ה'אֵילָן', וְהָעֲשִׂירוֹת הֵם ה'עֲנָפִים' שֶׁל ה'אֵילָן', וְה'בְּנִים' הֵם ה'פְּרוֹת' הַגְּדִלִים בְּעֲנָפִים' הָאֵלוֹ.

"לָבֵן הָאֲרָמִי" (בְּרֵאשִׁית ל"א, כ)

פז.

(ח"א יט, ד)

"עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע" (בְּרֵאשִׁית ב', ט) - זֶה לְשׁוֹן-תְּרַגּוּם, שֶׁהוּא 'אֲמֻצְעִי' בֵּין לְשׁוֹן-הַקֹּדֶשׁ וּבֵין לְשׁוֹן שֶׁל שְׂבָעִין עֲמֻמִּין. וְלְשׁוֹן-עֲמֻמִּין כְּשֶׁרוֹצִים לִינֹק

"וַיִּגְנֹב יַעֲקֹב אֶת לֵב לָבֵן הָאֲרָמִי עַל בְּלֵי הַגִּיד לֹא פִי בֵרַח הוּא. וַיְבָרַח הוּא וְכָל אֲשֶׁר לוֹ וְגו'." וַיִּגֵּד לְלָבֵן וְגו' פִי בֵרַח יַעֲקֹב וְגו'. וַיִּרְדֹּף אַחֲרָיו וְגו'. וַיָּבֵא אֱלֹקִים אֶל לָבֵן הָאֲרָמִי וְגו', וַיֹּאמֶר לוֹ: הֲשֹׁמֵר לְךָ מִדְּבַר עַם יַעֲקֹב מִטּוֹב עַד רָע. וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לְאָחִיו לְקַטּוּ אֲבָנִים, וַיִּקְחוּ אֲבָנִים וַיַּעֲשׂוּ גֵל" (בראשית לא, כ"א-כ"ב-כ"ג-כ"ט-מו)

פט.

(לקוטי-הלכות, תפלין ו, לה)

"וַיִּגְנֹב יַעֲקֹב אֶת לֵב לָבֵן הָאֲרָמִי, עַל בְּלֵי הַגִּיד לֹא פִי בֵרַח הוּא" (בראשית לא, כ) - זהו בחינת מה שאמר רבנו ז"ל (ח"א עב): "שפשוברחין מהמחשבות-רעות - ילך לדרך במה שהוא חושב מחשבות-פשוטות, ולא יסתכל לאחוריו כלל וכלל וכו'".

וז'הו בחינת: "וַיִּגְנֹב יַעֲקֹב" וכו' - פי זה שטוען עם המחשבות-זרות, ונכנס עמ'הם בטוען ונטען, ורוצה שיניחו אותו לצאת מהם, זהו כמו מי שמגיד להרודף שרוצה לברח ממנו, ואזי הוא רודפו יותר.

אבל באמת: עקר העצה, לברח מהם ולילך לדרך, ולבלי להסתכל לאחוריו כלל, ולבלי לטען עמ'הם כלל - ש'זהו בחינת (בראשית שם, כ"א): "וַיְבָרַח יַעֲקֹב וְכו', וַיִּגְנֹב יַעֲקֹב אֶת לֵב לָבֵן הָאֲרָמִי" - שהם המחשבות-רעות'.

"על בלי הגיד לו פי ברח הוא" - שאינו מגיד להם שבורח מהם, רק בורח לתומו לדרך, ועל-ידי'זה דיקא נצול מהם.

גם: "וַיִּגְנֹב" וכו' - מרמז: שלפעמים מתגברים ההרהורים והמחשבות כל-כך, עד שקשה לברח מהם לתוך תורה ותפלה ודברים-שבקדשה בשום-אופן. וההכרח לעסוק במילי-דשטותא בעניני צחוק

מ'לשון-הקדש', אי-אפשר להם לינק ממנו, אלא על-ידי 'לשון-תרגום' וכו'.

פי עקר התגברת הקלפה, אינו אלא על-ידי לשון תרגום, בבחינת (דברים כו, ה): "אֲרָמִי אֲבִד אֲבִי"; ובבחינת (במדבר כג, ז): "מִן אֲרָם יִנְחָנִי בְּלֶקֶן", שהוא לשון תרגום, שהוא לשון ארמי - שדרך שם מתעוררים לינק מהקדשה.

ועקר בנינה ושלמות של לשון-הקדש' - אינו אלא על-ידי שמפילין הרע של התרגום, ומעלין ה'טוב שבתרגום' ל'לשון-הקדש', שעל-ידי'זה נשלם לשון הקדש'. - ועל-ידי'זה נופלין כל ה'שבעים-לשון' וכו'.

ו'לָבֵן הָאֲרָמִי, שֶׁהוּא "אֲרָמִי אֲבִד אֲבִי" הַנ"ל, רָצָה לִינֵק מִה'קִדְשָׁה' עַל-יְדֵי ה'תְּרַגּוּם', וְעַל-פִּי קָרָא לוֹ "יִגַּר שֶׁהִדּוּתָא" (בראשית לא, מז). וַיַּעֲקֹב הָיָה מַעֲלָה אֶת ה'תְּרַגּוּם' ל'לְשׁוֹן-הַקִּדְשׁ', וְעַל פִּי קָרָא לוֹ "גִּלְעָד" (שם), ב'לְשׁוֹן-הַקִּדְשׁ'.

פת.

(חיי-מוהר"ן רפ)

בהתורה-הקדושה מבאר הכל, פי התורה מספרת מפלם, כגון "אשכנז" מבאר בהתורה (בראשית י, א) - רק שאין התורה עושה ספור גמור מפלם. רק שהיא מדברת מהם ומשליכה אותם.

ובמקום שהיא רוצה עושה ספור גמור, כגון מ'לָבֵן' וכיוצא, שהיא עושה מהם איזה ספור - אבל אף-על-פי-כן, בהתורה מרמזים כלם.

וכי יצא, כדי לפקח דעתו לפי שעה, עד יעבר זעם השטף של המחשבות, כי "אין היצר הרע מצוי אלא לשעתו" (ירושלמי סוטה; הובא במגן אברהם ארח"חיים תר"י סק"ב).

ואזי אין הסטרא-אחרא מבינה כלל שהוא בורח מהם' - מאחר שעוסק ב'מילי-דשטותא'. וזהו בחינת: "ויגנב וכו' על בלי הגיד לו וכו'".

אבל אחר-כך רוצה הסטרא-אחרא להתגבר עוד, ולרדף אחר בחינת 'יעקב', בחינת "וירדף אחרינו" הנאמר שם (בראשית לא, כג).

ואז השם-יתברך עומד בעזרו, ומזהיר את בחינת לבן (שם שם, כט): "השמר לך מדבר עם יעקב מטוב" וכו'. כי "טובתן של רשעים, רעה היא אצל הצדיקים" (יבמות קג:).

הינו: שהשם-יתברך מרחם עליו, מאחר שבבר סבל כל-כך, והוא מזהיר הסטרא-אחרא: "שיסורו ממנו, ולא ידברו עמו מטוב" וכו'.

וזה בחינת עשית 'הגל' שאמר יעקב לאחיו (שם שם, מז): "לקטו אבנים וכו', ויעשו גל" - זה בחינת מה ששמעתי מפי אדמו"ר ז"ל (לקוטי מוה"ר ח"ב מז): "שכל מה שהאדם מנתק עצמו ממחשבות-רעות למחשבות-טובות, וכל העתקה והזזה ותנועה שהאדם מזיז ומניע ומעתיק עצמו מרע לטוב - הכל מתקבץ בעת הצרה והדחק, ועוזר להאדם" וכו'.

וזה בחינת: "לקטו אבנים" - בחינת (איכה ד, א): "אבני קדש", שהם בחינת הנצוצות-הקדושים המתבררים על-ידי כל הזזה ותנועה, מה שמנתקים עצמן מרע לטוב - ממחשבות רעות לטובות.

ומהם עשו "גל" ומחיצה, להפסיק בינם ובין המחשבות-רעות' - כי כלם מתקבצים ועוזרים להאדם בעת הדחק, כנ"ל.

וזה שאמר יעקב ללבן הארמי (בראשית שם, נב): "עד הגל הזה וכו', אם אני לא אעבר אליך ואם אתה לא תעבר אלי את הגל הזה וכו'" - כי כבר עשיתי גל ומחיצה, מהנקדות-טובות שיפסיקו ביני ובינך, ולא תעבר עוד אלי.

וגם "אני לא אעבר" בגבלך - כי אני רוצה עוד לכנס ל'מקומך', שהם 'מקומות-החיצונים', כי אין אני רוצה עוד לספן נפשי שם. רק אני אעמד על מקומי לעסק בתורה ותפלה וכו'. "ואתה לא תעבר אלי, ואני לא אעבר אליך".

והכל בכח ה"גל" שנעשה על-ידי ה"אבני קדש" שלקטנו על-ידי כל ה'תנועות-טובות', על-ידי כל מה שהייתי מנתק עצמי מרע לטוב, כנ"ל.

וזה בחינת: "ל"ג בעומר" - כי כל ימי הספירה מבררין ברורים על-ידי קדשת המחשבה וכו'. וביום "ל"ג בעומר" - כבר זוכין לכל ישראל לברר ברורין הרבה, עד שנעשה בחינת ה"גל" הנ"ל בחינת: "עד הגל הזה" וכו', שמפסיק בין קדשת יעקב, לבין טמאת המחשבות-רעות' של בחינת לבן הארמי, וכנ"ל.

וכל-זה בכח הצדיקים הגדולים, שהם בחינת 'התנוצצות משיח', שזהו בחינת רבי שמעון בר יוחאי זצ"ל, שזכה להסתלק אז וכו'.

צ.

(עלים-לתרופה, ג דברים תר"ג)

וַיִּשְׁלַח לָנוּ ה' מְנַהִיג הַרְחֵמְךָ, וַיִּקְיֵם (ישעיה
 מט, י): **"כִּי מֵרַחֲמֶם יִנְהַגֶּם"** וְכוּ'
 (על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ז). וְעַקֵּר הַרְחֵמְנוֹת:
 לְהוֹצִיא אֶת יִשְׂרָאֵל מֵעוֹזוֹת. וְהַעֲקֵר
 לְהוֹצִיאֵם מֵהַרְוּח־שְׁטוֹת' וְהַשְׁנֵעוֹן, וַיִּמְשִׁיךְ
 עֲלֵיהֶם דַּעַת, שְׁיַבִּינוּ רְמִיזוֹתָיו הַקְּדוֹשִׁים
 לְבָרַח מֵהַרְוּח־שְׁטוֹת, וּלְהַסִּיחַ דַּעְתוֹ מֵהֶם
 וּלְהַמְלִיט מֵהֶם בְּשֵׁב וְאֵל תַּעֲשֶׂה.

וַתִּשְׁאַל אֶת פִּי רַבִּי נַחֲמָן גְּרוּיָאִיר [ז"ל
 מטולטשין], שִׁיסְפֵּר לָךְ מַה שֶּׁהוּטַב
 מְאֹד בְּעֵינַי אֶחָד שֶׁרָאָה בְּהַסְפֵּר הַחֲדָשׁ (לקוטי-
 הַלְכוֹת, תַּפְלִין ו' ה"ל) מַה שֶּׁכָּתוּב עַל פְּסוּק
 (בְּרֵאשִׁית ל"א, כ): **"וַיִּגְנַב יַעֲקֹב אֶת לֵב לָבֵן
 הָאֲרָמִי, עַל בְּלִי הַגִּיד לוֹ כִּי בּוֹרַח הוּא."**

שָׁמַע הַיֵּטֵב, וְשִׁים לְבָב לִילֵךְ בְּזֶה, לְהַסִּיחַ
 דַּעְתָּךְ מִזֶּה, וַיִּזְעִיל לָךְ בְּעִזְרַת-
 הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ.

וּמַעַתָּה תִּהְיֶה רְגִיל לְשַׁקֵּד עַל הַסְּפָרִים
 שֶׁחֲנַנִּי הַשָּׁם לְחַדֵּשׁ בְּתוֹרַתוֹ-
 הַקְּדוֹשָׁה, שֶׁהֵם סְפָרֵי לְקוּטֵי-הַלְכוֹת,
 וְתַסְתַּכֵּל בָּהֶם בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת. וּבַפְּרָט
 הַהַלְכוֹת שֶׁכָּתַבְתִּי בְּסֻמוֹךְ בְּשָׁנִים הַסְּמוּכִים.
 וְלֵהֲשֵׁם הַתְּקוּנָה שִׁיזְעִילוּ לָךְ הַרְבֵּה.

וְעַתָּה בְּנִי חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד לְתַפֵּס
 מִחֲשַׁבְתְּךָ בְּכָל מַה דְּאַפְשֵׁר. לְהַכְנִים
 מִחֲשַׁבְתְּךָ בְּשַׁעַת הַמִּשְׁאֵל-וּמַתָּן, בְּעֶסֶק
 הַמִּשְׁאֵל-וּמַתָּן, וְהַכֵּל בְּשִׁמְחָה, בְּלִי פֶעַם
 וְעִצְבוֹת וּדְאָגוֹת, וּבְלִי "רוּחַ גְּבָאָה" (מְשַׁלִּי טו,
 יג).

וּבְשַׁעַת הַתְּפִלָּה - תִּכְרִיחַ מִחֲשַׁבְתְּךָ
 לְקַשְׂרָה אֶל הַדְּבוּר בְּקִשְׁר אֲמִיץ
 וְחֲזַק, וְלֵהֲתַפְּלֵל אֲפֹלוּ בְּמַהִירוֹת, רַק לְמַהֵר

לְמַלֵּט מִחֲשַׁבְתְּךָ מִמִּחְשְׁבוֹת-חוּץ. וְאַפְלוּ
 בְּשַׁפְתָּאֵם גּוֹנְבַת עֲצֻמָּה הַמִּחְשָׁבָה, וּפּוֹרְחַת
 לְמָקוֹם שְׁפוֹרְחַת - תַּתְּפֵס אוֹתָהּ בְּעַל-כְּרַחֵה,
 כְּמוֹ סוּס בְּאַפְסָר (לקוטי-מוהר"ן ח"ב ג), וְתַכְנִים
 אוֹתָהּ לְתוֹךְ דְּבוּרֵי הַתְּפִלָּה הַקְּדוֹשָׁה.

מִכָּל-שִׁכּוֹן וְכָל-שִׁכּוֹן בְּשַׁעַת הַלְמוּד - שָׁם
 בְּנִקְל יוֹתֵר לְהַכְנִים הַמִּחְשָׁבָה
 בְּתוֹךְ הַלְמוּד, כִּי הֵלֵא צְרִיכִין לְהַבִּין מַה
 שְׁלוֹמָדִים.

וּמָה שֶׁנַּעֲשֶׂה עִמָּךְ מִמִּילָא, אֵל תַּסְתַּכֵּל
 עַל-זֶה כָּלֵל וְכוּ'.

"וַיַּעַן יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר לְלָבֵן: מַה פָּשַׁעִי מַה חֲטָאתִי
 פִּי דִלְקַת אַחֲרֵי. הֵייתִי בַיּוֹם אֲכַלְנִי חֶרֶב, וְקָרַח
 בְּבִילָהּ, וְתַדַּד שְׁנַתִּי מֵעֵינַי. אֶת עֵנְי וְאֶת יַגִּיעַ
 כִּפִּי רָאָה אֱלֹקִים" (בְּרֵאשִׁית ל"א, ל"ד-מ"ב)

צ.א.

(לקוטי-הַלְכוֹת, מַתְּנָה וּמַתְּנַת שְׁכִיב-מָרַע ד, יד)

כָּל הַמְּלַחֲמָה וְהַעֲבוּדָה וְהַיְגִיעָה שֶׁל
 יַעֲקֹב, הַכֵּל בְּשִׁבִיל ה' בְּנִים' וְה' צֵאן',
 שֶׁהֵם בְּחִינַת 'בְּנִים וְתַלְמִידִים'.

כִּי עִם 'יעקב' בְּעֲצָמוֹ - לֹא הָיָה לְלָבֵן'
 שׁוּם עֶסֶק וּמְרִיבָה, כְּמוֹבֵן בְּפִרְשָׁה. כִּי
 יַעֲקֹב בְּעֲצָמוֹ, כָּבֵד שִׁבְר ה' מְדַמָּה' בְּחִינַת
 'לָבֵן' לְגַמְרֵי, וְנָקִי מִמֶּנּוּ לְגַמְרֵי, וַיְדוּ מְסַלְקַת
 מִמֶּנּוּ, וַאֲיִן לוֹ שׁוּם עֶסֶק בּוֹ.

רַק יַעֲקֹב מָסַר נַפְשׁוֹ בַּיְגִיעוֹת קָשׁוֹת
 וּטְרָחוֹת וְתַחֲבוּלוֹת כְּאֵלֶּה, הַכֵּל
 בְּשִׁבִיל הַצֵּאן וְהַבְּנִים, הֵינּוּ לְהוֹצִיא בְּנָיו
 וְתַלְמִידָיו, מִבְּחִינַת "בֵּית לָבֵן", מִבְּחִינַת
 ה' מְדַמָּה'.

ומחמת שהמלחמה גדולה וחזקה מאד מאד, כי הוא מתגבר ומתפשט ומשתטח מאד בכל דרגא ודרגא וכו' - על-פן הכרח יעקב לברח מפניו בהחבא עם רחל ולאחא, "שהם כלל-התורה", ועם כל הבנים והצאן.

ולבן רדף אחריהם, ובקש לעקור את הכל חסוֹשֵׁלוֹם, כמו שפיתוב (דברים כו, ה): "ארמי אבד אבי" וכו'.

וזתו (בראשית לא, מב): "את עניי ואת יגיע כפי ראה אלקים" וכו'. הינו שהצדיקהאמת אומר: "שהשם-יתברך ראה את עניו ואת יגיע כפיו" - כי הוא בעצמו יגע וטרח הרבה מאד בשביל הצאן הזה - להוציאם מה'מדמה' להעלותם אל השכל לקרבם להשם-יתברך.

ועל-פן אף-על-פי שהם לא נצחו המלחמה בראוי, עד שעדין יש כח ל'לבן' בחינת ה'מדמה', לרדף אחריהם ולהשיגם - אף-על-פי-כן השם-יתברך חמל על היגיעות והטרחות והמסירת-נפש של הצדיקהאמת שפסד נפשו מאד בשביל כל אחד ואחד, ועל-ידי-זה השם-יתברך בעצמו לוחם עם לבן, ומגרשו מצאן יעקב, בחינת: "את עניי ואת יגיע כפי ראה אלקים ויזכח אמש".

וזתו שאמר יעקב ללבן (בראשית שם, לו): "מה פשעי ומה חטאתי כי דלקת אחרי" - הינו: איזה חטא ופשע מצאת בי בעצמי, אשר אתה רודף אותי, הלא אין לך שום כח וקטרוג עלי, כי תהלה לא-ל אני זך ונקי וצח לגמרי מפל חטא ופשע, כי אין לי שום הסתכלות בזה העולם ככלל, אפלו בהרף-עין וכו' וכו'.

"כי מששת את כל כלי, מה מצאת מפל כלי ביתך" (שם שם, לו) - כי אין בי שום אחיזה ונגיעה ממה, כי אני נקי מה'מדמה' לגמרי לגמרי.

"שים כה נגד אחי ואחיה, ויזכיהו בין שנינו" (שם) - הינו שאמר: שהוא מרצה לעמד לדין לפני כל מי שירצה, הן לפני אחיו של יעקב, הן לפני אחיו של לבן; הינו: הן לפני אותן שהם מ'סטרא-דקדשה', הן לפני אותן שהם מ'סטרא-אחרא' מ'סטרא דלבן'.

כי לפני כלם יצדק בדין, כי כלם לא יוכלו למצא בו שום שמץ ושום צד אחיזה, משום ריח של איזה תאוה ומדה שבעולם הנמשכת מפכה'מדמה' - כי אני נקי וזך וצח לגמרי.

אף גם היו לי יגיעות וטרחות גדולות בעבודת השם-יתברך בשביל כלל-ישראל, בחינת: "הייתי ביום אכלני הרב, וקרח בלילה" - שישעתי וטרחתי הרבה, בהתבודדות ותורה ותפלה, ביום ובלילה, בתוך שדות ויערים, בתוך הרב והמימות גדול, ובעת הקר והקרח בלילה, שגם אז הלך בדרך יחידי בהתבודדות, וישעתי וטרחתי ביגיעות גדולות מאד בעבודת ה'.

"ותדד שנת מעיני" (שם שם, מ) - הכל בשביל השם-יתברך, בשביל לקרב אליו נפשות ישראל.

על-פן אף-על-פי שהנפשות המתקרבין עדין לא נצחו המלחמה - אין לך כח לעשות להם מאומה - כי כחי וכח אבותי הצדיקים-האמתיים יגן עליהם להצילם ממה, כי השם-יתברך בעצמו יעמד בעזרי,

עַד שְׁאֲגֹמֵר עִמָּהֶם מָה שֶׁהִתְחַלְתִּי לְקַרְבָּם
כִּלְמָה לְהַשִּׁיב יִתְבָּרֵךְ וְכוּ'.

"וּפְחַד יִצְחָק" (בְּרֵאשִׁית לֹא, מֵב)

צב.

(ח"א ס, ה)

הַתְּגַלּוֹת הַיְרָאָה - הוּא עַל-יְדֵי פְּקִידוֹת-
עֲקָרוֹת. כִּי עַל-יְדֵי לְדָה',
נִתְגַּלָּה יְרָאָה', בְּחִינַת (תְּהִלִּים מֵח, ז): "רְעָדָה
אֲחֻזָּתָם שֶׁם חֵיל בְּיֹלְדָה".

כִּי עַל-יְדֵי הַלְדָּה' - יוֹצְאִין דְּמִים
וְגִבּוֹרוֹת' שֶׁחֵן בְּחִינַת יְרָאָה'. וּבִפְרֻט
כְּשֶׁנִּפְקְדָה עֲקָרָה, שֶׁהִיוּ הַדְּמִים וְהַגִּבּוֹרוֹת'
נִעְצָרִין כְּלִיפָה עַד עֵתָהּ, עַל-כֵּן אַחֲר־כֵּן
כְּשִׁיּוֹצְאִין, נִתְגַּלָּה הַיְרָאָה' בְּיֹתֵר וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן "בְּרֵאשִׁי-הַשָּׁנָה הִיא פְּקִידַת
יִצְחָק" (רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה יֵא), שֶׁהוּא תִקְוָה
הַתְּגַלּוֹת הַיְרָאָה מְאֹד, בְּחִינַת "פְּחַד יִצְחָק"
(בְּרֵאשִׁית לֹא, מֵב) וְכוּ'.

צג.

(ח"א עֵד)

'יִצְחָק' - הוּא בְּחִינַת גְּבוּרָה', "פְּחַד
יִצְחָק" (בְּרֵאשִׁית לֹא, מֵב).

צד.

(ח"א עֵה)

צָרִיכִין לְדַבֵּר בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה, עַד שִׁיְהִי
הַגּוֹף בְּטֵל וְאָפֶס וְכוּ'. וְלִבּוֹא לָזֶה
לְבִטֵּל הַגּוֹף לְגַמְרִי, הוּא עַל-יְדֵי יְרָאָה' - כְּמוֹ
שֶׁאֲמָרוּ רַז"ל (בְּבֵא-בִתְרָא י): "גּוֹף קָשָׁה פְּחַד
שׁוֹבְרוֹ" - וּ'פְּחַד', הוּא בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית לֹא, מֵב):
"פְּחַד יִצְחָק" - דְּהִינּוּ יְרָאָה'.

"וַיִּקְרָא לוֹ לְבָן יָגֵר שְׁהִדּוּתָא, וַיַּעֲקֹב קָרָא לוֹ
גְּלַעַד. וַיֹּאמֶר לְבָן הַגַּל הַזֶּה עַד בִּינֵי וּבִינָה הַיּוֹם,
עַל-כֵּן קָרָא שְׁמוֹ גְּלַעַד" (בְּרֵאשִׁית לֹא, מֵד-מֵח)

צה.

(ח"א יט, ד)

נִמְצָא לְעֵיל בְּפֶסוּק (בְּרֵאשִׁית לֹא, כ): "לְבָן
הָאֲרָמִי".

צו.

(ח"א צו)

"כִּי גְלַעַד" (תְּהִלִּים ס, ט; קח, ט) - לְשׁוֹן
(בְּרֵאשִׁית לֹא, מֵד-מֵח): "גַּל עֵד" -
שֶׁנִּתְגַּלָּה הַתַּעֲנוּג שֶׁהָיָה לְהַשִּׁיב יִתְבָּרֵךְ קֹדֶם
'בְּרִיאַת-הָעוֹלָם, שֶׁ'עֵדוֹ' וְקִשְׁט אֶת-עֲצָמוֹ
בְּתַפְלָתוֹ וּבְמַעֲשֵׂים-טוֹבִים שֶׁל צְדִיקִים,
שֶׁצָּפָה שִׁיְהִיו צְדִיקִים - שֶׁעַל-יְדֵי מַעֲשֵׂים-
טוֹבִים שֶׁלָּהֶם, יִמְשְׁלוּ בְּתַפְלָתָם, וַיִּפְעְלוּ כָּל
מָה שִׁירְצוּ וְכוּ'.

הַפְּטוֹרַת פְּרַשְׁת וַיְצֵא

"שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל עַד ה' אֱלֹקֶיךָ פִּי כָשַׁלְתָּ בַעֲוֹנֶךָ"
(הושע יד, ב)

א.

(ח"א כב, יא)

לְעֵלוֹת מִדְרָגָא לְדְרָגָא, צְרִיף 'יְרִידָה' תַּחֲלָה, שְׁהִיא ה'מְכַשׁוֹל'. פִּי לְעֵתִיד יִהְיֶה כְּלוֹ תְּשׁוּבָה, וְעַל-יְדֵי ה'תְּשׁוּבָה' "זְדוֹנוֹת נַעֲשִׂין זְכוּיֹת" (יומא פו:), וְיִהְיֶה נַעֲשִׂה מַעֲבְרוֹת יִשְׂרָאֵל תּוֹרָה.

וְזֶה (הושע יד, ב): **"שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל וְכוּ, פִּי כָשַׁלְתָּ בַעֲוֹנֶךָ"** - הִינּוּ: עַל-יְדֵי ה'תְּשׁוּבָה', יִהְיֶה נַעֲשִׂה מַה'עֲבְרוֹת' - בְּחִינַת 'מְכַשְׁלָה', שֶׁהִיא ה'תּוֹרָה'.

בְּחִינַת (ישעיה ג, ו): **"וְהַמְכַשְׁלָה הַזֹּאת תַּחַת יְדֶיךָ"**, "אֵלֶיךָ דְבַר-תּוֹרָה, שְׂאִין אָדָם עוֹמֵד עֲלֵיהֶם אֶלָּא אִם בֵּן נִכְשָׁל בָּהֶם" (שבת ככ. הַגִּיגָה יד. גִּיטִין מג.).

וְזֶהוּ פְּרוּשׁ (הושע יד, ג): **"קָחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים"** - זֶהוּ 'וְדוּוּ-דְבָרִים', זֶה בְּחִינַת 'מַלְכוּת', כְּמוֹ (סְנֵהֲדִין ח.): **"דְּבַר אֶחָד לְדוֹר"**. דְּבַר, לְשׁוֹן 'מְנַהִיג' וּמוֹשֵׁל'.

"וְשׁוּבוּ אֵל ה' - שִׁיתְקִנוּ וַיַּעֲלוּ אֶת ה'דְּבָרִים, אֶת בְּחִינַת 'מַלְכוּת', בְּחִינַת 'אֱלֹקִים'.

"אֵל ה' - הִינּוּ: "בַּה' אֶהְלֵל דְּבַר, בְּאֱלֹקִים אֶהְלֵל דְּבַר" (תהלים נו, יא). הִינּוּ: שִׁידַע שְׂכָל מְאָרְעוֹתָיו בְּלֹם לְטוֹבָתוֹ, "וַיִּבְרָךְ עַל כָּל הַדְּבָרִים: הַטּוֹב וְהַמְטִיב" (פסחים נ.).

ג.

(ח"א עח)

בְּמָה שְׂפָגַם יִתְקַן, הִינּוּ: 'וְדוּוּ-דְבָרִים', כְּמוֹ שְׂאָמַר הַכְּתוּב (הושע יד, ג): **"קָחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים"** - שִׁיתְוֹדָה תְּמִיד בְּכָל לְבוֹ "נִכַּח פְּנֵי ה'" (איכה ב, יט).

אֲזִי: **"וְשׁוּבוּ אֵל ה' - הושע שם)** - שִׁישׁוּבוּ כָּל הַדְּבָרִים שְׂפָגַם, אֵל שְׂרָשׁוּ. וְזֶהוּ בְּחִינַת 'יְחוּד קַדְשָׁא-בְּרִיךְ-הוּא וְשְׂכִינְתָה' - כִּי מִיַּחַד ה'דְּבַר' שֶׁהוּא בְּחִינַת ה'שְׂכִינָה' - **"אֵל ה'"**.

ד.

(ח"א קעח)

עַל-יְדֵי 'וְדוּוּ-דְבָרִים' נִתְתַּקֵּן עוֹלָם הַדְּבַר, כְּמִבְּאֵר בְּמָקוֹם אַחֵר (ח"א עח ה"ג). כִּי 'פְּגַם הַחֲטָא' בְּנַפְשׁוֹ, וְהַנַּפְשׁוֹ הוּא בְּחִינַת ה'דְּבַר' וְכוּ, וְעַל-כֵּן צְרִיף

"קָחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים, וְשׁוּבוּ אֵל ה', אֲמַרוּ אֲלֵיו כָּל תְּשׂא עֵוֹן וְקַח טוֹב" (הושע יד, ג)

"אִינִי מִבְּקוּשׁ מִכֶּם אֶלָּא דְּבָרִים" (יומא פו: שְׁמוֹת-רַבָּה לז, ד)

ה.

(ח"א ד, ג)

אִי-אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיב ה'מְלוּכָה' לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֶלָּא עַל-יְדֵי 'וְדוּוּ-דְבָרִים' לְפָנֵי תַלְמִיד-חֶקֶם, עַל-יְדֵי-זֶה מְתַקֵּן וּמַעֲלָה בְּחִינַת 'מַלְכוּת' לְשִׁרְשָׁה.

שֶׁמִּבְּרַת וּמִתְקַנֵּת כָּל הַפְּגָמִים, כִּי "כָּלֶם בְּמַחְשָׁבָה אֶתְבָּרְרוּ" (אֵתֶר פְּקוּדֵי רַגְלֵי):

ז.

(לְקוּטֵי־הַלְכוּת, קְרִיאַת־שִׁמְעָה, יח)

עֵקֶר הַהִתְרַחֲקוֹת מִהַתְּשׁוּבָה הוּא, מִחֲמַת שְׁצָרִיכִין שְׁאֲנוּ נִתְעוֹרֵר לְשׁוּב אֵלָיו, וְהַהִתְעוֹרְרוֹת כְּרֵאוֹי קִשָּׁה מְאֹד וְכוּ'.

אָבֵל כְּשִׁיזְדָּעִים וּמֵאֲמִינִים בְּהֶאֱמַת, שֶׁהַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ בּוֹחֵר בְּזֶה בְּעֵצְמוֹ, שֶׁיְהִיָּה רְצוֹנָנוּ וְחִפְצָנוּ תָּמִיד לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו, וְשֶׁאֵין אָנוּ צְרִיכִין רַק לְקַח דְּבָרִים וּלְשׁוּב אֵלָיו, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (הוֹשַׁע יד, ג): **"קָחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֶל ה' "**, וְדָרְשׁוּ רַז"ל (יוֹמָא פּוּ: שְׁמוֹת־רַבָּה לַח, ד): **"אֵינִי מִבְּקֵשׁ מִכֶּם אֶלָּא דְּבָרִים"**.

וּבִאֲמַת גַּם הַדְּבוּרִים בְּעֵצְמוֹ מְמַנּוּ יִתְבָּרֵךְ, רַק שְׁאֲנוּ צְרִיכִין לְהִשְׁתַּדֵּל, לְקַח אוֹתָם עִמָּנוּ, וּלְדַבֵּר בָּהֶם לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ.

וְזֶהוּ: **"קָחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים"** - **"קָחוּ"** דִּיקָא - הֵינּוּ: שֶׁהַדְּבָרִים כְּבָר מוֹכְנִים מֵאִתּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְהַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ מִבְּקֵשׁ: שֶׁנִּקַּח אוֹתָם עִמָּנוּ לְשׁוּב אֵלָיו עַל־יְדֵי־זֶה, וְכְמוֹ שֶׁמְפָרֵשׁ וּמְלַמֵּד אוֹתָנוּ שֶׁם אֵיךְ נֹאמֵר לְפָנָיו, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב שֵׁם: **"אֲמַרוּ אֵלָיו כָּל תְּשֵׂא עוֹן" וְכוּ'.**

וּמִי שִׁידַע כָּל זֹאת בְּאֲמַת - בּוֹדָאֵי בְּקַל יָשׁוּב לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ מִכָּל מְקוֹם שֶׁהוּא, אֲפֹלוּ אִם יַעֲבֹר עָלָיו מָה - כִּי תָּמִיד יוֹכֵל לְקַח דְּבוּרִים מֵאִתּוֹ יִתְבָּרֵךְ אִם יִרְצֶה, עַד אֲשֶׁר סוּף כָּל סוּף יָשׁוּב אֵלָיו וַיִּרְחַמֵּהוּ.

ח.

(לְקוּטֵי־הַלְכוּת, חֲדָשׁ ד)

"קָחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֶל ה' " (הוֹשַׁע יד, ג) - **"עִמָּכֶם" דִּיקָא, בְּמְקוֹם אֲשֶׁר**

לְהִתְוֹדוֹת בְּדְבוּרִים דְּוָקָא, לְתַקַּן וּלְבַנּוֹת פְּגָם הַדְּבוּר, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (הוֹשַׁע יד, ג): "קָחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֶל ה' "

וְעַל־יְדֵי שְׁנִתְקַן וְנִבְנָה הַדְּבוּר עַל־יְדֵי 'וְדוּי־דְּבָרִים' - נַעֲשֶׂה 'יְחוּד קִדְשָׁא בְּרִידָה הוּא וְשְׁכִינְתָּה' וְכוּ'.

ה.

(ח"ב ב, ד)

יֵשׁ 'דְּבוּר שֶׁל תְּשׁוּבָה', בְּחִינַת (הוֹשַׁע יד, ג): "קָחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֶל ה' "

[לְקוּטֵי־עֲצוֹת, תְּשׁוּבָה נַח: הֵינּוּ: שְׁצָרִיכִין לְהִרְבּוֹת בְּדְבוּרִים מְאֹד, עַד שֶׁשִּׁשְׁפּוֹד שִׁיחוֹ כְּפִינִים לְפָנֵי הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ, שִׁזְכָּה לִתְשׁוּבָה בְּאֲמַת].

וְזֶה בְּחִינַת (שְׁמוֹת ד, י): "גַּם מִתְמוּל" - בְּחִינַת 'דְּבוּר שֶׁל תְּשׁוּבָה', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים צ, ג-ד): "וְתֹאמַר שׁוּבוּ בְּנֵי אָדָם, כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כְּיוֹם אֶתְמוּל".

ו.

(ח"ב עט - 'רֵאשִׁי־פְּרָקִים' שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל)

"קָחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ" (הוֹשַׁע יד, ג).
"מֵאֲבְנֵי הַמְּקוֹם" (בְּרֵאשִׁית שָׁם), אֲבָנִים אוֹתִיּוֹת (סֵפֶר יִצְרָח). **"מֵרֵאשִׁיתוֹ" (בְּרֵאשִׁית שָׁם), מִחְשָׁבָה מְבַרֵּר הַכֹּל.**

[בְּאוֹר מוֹהַר־נ"ת ז"ל: **"וַיִּשְׁכַּב בְּמְקוֹם" (בְּרֵאשִׁית כח, יא), וְאֵיִתָּא (אֵתֶר פְּנִיחָם רַח. תְּקוּנֵי־אֵתֶר לַח. קַלֵּב): "שִׁתְּבַת וַיִּשְׁכַּב"** הוּא בְּחִינַת **"יֵשׁ כ"ב" [אוֹתִיּוֹת] - הֵינּוּ: כ"ב אֶתְוֹן דְּאוֹרֵי־תָא, שֶׁמֵּהֶם כָּל הַדְּבוּרִים.**

וְזֶה מְרַמֵּז עַל 'תְּשׁוּבָה', בְּחִינַת (הוֹשַׁע יד, ג): **"קָחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ"**.

וְזֶהוּ (בְּרֵאשִׁית שָׁם): **"מֵאֲבְנֵי הַמְּקוֹם" - "אֲבָנִים אוֹתִיּוֹת" (סֵפֶר יִצְרָח).** הֵינּוּ: אוֹתִיּוֹת הַדְּבוּרִים, שֶׁהֵם בְּחִינַת 'תְּשׁוּבָה', בְּחִינַת: **"קָחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ", כְּנ"ל.**

וְזֶהוּ (בְּרֵאשִׁית שָׁם): **"מֵרֵאשִׁיתוֹ" - 'מִחְשָׁבָה מְבַרֵּר הַכֹּל, כִּי עֵקֶר 'תְּקוּנָה תְּשׁוּבָה', הוּא עַל־יְדֵי 'קִדְשַׁת הַמִּחְשָׁבָה,**

"ארפא משונבתם" (הושע יד, ה)

י.

(ח"א עו)

אי-אפשר להתפלל ב'שכל צח', עד שישוב ב'תשובה שלמה' על חטאיו, כמו שכתוב (דברים ל, ו): "ומל' ה' את לבבך". ותרגומו: "ויעדי ה' ית טפשות לבך".

ובאיזה 'תשובה' נאמר? - ב'תשובה מאהבה', שלא ישאר שום רשם כלל.

כמאמר חז"ל (יומא פו.): "פתיב, ירמיה ג, כב) 'שובו בנים שובבים' (וכתיב, ירמיה שם; הושע יד, ה) 'ארפא משונבתם' - דקשה: "שובבים" משמע, דמעקרא בלא שום רשם. ו'ארפא' משמע, שישאר רשם. ומשני: "כאן מאהבה, כאן מיראה".

כי 'מאהבה' אין נשאר שום רשם, ויש לו 'שכל צח', ויכול להתפלל בלי עיון, ובכל יום ויום יכול להתחדש מחו.

"כי ישרים דרכי ה', וצדיקים ילכו בם, ופושעים יכשלו בם" (הושע יד, י)

יא.

(ח"א א)

על-ידי ה'תורה', נותן פח ל'מלכות-דקדשה', ואזי נופל ונתבטל מלכות-ה'רשעה', כמו שכתוב (הושע יד, י): "כי ישרים דרכי ה', צדיקים ילכו בם, ופושעים יכשלו בם".

אתם שם, אפלו במקומות נמוכים ומגשמים מאד, אף-על-פי-כן: "קחו עמכם" דיקא - "דברים".

ועל-ידי-זה: "תשובו אל ה'" - כי כל זמן שיהיה "עמכם דברים" - בודאי יש לכם תקנה תמיד לשוב אל השם. וכמו שכתוב במדרש (שמות-רבה לח, ד) על פסוק זה: "איני מבקש מכם אלא דברים".

וזהו (שם שם, ב): "שובה ישראל עד ה' אלקיך כי כשלת בעונך" - שהעונות יהיה נחשבין לשגגות, כמו שאמרו רז"ל (יומא פו:).

וזהו: "קחו עמכם דברים" - הינו כנ"ל: שאפלו במקומכם אשר אתם שם, תדברו דבורים קדושים. ונתהפכין העונות לשגגות.

ואחר-כך בקל מעלין אותן לטוב גמור, בכח הצדיק הגמור. וזהו: "אמרו אליו כל תשא עון וקח טוב" - שאחר-כך מבקשין: שהשם-יתברך ישא ויסלח לנו כל העון לגמרי, בבחינות: "כל תשא עון", שפרש רש"י: "שפרושו כמו 'כל עון תשא'" - הינו: שכל העון ישא וימחל לגמרי. וזהו: "וקח טוב" - שיתהפך לטוב גמור.

"ונשלמה פרים שפתינו" (הושע יד, ג)

ט.

(ח"א נה, ה)

"פרה" (במדבר יט, ב) - זה בחינת 'תפלה', בחינת (הושע יד, ג): "ונשלמה פרים שפתינו".

היגו: על-ידי "דרכי ה'", היגו ה'תורה' -
על-ידיזה הצדיקים שדבקים
ב'מלכות-דקדשה', הם נתחזקים ומקבלים
פח על-ידיזה. "ופשעים יכשלו בם" -
בחינת 'מלכות-הרשעה', בחינת ה'יצר'
הרע', שנופל ונכנע על-ידי ה'תורה'.

יב.

(ח"א לו, ה)

התורה יש לה שני פחות: להמית
ולהחיות, כמו שאמרו (יומא עב:
קדושין ל: על דברים יא, יח): "ושמתם - זכה,
נעשית לו סם-חיים" וכו', ובתיב (הושע יד, י):
"ישרים דרכי ה', צדיקים ילכו בם" וכו'.

כך התורה של הצדיק, לכל-אחד פני
תפיסתו. יש אדם שנעשה לו נשמה
חדשה מהתגלות התורה, ויש אדם שהוא
חס-ושלום להפוך, כמו שכתוב: "צדיקים
ילכו בם", הכל לפי הפלי שלו, פני
תפיסתו, תפיסת המחין שלו וכו'.

וזוה הוא כלל גדול: פי "מפי עליון לא
תצא" (איכה ג, לח), פי-אם 'אור פשוט'.
אך לפי בחינת כלי המקבל את האור, כך
נצטיר האור בתוכו.

אם הפלי הוא בשלמות - אזי הוא מקבל
בבחינת "מאורות מלא". ואם חס-
ושלום הפלי אינו בשלמות - אזי הוא מקבל
בבחינת "מארת חסר וא"ו" (בראשית א, יד -
הקדמת הזר א: יא. יב: זר בראשית יט: לג ועוד), כמו
שכתוב (משלי ג, לג): "מארת ה' בבית רשע".

וזוה הוא: "צדיקים ילכו בם" [וכו'] - פי
אור הפשוט הבא מלעיל, הוא בבחינת
"קמץ וסתים" (תקוני-זר קכט:). אך לפי בחינת
הפלי המקבלים, הוא בבחינת 'צירי' -
שנצטיר ה'אור' לפי בחינת ה'פלי'.

יג.

(שיחות-הר"ן קיח)

שמעתי בשם רבנו ז"ל, שאמר בלשון
תמה: על השם-יתברך קשה
קשיות הרבה מאד?! - מה טוב ונעים
להאיש הזה שיזכה לדעת שלם, שיושב לו
ורואה ויודע שאינו קשה שום קשיא כלל,
והכל נכון וישר - "כי ישרים דרכי ה'"
(הושע יד, י).

וכן אנכי שמעתי פעם אחד שאמר: "על
השם-יתברך קשה קשיות" וכו'! -
וכונתו היה: כמתלוצץ מזה שקשה לקצת
בני העולם קשיות הרבה וגדולות על השם-
יתברך חס-ושלום!

אבל באמת, בודאי אסור להרהר אחרי
דרכיו יתברך, פי בודאי "צדיק ה'
בכל דרכיו" וכו' (תהלים קמה, יז). רק שאי-
אפשר לשכל-אנושי, להבין דרכיו והנהגתו
את העולם בשום אופן.

יד.

(שיחות-הר"ן רטז)

להתרחק מחקירות ולהתחזק באמונה
וכו'. הכלל: שכל ה'אזהרות
של משלי' להתרחק מ'אשה זרה' - כונתו
על 'חכמות-החיצוניות', שנקראת "אשה
זרה", כנגד 'חכמת-התורה' שנקראת "אשת
חיל" (משלי לא, י) וכו'. ועל קטב משל זה
סובב רב ספר משלי' וכו'.

וכל מקום שקורא "כסיל ופתי המהפכים
ארחות ישר" (משלי ב, ו) וכיוצא בזה -
כל כונתו: על אלו ה'חכמים להרע', שנקראו
"כסילים ופתאים" וכו'.

ואי אפשר להאריך בזה - פי הם אומרים בהפך ממש, ומביאים ראיה מ'משלי' דיקא, ומשאר 'פתבי-קדש', לדרכיהם הרעים.

פי תורתנו הקדושה יש בה 'סם חיים' למי שזוכה, ו'לא זכה, נעשית לו סם מות', כמו שאמרו רז"ל (יומא עב:) על פסוק (דברים ד, מד): "אשר שם משה", וכתוב (הושע יד, י): "פי ישרים דרכי ה', צדיקים ילכו בהם, ופושעים יפשלו בהם".

על-כן להמתקש לילך בדרכיהם הרעים - לא יועילו רב הדברים. ולהחפץ באמת - יספיקו דברינו אליו, לחזק נפשו ודעתו, לעמד פעמוד ברזל נגדם, ולשבר 'מתלעות עול' (איוב כט, יז). והשם-יתברך יגלה האמת במהרה, אמן פן יהי רצון.

טו.

(חיי-מוהר"ן תקצו)

"איש בער לא ידע וכסיל לא יבין את זאת" (תהלים צב, ז). שאינם יודעים ומבינים ענין זה הפסילים והבוערים, מה זה עשה ה': "בפרח רשעים כמו עשב, ויציצו כל פעלי און להשמדם עדי עד" (שם שם, ח) - למה לו להפריחם ולהשמדם עדי עד?!

אבל באמת: "ישרים דרכי ה'" (הושע יד, י), "ולא עולתה בו" (תהלים שם, טז), רק שאי-אפשר להבין זאת בשום שכל אנושי.

טז.

(ח"א יב, ביג)

אם יקשה לך: הלא תכף פשלומד ה'למדך, ה'חדוש' של ה'צדיק, ה'יה לו לחזר בתשובה, ואיך מניח ה'תורה שבעל-פה' את ה'למדך' לילך ברשעתו?!

תשובה על זה: שבשעה שהגיד הצדיק ה'תורה שבעל-פה' - הגיד אותה בבחינות (הושע יד, י): "צדיקים ילכו בהם, ופושעים יפשלו בהם".

וזה (בראשית כט, יב): "פי אחי אביה הוא" - "ברמאות" (רש"י; בראשית רבה ע, ג), בבחינת: "ופושעים יפשלו בהם". "וכי בך רבקה הוא" - "הפשרה" (שם), בבחינת: "צדיקים ילכו בהם".

ולא עוד: "ותרץ ותגד לאביה" - הינו זאת הבחינה של "ופושעים יפשלו בהם", בא לו בנקל יותר, כמו שאמרו רז"ל (סוטה כא: על משלי ח, יב): "אני חכמה שכנתי ערמה" - "פי כשאדם לומד תורה, נכנס בו ערמימיות".

וזה: "ותרץ" - כאדם שרץ במהירות ובנקל. "ותגד לאביה" - שה'תורה' היא מגדת לה'למדך' ערמימיות.

וזהו: "ותרץ ותגד לאביה" - שה'ערמימיות' בא בנקל ובמהירות יותר לאדם. פי ה'קדשה' צריך סיוע מלעלא, כמו שאמרו (שבת קד. עבודה-זרה נה:): "הבא לטהר מסייעין לו". אבל ה'ערמימיות', 'פותחין' - [הבא לטמא] "יש לו פתחים הרבה" (שם), ובא לו בנקל.

ואם יקשה לך: אם התנא היה צדיק גמור - איך בא זה הדבר, שאומר תורתו שיכול לסבל שני משמעות: 'משמעות טוב', דהינו: "צדיקים ילכו בהם", ו'משמעות להפוך', דהינו: "ופושעים יפשלו בהם"?

אבל דע: שה'תנא' היה צדיק-גמור, ותורתו זכה מבלי פסלות, ומה

שנראה בה ממשמעות ערמומיות, זה: כי כל העולם מקבלים פרנסתם מ'שמאלה', כמו שכתוב (משלי ג, טז): "משמאלה עשר וכבוד". בשביל-זה נפל התנא בשעת אמירת תורתו, לאיזה שגיאה דקה פחותה-שערה, לבחינת 'שמאלה' - כדי שעל-ידי-זו, יקבל 'שפע ופרנסתו לעולם', ולהמשיך להם 'עשר וכבוד', כמו שכתוב: "משמאלה עשר וכבוד".

אבל מצד התנא, אין נפתל ועקש.

ועל-זה צריך ה'למדן' לידע קדם למודו:
"שבשעה שישב ללמד, הצדיק שבגור-עדן צית לקלה" (שירי-השירים ח, יג; זהר לד-לד צב). ועל-ידי למודו, מתדבק רוח התנא ב'רוחו'. ויתישב בדבר עם רוח התנא: איך לחזר בתשובה, לחידוש ימיו שעברו בחשך, בבחינת (תהלים קג, ה): "תתחדש כנשר נעורכי".

אבל 'תלמיד-הכם שד יהודי' - אינו רואה כל אלה, וחושב ואומר: שגם ה'תנא' לא אמר תורתו אלא ב'ערמומיות', ואין בה שום צד פשרות, וחושב: "שהוא אחיו ברמאות" - שכלו 'רמאות' חס-ושלום, ואינו רוצה לחזר בתשובה, ודובר "על צדיק עתק בגאווה ובוז" (תהלים לא, יט).

יד.

(ח"א לא, בסוף)

"אם הרב דומה למלאך ה' צבאות, תורה יבקשו מפיהו" (חגיגה טז: מועד-קטן יז). כי 'אותיות התורה' הם פועלים, כי הם ה'חיות' של כל דבר וכו'. אך ה'אותיות' בעצמן הם ב'גלם', ואין להם שום 'תנועה וחיות', ואין להם שום 'ציור'.

ועל-כן יש להתורה שני פחות: "זכה נעשה לו סס-חיים" וכו' (יומא עב) - כי כל אחד לפי מה שהוא נכסף, כך הוא מצויר ומפרש 'אותיות התורה', כי בה'תורה' כלול 'אחיזת טוב ורע', "וצדיקים ילכו בהם ופושעים יפשלו בהם" (הושע יד, י).

הינו: כל אחד לפי ה'פסופין' שלו, שמהם נעשים 'נפשות', על-ידי-זה עושה 'נקודות' ל'אותיות התורה', ונצטירו ה'אותיות', ונתפרשו לטוב, או להפך חס-ושלום. ולפי מה שנצטטירין, כך הם פועלים בעולם.

ועל-כן 'אותיות התורה' מבקשים להצטיר מפי צדיק שמדבר ה'פסופין-דקדשה' שלו, שעל-ידי-זה מקבלין ה'אותיות', 'נקודות' - ונצטטירין לטוב.

וזהו: "אם הרב דומה למלאך ה' צבאות" - כי הרב צריך גם כן שיהיה לו שני פחות שיש להתורה: "סס-חיים וסם" וכו' - באפן שיהיה אפשר להתקרב אליו, לקבל כרצונו - "צדיקים ילכו, ופושעים יפשלו".

אם הוא משתוקק ל'עבודת השם-יתברך' - יוכל לקבל מהרב דרך ישרה לעבד את השם. ואם לאו, "וטינא יש בלבנו" (חגיגה שם) - יוכל גם-כן למצא בהרב, דבר שיקצץ בנטיעות, ויכפר בכל חס-ושלום.

וזה בחינת (חגיגה יד:): "ארבעה שנכנסו לפרדס - רבי עקיבא נכנס בשלום ויצא בשלום, בן עזאי הציץ ונפגע, בן זומא הציץ ומת, אחר קצץ בנטיעות".

ואלו ה'ארבע בחינות' - נמצאים בכל בני-אדם הרוצים לפגס לעבודת-השם, ולהתקרב להצדיק והרב שבדור.

כי יש מי שנכנס ונתקרב להצדיק - ומקבל ממנו דרך ישרה לעבודת-השם, לפי מדרגתו וערכו, והוא בחינות 'צדיק', בחינות "רבי עקיבא שנכנס בשלום ויצא בשלום".

ויש מי שהוא בחינות "הציץ ומת, הציץ ונפגע" - הינו: שנתלהב לבו מאד מגדל האור וההתלהבות שהאיר בו הצדיק ביותר שאת למעלה ממדרגתו - ועל-ידי-זה יוכל למות.

ויש מי שיוצא מדעתו - מחמת שעולה למעלה ממדרגתו, והוא בחינות "הציץ ונפגע".

אך על-כפני-ם - אפלו "הציץ ומת הציץ ונפגע", שניהם הם בחינות 'צדיק', ועליהם גם-כן נאמר: "צדיקים ילכו בם" - רק שלא נכנסו ויצאו בשלום כמו 'רבי עקיבא'.

ויש מי שמתקרב להצדיק - ומקצץ בנטיעות וכופר בכל-חס ושלום, והוא נקרא 'רשע', בחינות 'אחר'. וזה בודאי "טינא היתה בלבו" (שם טו:): על 'אחר'. ועל-כן בהכרח שימצא בהצדיק את שלו, שימצא דבר שיקצץ בנטיעות על-ידו - ועל זה נאמר: "ופשעים יכשלו בם" - כי הרב בהכרח שיהיה לו שני הכחות אלו, פנ"ל.

ית

(ח"א קט)

"יש הבל אשר נעשה על הארץ, אשר יש צדיקים שמגיע אליהם כמעשה" וכו' (קהלת ח, יד). פרוש: 'הבל פה' היוצא מהגרון, מגנוחי דקננה, כל אחד לפי ערכו - 'צדיקים ילכו, ופושעים יכשלו' (הושע יד, י)

- יש רשע כל ימיו, ומתאנח ונה על העבר. ויש חסוֹשֵׁלֹם צדיק מעקרו, ותוהא על הראשונות, ונה ומתאנח גם-כן.

והנה יש שני חבלים: 'הבל דקדשה', וכנגדו 'דטמאה'. והבחירה חפשית - מי שמקדש עצמו, מקשר עצמו ב'הבל דקדשה', ולהפך חסוֹשֵׁלֹם מי שמטמא עצמו, מקשר עצמו ב'הבל דטמאה' וכו'.

יט

(ח"א קנט)

כשהאדם לומד, יוצאים 'הבלים ואדים' מפיו. ואפלו אם לפעמים אינו מוציא דבור מפיו, על-כפ-ל-זה בשעה שיושב על הספר ומעין, יוצאים 'הבלים ואדים' ממנו. ויש בהם 'חמימות ולחות', בחינת 'אש ומים'.

וכשאינם יכולים לעלות אל המקום הצריך להם, כשאינ למודו עולה להשכינה - אזי בלילה מכה עליהם ה"גרדיני נימוסין שיוצאין בלילה" (זהר מקץ רג:), ונתפזרים באויר, ובני אדם שואבין מהאויר, ואזי שואב כל אחד מפחות התורות האלו שנתפזרו באויר.

וכן באמת טל בגשמיות יש בו גם כן שני כחות - טוב ורע, להמית ולהחיות, ונעשה גם כן מה"אדים העולים מן הארץ" (בראשית ב, ז) וכו'.

ולפי מהות האדם שמגיע לו מהתורה הזאת, כן נעשה ממנה וכו' - 'ט"ל תורה', או להפך 'ל"ט מלאכות' וכו'. 'וצדיקים ילכו בם' וכו' (הושע ד, י).

נ.

(ח"א קעא)

על-ידי שנתעורר 'שכל חדש' בעבודת-
השם, מה שלא היה נודע עד
עתה, על-ידי-זה: "רבים מיִשְׁנֵי אֲדַמַּת עֶפְרַיִם
יִקְיָצוּ" (דניאל יב, ב).

אך: "אלה לחיי עולם, ואלה לחרפות
ולדראון עולם" (שם). כי "צדיקים
ילכו בם" (הושע יד, י) - שעובדין עם זה השכל
את השם-יתברך. "ופושעים יפִשְׁלוּ בם" -
שאינם עובדין בזה את השם-יתברך, רק
שעל-ידי-זה הם מבזין ומחרפין את העולם,
על שהם יודעין מזה השכל החדש, והעולם
אינם יודעין מזה.

ובמו ששמעתי: "לחרפות ולדראון
עולם" - הינו: לחרף ולבזות העולם,
כי אינם משתמשין עם זה ה'שכל החדש',
רק לבזות ולחרף העולם, על-ידי שהם
יודעים מזה, והעולם הם ריקים וחסרים מזה.

נא.

(ח"ב צא)

הצדיקים האמתיים, מדברים לפעמים
עם רשעים, ומספרים עמהם
מעסקי מלחמות, וכיוצא בזה מעסקי
העולם. אך הוא מלביש בזה האור הגדול
של התורה, כי הוא מלביש אורה-תורה
בלבושים שונים זה מזה, עד שמלבישו
בדברים הכללי, והאורה-תורה מתלבש
בצדופים אחרים.

כי אם היה הצדיק מדבר תקף תורה
בפרוש עם הרשע - היה יכול להתפקד
יותר, והיה נעשה רשע יותר - "כי צדיקים
ילכו בם, ופושעים יפִשְׁלוּ בם" (הושע יד, י), כי
"זכה, נעשה לו סם חיים. לא זכה, נעשה לו
סם-מוֹת" (יומא עב:).

ועל-כן אם היו מגלין לו תורה פמות
שהיא, היה מתפקד יותר, כי היה
נעשה אצלו 'סם-מוֹת' חסוֹשֵׁלּוֹם, כי הוא
רחוק מן התורה. ועל-כן צריכין להלביש לו
התורה בצדופים אחרים.

לקוטי תפלות

פרשת ויצא

מפתח התפלות

[ה] "וַיִּתֵּן לִי לֶחֶם לֶאֱכַל וּבִגְד לְלַבֵּשׁ" - שְׁנֵזֶפָה לְבָגָדִים לְבָנִים וְלִתְקוּן־הַבְּרִית; וְעַל־יַד־יָזָה נְזֻפָה לְפָרְנָסָה בְּרוּחַ (ח"א כט).

[ו] "וַיִּשָּׂא יַעֲקֹב רַגְלָיו"; "לָבוּ נָשָׂא אֶת רַגְלָיו" - שְׁנֵזֶפָה לְהַמְשִׁיךְ לְתוֹךְ לִבְנוֹ, רֹחַ־הַקֹּדֶשׁ שֶׁל הַצְּדִיקִי־אָמֵת - עַד שִׁיתְעוֹרֵר לִבְנוֹ בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה, וְתִתְפַּשֵּׁט לְתוֹךְ יַדֵּינוֹ וְרַגְלֵינוֹ; עַד שְׁנֵזֶפָה לְהַמְחִאת־כַּף וְרַקוּדֵינָא דְקַדְשָׁה (ח"א י).

[ז] "וַיִּשָּׂא יַעֲקֹב רַגְלָיו"; "לָבוּ נָשָׂא אֶת רַגְלָיו"; "וַיַּעַשׂ מִשְׁתָּהּ וְגו', וַיִּקַּח אֶת לָאָה" - שְׁנֵזֶפָה שִׁיתְנַשְׂאוּ רַגְלֵינוֹ עַל־יַדֵּי שִׂמְחַת הַלֵּב, לְרַקֵּד הַרְבֵּה לְפָנֵי חֲתָן וְכֹלָהּ, וְלִשְׂמֹחַם בְּכָל מִינֵי שִׂמְחָה, וְלְהַמְתִּיק עַל־יַד־יָזָה כָּל הַדֵּינִים (ח"א לב).

[ח] "וַיִּשָּׂא יַעֲקֹב רַגְלָיו"; "לָבוּ נָשָׂא אֶת רַגְלָיו" - שְׁנֵזֶפָה לְהַתְּלַהְבוֹת הַלֵּב דְקַדְשָׁה, עַד שִׁימְשִׁיךְ לְתוֹךְ רַגְלֵינוֹ, עַד שְׁנֵזֶפָה לְהַרִים רַגְלֵינוֹ לְרַקוּדֵינָא דְקַדְשָׁה, בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה, וּבְפֶרֶט בְּשִׁבְתוֹת וַיְמִים־טוֹבִים / וְנֵזֶפָה עַל־יַדֵּי "יַיִן הַמְשִׂמַּח", לְהַתְּלַהְבוֹת הַלֵּב דְקַדְשָׁה / וְנֵזֶפָה לְהַנְצִיל מִשְׁכָּרוֹת וּמִהַתְּלַהְבוֹת הַלֵּב וְרַקוּדֵינָא, הַנְּמַשְׁכִּין מִהַסְטֵרָא־אֲחָרָא חֲסִי־שְׁלוֹם (ח"א מא).

[א] "וַיִּקַּח מֵאֲבְנֵי הַמָּקוֹם וַיִּשֶׂם מִרְאֲשֵׁתָיו וְגו'. וַיִּקַּח אֶת הָאֶבֶן אֲשֶׁר שָׂם מִרְאֲשֵׁתָיו"; "עֲשֹׂאן הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא אֶבֶן אַחַת"; "דָּא הִיא אֶבֶן שְׂתִיָּה" - שְׁנֵזֶפָה לְנַסֵּעַ לְצְדִיקִים־אֲמֵתִיִּים עַל רֹאשׁ־הַשָּׂנָה - וְשֶׁם יִהְיוּ נִכְלָלִים בְּנַפְשׁוֹתֵינוּ יַחַד, בְּתוֹךְ הָאֶבֶן־שְׂתִיָּה הַשְּׂכֵל־הַכּוֹלֵל (ח"א סא).

[ב] "וְזֶה שֵׁעַר הַשָּׁמַיִם"; "בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ שֶׁל מַעְלָה, מִכּוֹן פְּנֵי בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ שֶׁל מַטָּה" - שְׁנֵזֶפָה לְהַעֲלוֹת תְּפִלָּתֵנוּ הַשֵּׁעַר וְהַשְּׂבֵט הַשִּׁיף לְשַׁרְשׁ נְשַׁמְתֵינוּ, דְרֹךְ הַשֵּׁעַר הַהוּא הַשִּׁיף לְתַפְלָתֵנוּ הַשְּׁמַיָּמָה (ח"א ט).

[ג] "וְזֶה שֵׁעַר הַשָּׁמַיִם"; "בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ שֶׁל מַעְלָה, מִכּוֹן פְּנֵי בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ שֶׁל מַטָּה" - שְׁנֵזֶפָה לְכוֹן הַיֵּטֵב בְּתַפְלָתֵנוּ, וְשֶׁעַל־יַדֵּי תְּפִלָּתֵנוּ יִהְיֶה עֲלֵיָהּ גְדוֹלָה לְשַׁנֵּי בְּתֵי־הַמִּקְדָּשׁ שֶׁל מַעְלָה וְשֶׁל מַטָּה (תְּפִלוֹת־וְתַחֲנוּגִים, הַשְּׂמָטָה לְלִקּוּטֵי־תְּפִלוֹת ח"א מט).

[ד] "וַיִּדַּר יַעֲקֹב נְדָר" - שְׁנֵזֶפָה לְאַחֵז בְּדַרְכֵי אֲבוֹתֵינוּ הַקְּדוּשִׁים, לְדוֹר נְדָרִים, וְלַקְיָמָם מִיַּד - וְעַל־יַד־יָזָה נְזֻפָה לְאֲמוּנַת־חַכְמִים בְּשִׁלְמוֹת (ח"א נז).

[ט] וַיְהִי כִשְׁמַע לִבָּן אֶת שְׁמַע יַעֲקֹב בֶּן אָחוּתוֹ, וַיֵּרֶץ לִקְרֹאתוֹ וַיַּחֲבֹק לוֹ וַיִּנְשָׁק לוֹ, וַיְבִיֵּאֵהוּ אֶל בֵּיתוֹ, וַיְסַפֵּר לִלְבָּן אֶת פֶּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה - שְׁנֹזְפָה בַעַת הַלְמוּד, לְקִשֹּׁר רוּחַנוּ עִם רוּחַ הַצְּדִיק שֶׁחֲדַשׁ זֹאת הַתּוֹרָה וְהַהֲלָכָה, עַד שְׁנֹזְפָה לְבַחֲיִנַת 'נְשִׁיקִין דְּקִדְשָׁה', וְנִגְרוּם לוֹ תַעֲנוּג גָּדוֹל, שִׁיְהִי "שְׁפִתוֹתַי דּוֹבְבוֹת בְּקִבְרִי" / וְנֹזְפָה לְהַנְצִל שְׁלֵא יִהְיֶה בְלִבְנוּ שׁוּם הַתְּנַגְדוֹת עַל צְדִיקֵי-אֲמַת עַל-יַדֵּי לְמוֹדֵינוּ, וְלֹא יִכְנַס בְּלִבְנוּ שׁוּם 'עֲרַמִּימִיּוֹת' כָּלָל / וְנֹזְפָה לְהַעֲלוֹת הַשְּׂכִינָה מֵהַגְּלוּת וּלְחַבְרָה עִם דּוּדָה בְּאַהֲבָה וְאַחוּה וְרַעוּת, בְּבַחֲיִנַת 'חֲבוּק וְנִשְׁוִק וְזוּוּג' (ח"א יב).

[י] "נִפְתְּלוּ אֱלֹקִים נִפְתַּלְתִּי עִם אָחוּתִי"; "נִתְחַבְּרְתִּי עִם אָחוּתִי לְזִפּוֹת לְבָנִים" - שְׁנֹזְפָה

לְהַתְּפַלֵּל בְּכָל הַכּוּחוֹת, וּלְהַרְבוֹת בְּתַפְלָה תָּמִיד, וּלְהַתְּחַבֵּר וּלְדַבֵּק עִצְמוֹנוּ לְהַשִּׁם-יִתְבָּרֵךְ עַל-יַדֵּי ה' תַּפְלָה' (ח"ב מג).

[יא] "אֶסֶף אֱלֹקִים אֶת חֲרַפְתִּי" - שְׁנֹזְפָה שִׁיתְעוֹרֵר בְּנוּ הַנִּקְדָּה הַקְּדוּשָׁה, בַּחֲיִנַת "צְדִיק יוֹסֵף עוֹלָם", בַּחֲיִנַת 'יוֹסֵף הַצְּדִיק', וְכָל הַנִּקְדוֹת הַקְּדוּשׁוֹת - וְעַל-יַדֵּי-זֶה יִתְבַטֵּל מֵעֲלִינוּ כָּל הַחֲרָפוֹת וּבְזִיווּנוֹת, שֶׁהֵם עָרְלַת לְבַבְנוּ, הַתְּאֻוֹת וּמַדּוֹת רַעוּת וְכוּ' (ח"א לד).

[יב] "וַיְבַרֵךְ ה' אֶתְךָ לְרַגְלֵי" - שְׁנֹזְפָה שִׁיתְעוֹרְרוּ הַמְצוּוֹת שָׂאֲנוּ עוֹשִׁין, וַיִּלְכוּ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת וַיַּעֲוִרוּ אוֹתָם לְעַבּוֹדַת-הַשֵּׁם, וְעַל-יַדֵּי-זֶה יִמְשְׁכוּ הַבְּרָכוֹת לְכָל הָעוֹלָמוֹת (ח"א כד).

בְּאַהֲבָה וְאַחוּה וְרַעוּת, בְּתוֹךְ נִפְשׁוֹת הַצְּדִיקִים-הָאֲמִתִּיִּים תָּמִיד, וּבִפְרָט בִּימֵי רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה הַקְּדוּשִׁים.

וְנֹזְפָה לְהַפְּלִל יַחַד בְּתוֹךְ הָאֲבָן-שְׁתִּיָּה', בְּתוֹךְ 'קְדוּשֵׁי-קְדוּשִׁים', בְּתוֹךְ ה'שְׁכַל-הַכּוֹלֵל', שֶׁהוּא 'חֲכָמָה-עֲלֵאָה'

וְעַל-יַדֵּי-זֶה יִהְיוּ נִמְתָּקִין כָּל הַדִּינִים וְכָל הַצְּמֻצוּמִים, מֵעֲלִינוּ וּמֵעַל כָּל עַמְךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל.

וְכָל מְקוֹם שֶׁנִּמְצָא אֵיזָה צְמֻצוּם וְדִין, וּגְזָרָה שְׂאִינָה טוֹבָה, עַל עַמְךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָלֵל אוּ בִפְרָט, הַכֹּל יִהְיֶה נִמְתָּק וְנִתְבַטֵּל, עַל-יַדֵּי 'אוֹר הַשְּׁכַל-הַכּוֹלֵל', הַשְּׁכַל-הָעֲלִיּוֹן הַיּוֹצֵא מִבֵּית יְהוָה, וַיְהִי נִמְתָּקִין כָּל הַדִּינִים בְּשֶׁרֶשֶׁן.

⊗ [א] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א סא ⊗
 (עַל-פִּי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן ח"א סא, 'חֲדֵי רַבֵּי שְׁמַעוֹן')
 "וַיִּקַּח מֵאֲבְנֵי הַמָּקוֹם וַיִּשֶׂם מֵרֵאשִׁיתוֹ וְגו'. וַיִּקַּח אֶת הָאֲבֶן אֲשֶׁר שֵׁם מֵרֵאשִׁיתוֹ" (בְּרֵאשִׁית כח, יא-יח)
 "הַתְּחִילוּ מְרִיבוֹת זוֹ אֶת זוֹ, זֹאת אוֹמְרַת: 'עַלֵּי יִנִּיחַ צְדִיק אֶת רֵאשִׁי', וְזֹאת אוֹמְרַת: 'עַלֵּי יִנִּיחַ' מִיָּד עֲשָׂאן הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֲבֶן אַחַת, וְזֶהוּ שְׁנַאמְר: 'וַיִּקַּח אֶת הָאֲבֶן אֲשֶׁר שֵׁם מֵרֵאשִׁיתוֹ'" (רש"י)
 "וְהָאֲבֶן הַזֹּאת אֲשֶׁר שִׁמְתִּי מִצְבָּה, יִהְיֶה בֵּית אֱלֹקִים" - דָּא הִיא 'אֲבֶן שְׁתִּיָּה' דְּמִתְמָן אֲשִׁיתִּיל עַלְמָא, וְעַלָּה אֲתַבְּנִי בִּי מִקְדָּשָׁא" (זהר נח עב).
 שְׁנֹזְפָה לְנַסֵּעַ לְצְדִיקִים-אֲמִתִּיִּים עַל רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה - וְשֵׁם יִהְיוּ נִכְלָלִים נִפְשׁוֹתֵינוּ יַחַד, בְּתוֹךְ ה'אֲבֶן-שְׁתִּיָּה' ה'שְׁכַל-הַכּוֹלֵל'

וְעוֹרְנוּ בְּרַחֲמֵיךָ הַרְבִּים, שְׁנֹזְפָה לְנַסֵּעַ לְצְדִיקִים-אֲמִתִּיִּים עַל רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה. וְשֵׁם יִהְיוּ נִכְלָלִים כָּל נִפְשׁוֹתֵינוּ יַחַד, בְּכָלְלִיּוֹת גָּדוֹל, וּבְאַהֲבָה רַבָּה.
 וְנֹזְפָה לְאַהֲבַת-הַחֲבֵרִים', שִׁיְהִיָּה בִּינֵינוּ שְׁלוֹם וְאַהֲבָה גְדוֹלָה בְּאֲמַת, עַד שְׁנֵהִיָּה כָּלְנוּ נִכְלָלִים יַחַד,

☪ [ב] לקוטי-תפלות ח"א ט ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ט, 'תהמות יכסימו')

"וזה שער השמים" (בראשית כח, יז)

"בית-המקדש של מעלה, מכון פנגד בית-המקדש של מטה"

(רש"י; בראשית-דבא סט, ז; וירושלמי ברכות פ"ד ה"ה;

מדרש-תהלים ל; במדבר-רבה ד, יג; תנחומא ויקהל ז; ועוד)

שנזכה להעלות תפלתנו השער והשבת השיף לשרש נשמתנו, דרך השער ההוא השיף לתפלתנו השמימה

ובכן תחננו ברחמיך הרבים, ותעזרנו להעלות תפלתנו לפניך, דרך השער והשבת השיף לשרש נשמתנו, אשר משם נחצבנו.

כרי שתעלה תפלתנו, דרך השער ההוא השיף לתפלתנו השמימה, דרך ארץ-ישראל, וירושלים, ובית-המקדש, וקדשי-קדשים, עד שתעלה תפלתנו למכון שבתך.

ויהיה פח לתפלתנו, לעורר את המזל-העליון, השיף לשער ושבת של כל אחד ואחד מאתנו, וישפיע עלינו טובה וברכה, לברך את כל פרי האדמה, ולהצליח את מעשי ידינו.

☪ [ג] תפלות-ותחנונים ☪

השמטה ל'לקוטי-תפלות' ח"א מט

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א מט, 'לשמש שם אהל בהם')

"וזה שער השמים" (בראשית כח, יז)

"בית-המקדש של מעלה, מכון פנגד בית-המקדש של מטה"

(רש"י; בראשית-דבא סט, ז; וירושלמי ברכות פ"ד ה"ה;

מדרש-תהלים ל; במדבר-רבה ד, יג; תנחומא ויקהל ז; ועוד)

שנזכה לכון היטב בתפלתנו, ושעל-ידי תפלתנו יהיה עליה גדולה לשני בתי-המקדש של מעלה ושל מטה

רבנו של עולם, זפני לעבד אותך בכל לבבי, כמו שכתוב: "ולעבדו בכל לבבכם". ובפרט בשעת התפלה, שהוא עקר עבודה-שבלב, אזכה לכון לבי היטב בתפלתי, ולשום כל לבי באמת על כונת התפלה.

ואזכה להתפלל לפניך בכל לבי באמת, בלי שום מחשבה-זרה וחיצונה כלל.

ואזכה לעסק תמיד בעבודת-התפלה באמת. ויקים מקרא שכתוב: "ואני תפלה".

ותהיה תפלתי חשובה לפניך, פאלו הקרבותי כל הקרבנות שבעולם, בפרט 'קרבן עולה' שמכפר על הרהור-הלב.

ונזכה: שעל-ידי תפלתנו, יהיה עליה גדולה ושלמה, לשני הבתים, "ביתא עלאה, וביתא תתאה". ותבנה עירך במהרה בימינו, ותחזינה עינינו בשוכך לציון ברחמים, ושם נעבדך ביראה כימי עולם וכשנים קדמוניות.

☪ [ד] לקוטי-תפלות ח"א נז ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א נז, 'שאלו רבי יוסי בן קסמא')

"וידר יעקב נדר" (בראשית כח, כ)

שנזכה לאחז בדרכי אבותינו הקדושים, לדור נדרים, ולקיים מיד - ועל-ידי-זה נזכה ל'אמונת-חכמים' בשלמות

ובכן יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, אלהי אברהם

וְתַעֲזֹרְנִי וְתוֹשִׁיעַנִי וְתַהֲיֶה עִמִּי תָמִיד,
וְתִשְׁמַר אֶת לְבוּשֵׁי וּבְגָדֵי,
שֶׁלֹּא יָבֹא עֲלֵיהֶם שׁוֹם לְכָלוּךְ, וְשׁוֹם
כָּתָם, וְשׁוֹם רֶכֶב.

כִּי אַתָּה לְבַד יָדַעְתָּ, גְּדֹל הַפָּגַם הַנוֹגֵעַ
בְּהַשְׁכִּינָה בְּעֶצְמָהּ, וּבְעוֹלָמוֹת-
עֲלוֹנוֹיִם, עַל-יְדֵי 'פָּגַם-הַבְּגָדִים', כְּשֶׁאֵין
שׁוֹמְרִים אוֹתָם מִכְּתָמִים וְלְכָלוּכִים,
וְהַבְּגָדִים בְּעֶצְמָן דָּנִין אֶת הָאָדָם עַל-זֶה
כְּשֶׁאֵין שׁוֹמְרִים אוֹתָם מִכְּתָמִים.

וּבְעוֹנוֹתַי-הַרְבֵּי, קָשָׁה וְכָבֵד עָלַי
מְאֹד גַּם דְּבַר הַזֶּה,
לְשֹׁמֵר אֶת הַבְּגָדִים מִכְּתָמִים, כִּי אֵי-
אֶפְשָׁר שֶׁלֹּא אֶסִּיחַ דַּעְתִּי מֵהֶם, וּבְפִרְט
בְּשַׁעַת עֵסֶק הַתּוֹרָה וְהַתְּפִלָּה וְשֶׁאֵר
עֲסָקִים, וְאִז בָּאִים חֵס וְשָׁלוֹם עֲלֵיהֶם
כְּתָמִים בְּהַסַּח-הַדַּעַת.

וּכְלִי-זֶה גִרְמַתִּי עַל-יְדֵי עוֹנוֹתַי הַמְּרַבִּים
וּמַחֲשֵׁבוֹתַי הַמְּבַלְבְּלוֹת מְאֹד,
אֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה אֵינִי זוֹכֵה לְשֹׁמֵר אֶת
הַבְּגָדִים, וְלִהְיוֹתִי בְּנִקְיוֹת, וְלִהְיוֹתִי
מִכְּתָמִים וְלְכָלוּכִים.

הֵן עַל כָּל אֵלֶּה, בָּאתִי לְפָרֵשׁ שִׁיחַתִּי
לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי,
מֵלֵא רַחֲמִים, גּוֹמֵל לְחַיִּבִים טוֹבוֹת,
”נִזְרָאוֹת בְּצַדֵּק תַּעֲנֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל,
מִבְּטָח כָּל קַצְוֵי אֶרֶץ וְיָם רַחוּקִים.”

נִזְרָאוֹת הַפֶּלֶא לְמַעַן שְׁמֶךָ, וְעֲזֹרְנִי
וְהוֹשִׁיעַנִי, שְׁאֲזֹכָה לְתַקֵּן בְּחַיֵּי
כָל-זֶה, חַיֵּשׁ קָל מְהֵרָה, שְׁאֲזֹכָה מֵעַתָּה
לְתַקֵּן תְּקוּן-הַבְּרִית בְּשָׁלוֹמוֹת.

אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, שֶׁתִּטַּע וְתִקַּע
אֲמוֹנַתְךָ הַקְּדוּשָׁה בְּלִבֵּנוּ, וּבְלִב כָּל עַמְּךָ
בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְתִזְכְּנוּ לְ'אֲמוֹנַת-חַכְמִים',
בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת בְּאֵמַת לְאֵמַתוֹ.

וְנִזְכָּה לְהֵאֱמִין בְּאֵמַת, בְּחַכְמִים-
אֱמִתִּיִּם דְּקִדְשָׁה, וְלִהְיוֹתֵנוּ
אֲלֵיהֶם, וְלִהְיוֹתֵנוּ בְּעַפְר רַגְלֵיהֶם,
וְלִשְׁתּוֹת בְּצִמָּא אֶת דְּבָרֵיהֶם, וְלִילֵךְ בְּכָל
הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר יוֹרוּ אוֹתֵנוּ, וְלֹא נִסְוֹר
מִדְּבָרֵיהֶם יָמִין וּשְׂמָאל.

וּכְבִּין תַּעֲזֹרְנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, שְׁאֲזֹכָה
לְהִתְקַדֵּשׁ בְּקִדְשְׁךָ הָעֲלוֹנוֹהַ,
וְתַגִּיעַנִי מְהֵרָה לְקִדְשָׁה וּפְרִישׁוֹת בְּאֵמַת,
וְאֲזֹכָה לְאַחֵז בְּדַרְכֵי אֲבוֹתֵינוּ הַקְּדוּשִׁים,
לְדוֹר נְדָרִים, וְלִקְיָמָם מִיָּד, בְּשִׁבִיל רְצוֹנְךָ
הַטוֹב. כִּדֵּי לְזָכוֹת עַל-יְדֵי הַנְּדָרִים,
לְקִדְשָׁה וּפְרִישׁוֹת בְּאֵמַת.

וְאֲזֹכָה לְעֵלוֹת לְמָקוֹם הַנְּדָר', שֶׁהוּא
'פְּלִיאוֹת חַכְמָה'. וְעַל-יְדֵי-זֶה
תַּעֲזֹרְנִי, לְהַפִּיר מַעַלְת וּקְדֻשַׁת הַחַכְמִים-
הָאֱמִתִּיִּים, עַד שְׁאֲזֹכָה לְ'אֲמוֹנַת-חַכְמִים'
בְּשָׁלוֹמוֹת.

וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכְּנִי, לְעֵלוֹת וְלִהְיוֹתִי
בְּ'אוֹר הָאֲבוֹת', וְיִתְנוּצְצוּ
בִּי 'אוֹר הָאֲבוֹת', אֲבָרְהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב.

☪ [ה] לְקוּטֵי-תְפִלוֹת ח"א כט ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א כט, 'האי גברא דבעי אתתא')
”וַנִּתֵּן לִי לֶחֶם לֶאֱכַל וּבִגְד לְלַבֵּשׁ” (בראשית כח, כ)
שְׁפָזָה לְבִגְדִים לְבָנִים וְלִתְקוּן-הַבְּרִית -
וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְ'פְּרִישָׁה בְּרוּח'

וְאַזְכָּה לְהַרִים וּלְעוֹרֵר אֶת הַדַּעַת-
דְּקַדְשָׁה, וּלְהַמְשִׁיךְ לְבַנוּנִית
דְּקַדְשָׁה, מֵהַדַּעַת-הַקְּדוּשׁ, לְתַקֵּן פָּגָם כָּל
הַדָּמִים שֶׁל כָּל הַשָּׁס"ה גִּידִין, שֶׁהֵם כִּנְגַד
שָׁס"ה לְאוֹיֵן שְׁבַתּוֹרָה.

וְתִזְכְּנִי לְתַקֵּן פָּגָם כָּל הַכְּתָמִים שֶׁל
הַבְּגָדִים שֶׁלֹּא שָׁמַרְתִּי אוֹתָם עַד
הַנָּה, וְתִמְחַל וְתִסְלַח לִי עַל כָּל הַפְּגָמִים
הָאֵלֶּה. וְתַעְזְרֵנִי מֵעַתָּה וְתִשְׁמְרֵנִי וְתִצְלִילֵנִי
מִכָּל חַטָּא וְעוֹן וּמִכְשׁוֹל.

וְתַעְזְרֵנִי מֵעַתָּה, לְשָׁמַר אֶת הַבְּגָדִים
וְהַלְבוּשִׁים שְׁלִי, לְכַבְּדֵן
וְלְהַחְזִיקֵן בְּנִקְיוֹת, וְתִזְכְּנִי שֶׁלֹּא יִמָּצֵא עַל
כָּל בְּגָדֵי וּלְבוּשֵׁי, שׁוֹם פֶּתֶם וְשׁוֹם לְכָלוּף
וּרְבַב כָּלָל.

וְתִגַּן בְּעַדִּי וְתִשְׁמְרֵנִי, אוֹתִי וְאֶת בְּגָדֵי
תְּמִיד, וְיִהְיוּ גּוֹפֵי וְנַפְשֵׁי וּבְגָדֵי
וּלְבוּשֵׁי, כָּלֵם נִקְיִים וְטְהוֹרִים וְקְדוּשִׁים
תְּמִיד, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

וּרְחַם עָלַי וְהוֹשִׁיעֵנִי, וְתֵן לִי פְּרִנְסָתִי
מִן-הַשָּׁמַיִם, קֹדֶם שְׁאַצְטְרֹךְ לָהּ.
וְתִתֵּן לִי וּלְבֵיתִי, "לֶחֶם לֶאֱכֹל וּבֶגֶד
לְלַבֵּשׁ", "לֶאֱכֹל לְשִׁבְעָה וּלְמִכְסָּה
עֲתִיק".

וְתִזְמִין לִי פְּרִנְסָתִי, בְּלִי שׁוֹם טְרָחָא
וְיִגִיעָה כָּלָל, בְּכַבּוּד וְלֹא בְּבִזּוּי,
בְּהִתַּר וְלֹא בְּאִסוּר, בְּנִחַת וְלֹא בְּצַעַר,
מִתַּחַת יָדֶךָ הִרְחַבָּה וְהִמְלֵאָה, וְאַל
תִּצְרִיכֵנִי לֹא לְיַדִּי מִתַּנַּת בְּשֶׁר-וֹדֵם, וְלֹא
לְיַדִּי הַלּוֹאֲתָם.

וּבְשֵׁם שְׁנַתַּף מְזוֹן וּפְרִנְסָה לְעַמְּךָ
יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה,

וְהוֹרַדְתָּ לָהֶם אֶת הַמָּן מִן-הַשָּׁמַיִם,
וְשִׁמְלַתְּם לֹא בְּלָתָה מֵעֲלֵיהֶם, כִּן תִּרְחַם
עָלֵינוּ, וְתִפְתַּח לָנוּ אֶת אוֹצְרֶךָ הַטּוֹב מִן-
הַשָּׁמַיִם, וְתִזְמִין לָנוּ פְּרִנְסוֹתֵינוּ בְּנִקְלָה, בְּלִי
שׁוֹם טְרָח, בְּרוּחַ גְּדוּל.

וְתִצְלִיל אוֹתָנוּ תְּמִיד, מִכָּל מִינֵי דְאָגוֹת
פְּרִנְסָה, וְתִשְׁפִיעַ לָנוּ שִׁכְל וְדַעַת
מֵאֲתָךְ, לְבִטַח בְּךָ תְּמִיד.

וְאַתָּה תְּכַלְכְּלֵנִי מִן-הַשָּׁמַיִם, אוֹתִי וְאֶת
בֵּיתִי וְאֶת זְרַעִי וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לִי.
וְתִשְׁפִיעַ לִי כָּל מַחְסוּרֵי, קֹדֶם שְׁאַצְטְרֹךְ
לָהֶם, בְּאִפְּן שְׁאוּכַל לְעַסֵּק בְּתוֹרָתְךָ
וְעַבּוּדְתְּךָ תְּמִיד בְּאַמֶּת, בְּכָל לֵב וְנַפֶּשׁ.

וְלֹא יָבֵא עָלַי שׁוֹם בְּלָבוּל בְּעוֹלָם
מִטְרֵדַת הַפְּרִנְסָה כָּלָל, כִּי אֲנִי
מִשְׁלִיךְ יְהִיבִי עָלֶיךָ לְבַד, וְאַתָּה תְּכַלְכְּלֵנִי,
כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב: "הַשֶּׁלֶךְ עַל יְהוָה יִהְיֶה יְהִבְךָ,
וְהוּא יְכַלְכְּלֶךָ".

⊙ [ו] לקוטי-תפלות ח"א י ⊙

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א י, זאלה המשפטים')

"וַיִּשָּׂא יַעֲקֹב רַגְלָיו" (בראשית כט, א)

"לָבוּ נָשָׂא אֶת רַגְלָיו" (רש"י: בראשית-יב, ע"ח)

שִׁנְזָכָה לְהַמְשִׁיךְ לְתוֹךְ לִבְנֵי, ר'ח-הַקְּדוּשׁ שֶׁל
ה'צְדִיקֵי-אַמֶּת' - עַד שִׁיתְעוֹרֵר לִבְנֵי בְּשִׁמְחָה
גְּדוּלָּה, וְתִתְפַּשֵּׁט לְתוֹךְ יְדֵינוּ וְרַגְלֵינוּ,
עַד שִׁנְזָכָה לְהַמְחִאת-כַּף וְרַקוּדִין דְּקַדְשָׁה

וְתַעְזְרֵנִי, לְהַתְקַשֵּׁר בְּאַמֶּת, עִם רוּחַ-
הַקְּדוּשׁ שֶׁל צְדִיקֵי-אַמֶּת.
וְאַזְכָּה לְשֹׂאב וּלְהַמְשִׁיךְ לְתוֹךְ לִבִּי, אֶת
רוּחַ-הַקְּדוּשׁ שֶׁל צְדִיקֵי-אַמֶּת, וְעַל יְדֵי-זֶה

אֲזֹכָה לְיוֹשֵׁר לִבָּב בְּאַמֶּת, שְׁיִהְיֶה לְבִי נְכוּן
עִם יְהוָה תָּמִיד, בְּאַמֶּת וּבְאַמוּנָה- שְׁלָמָה
וּבַעֲנוּה אֲמִתִּיּוֹת.

וְאֲזֹכָה בְּרַחֲמֶיךָ, שְׁיִהְיֶה נִמְשָׁךְ הַרוּחַ-
הַקֹּדֶשׁ הַזֶּה לְתוֹךְ יְדֵי וְרַגְלֵי, עַד
שְׂאֲזֹכָה לְתַקֵּן פְּגָם הַיָּדַיִם וְהַרְגָלִים,
לְגַלוֹת וּלְהַאִיר הָאֶרֶת הַיָּדַיִם וְהַרְגָלִים, עַד
שְׁיִתְעוֹרֵר לְבִי בְשִׂמְחָה גְדוֹלָה, לְשִׂמְךָ
הַגְּדוֹל בְּאַמֶּת.

עַד שֶׁתִּפְשֹׁט הַשִּׂמְחָה הַקְּדוּשָׁה לְתוֹךְ
יְדֵי וְרַגְלֵי, עַד שְׂאֲזֹכָה לְהִמְחָאת-
כַּף וְרַקוּדֵיךָ דְקַדְשָׁה. בְּאִפְן שְׂנֹזְכָה
לְהִמְתִּיק דִּינִים, מֵעֲלִינוּ וּמֵעַל כָּל עֲמֻךְ
בֵּית יִשְׂרָאֵל, עַל-יְדֵי מְחַאת-כַּף וְרַקוּדֵיךָ
דְקַדְשָׁה. וְאֲזֹכָה בְּרַחֲמֶיךָ, לְנִשְׂא וּלְהַרִים
וּלְהַעֲלוֹת אֶת יְדֵי וְרַגְלֵי, לְנִקּוֹתֶם מִכָּל
פְּגָם.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, "חֲזַק יָדַיִם רַפּוֹת,
וּבְרַפִּים כּוֹשְׁלוֹת תֵּאֲמִץ". וּתְרַחֵם
עָלַי, וּתְטַהֵר וּתְקַדֵּשׁ אֶת יְדֵי וְרַגְלֵי,
וּתְאָמַר "לְאַסוּרִים צְאוּ", וְאֵל תִּתֵּן לְמוֹט
רַגְלֵי, וּתּוֹצִיא אֶת רַגְלֵי מִמַּאֲסָר, וְרַגְלֵי
אֲשֶׁר יָרְדוּ לְמוֹת, תּוֹצִיאֵם לְבִטָּח מֵהֶרֶה
בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, מִמוֹת לְחַיִּים. וַיִּקֵּם בִּי
מִקְרָא שְׁפָתוֹב: "רַגְלֵי עֲמְדָה בְּמִישׁוֹר".

וַיָּדִים פְּגוּמִים הַמְּלַכְלָכִים בְּכִמָּה מִיָּנִי
לְכַלּוּכִים וּפְגָמִים רַבִּים מְאֹד,
תְּרַחֵם עֲלֵיהֶם לְנִקּוֹתֶם וּלְטַהֲרֶם, וּתּוֹצִיאֵם
מִטְּמֵאָה לְטַהֲרָה, וּתְמַחֹל וּתְסַלַּח לִי
בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, עַל כָּל מִיָּנִי פְּגָמִים
שֶׁפָּגַמְתִּי בְּיָדֵי וּבְרַגְלֵי.

וּתְזַכֶּה אוֹתִי מֵעֲתָה, שְׁיִהְיוּ יְדֵי וְרַגְלֵי
קְדוּשִׁים וּטְהוּרִים מִכָּל מִיָּנִי
פְּגָמִים שְׂבַעוּלָם.

וּתְהִיָּה בְּעֲזוּרֵי, שְׂאֲזֹכָה לַעֲשׂוֹת מִצְוֹת
רַבּוֹת בְּיָדֵי וּבְרַגְלֵי, בְּכָל-עֵת
וּבְכָל שָׁעָה, בְּאִפְן שְׂאֲזֹכָה לְהַרִים אֶת יְדֵי
וְאֶת רַגְלֵי לְשִׂרְשָׁם שְׂבַקְדְּשָׁה, וּתְתַגַּלֶּה
הָאֶרֶת הַגְּדוֹלָה, וְאֲזֹכָה לְהִמְחָאת-כַּף
וְרַקוּדֵיךָ דְקַדְשָׁה.

❁ [ז] לקוטי-תפלות ח"א לב ❁

(על-פי לקוטי-מונהר"ן ח"א לב, ר'קוּדֵיךָ שֶׁל חֲתָנָה)

"וַיִּשָׂא יַעֲקֹב רַגְלָיו" (בְּרַאשִׁית כט, א)

"לָבו נָשָׂא אֶת רַגְלָיו" (רש"י: בְּרַאשִׁית-רַבָּה ע.ח)

"וַיַּעַשׂ מִשְׁתָּהּ וְגו', וַיִּקַּח אֶת לְאָה"
(בְּרַאשִׁית כט, כב-כג)

שְׂנֹזְכָה שְׁיִתְנַשְׂאוּ רַגְלֵינוּ עַל-יְדֵי שִׂמְחַת הַלֵּב,
לְרַקֵּד הַרְבֵּה לְפָנֵי חֲתָן וּכְלָה, וּלְשִׂמְחָתָם בְּכָל
מִיָּנֵי שִׂמְחָה, וּלְהִמְתִּיק עַל-יְדֵי-יָצָה כָּל הַדִּינִים

"אֲדָנִי שְׁפָתַי תִּפְתַּח, וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתְךָ".
רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֲדוֹן הַשִּׂמְחָה
וְהַחֲדוּהָ אֲשֶׁר הַשִּׂמְחָה בְּמַעוֹנָהּ, וּבְרַחֲמֶיךָ
הַרְבִּים בְּרֵאתָ שְׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה, חֲתָן וּכְלָה,
גִּילָה וְרִנָּה, דִּיּוּצָה וְחֲדוּהָ.

וּבְנֵי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, שְׂאֲזֹכָה לְקַיֵּם
מִצְוֹת הַכְּנָסֶת כְּלָה לְחַפָּה בְּתַכְלִית
הַשְּׂלֵמוֹת, בְּקַדְשָׁה וּבְטַהֲרָה גְדוֹלָה.

וְאֲזֹכָה בְּכָל-עֵת לְשִׂמְחָת חֲתָן וּכְלָה,
לְשִׂמְחָתָם בְּכָל עֵז וְחֲדוּהָ,
לְהַרְבּוֹת בְּכָל מִיָּנֵי שִׂמְחָה לְפָנֵיהֶם, וּלְרַקֵּד
לְפָנֵיהֶם בְּכָל כַּחַי בְּשִׂמְחָה וְחֲדוּהָ גְדוֹלָה.

וְאֶזְכָּה עַל-יְדֵי הַרְקוּדִין, לְהַמְתִּיק כָּל הַדִּינִים, מֵעֲלִינוּ וּמֵעַל כָּל יִשְׂרָאֵל.

וְתַתֵּן שְׂמֵחָה בְּלִבִּי, עַד שְׂיִתְנַשְּׂאוּ רַגְלֵי עַל-יְדֵי שְׂמֵחַת הַלֵּב, לְרַקַּד הַרְבֵּה לִפְנֵי חֶתָן וְכֻלָּה, וּלְפִיזוּ וּלְכַרְפֵּר בְּכָל עֵז לִפְנֵיהֶם.

וְאֶזְכָּה עַל-יְדֵי הַרְקוּדִין, לְהַמְשִׁיךְ חֲמֵשׁ אֲלֵפִין שְׁבִינָה, לְהַמְתִּיק עַל-יְדֵי-זֶה כָּל הַשָּׁרְיָ דִּינִים, וְיִתְהַפֵּךְ הַדִּין לְרַחֲמִים פְּשׁוּטִים.

וְנִזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ עֲלֵינוּ כָּל הַחֲמֻשָּׁה קוּלוֹת הַקְּדוּשִׁים, וַיְקִים מְהֵרָה מִקְרָא שְׂכָתוֹב: "עוֹד יִשְׁמַע בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלַיִם, קוֹל שִׁשׁוֹן וְקוֹל שְׂמֵחָה קוֹל חֶתָן וְקוֹל כְּלָה, קוֹל אוֹמְרִים הוֹדוּ אֵת יְהוָה צְבָאוֹת, כִּי טוֹב יְהוָה כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ."

וְאֶזְכָּה תָּמִיד לְעֶסֶק בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה וּצְדָקָה וּמַעֲשִׂים-טוֹבִים, בְּשְׂמֵחָה וְחֵדוּה גְדוֹלָה, עַד שְׁאֶזְכָּה לִיחַד וּלְחַבֵּר חֶתָן וְכֻלָּה הָעֲלִיוֹנִים.

וְתַרְחֵם עַל כְּנִסְתֵי-יִשְׂרָאֵל עִם קְדוּשָׁה, רַעֲיִתְךָ הַמְּשׁוּכָה אַחֲרֶיךָ, כְּלָה קְרוּאָה בְּנִעֻמָּה בְּאַהֲבָתְךָ וּבְחֻמְלָתְךָ, וְתַמְתִּיק וְתַבְטִיל כָּל הַדִּינִים מֵעַל כָּל עַמְּךָ בֵּית-יִשְׂרָאֵל בְּגִשְׁמִיּוֹת וְרוּחַנִיּוֹת, וְתַשְׁמַחֲנוּ בִישׁוּעָתְךָ תָּמִיד.

וְתַמְהַר וְתַחִישׁ לְגַאֲלָנוּ, וְתַעֲלָנוּ בְּשְׂמֵחָה לְאַרְצָנוּ, וְתַבְנֶה בֵּית-קְדוּשָׁנוּ וְתַפְאֲרָתָנוּ, וַיְקִים מְהֵרָה מִקְרָא שְׂכָתוֹב: "אֵז תִּשְׂמַח בְּתוֹלָה בְּמַחּוֹל

וּבַחֲרִים וּזְקֵנִים יַחְדוּ. וְהִפְכֹתִי אֲבָלָם לְשִׁשׁוֹן, וְנַחֲמָתִים וְשְׂמֵחָתִים מִיגוֹנָם."

וְנִזְכָּה לְרֵאוֹת בְּנַעַם זִיוְךָ, בְּעַת שְׂתַתְּעִטֵּר בְּעֶטְרַת תְּפָאֲרַת עַל-יְדֵי מַעֲשִׂים טוֹבִים שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ, כְּאִמּוֹר: "צְאִינָה וּרְאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בְּמִלְךָ שְׁלֹמֹה, בְּעֶטְרָה שְׁעֵטְרָה לוֹ אִמּוֹ, בַּיּוֹם חֲתַנְתּוֹ וּבַיּוֹם שְׂמֵחַת לְבוֹ". בְּמַהֲרָה בְּיַמֵּינוּ אָמֵן.

⊗ [ח] לְקוּטֵי-תְפִלוֹת ח"א מא ⊗

(על-פי לקוטי מוה"ר"ן ח"א מא, ר'קוודין')

"וַיִּשָּׂא יַעֲקֹב רַגְלָיו" (בראשית כט, א)

"לְבוֹ נִשָּׂא אֶת רַגְלָיו" (רש"י: בראשית רבה ע, ח)

שְׂנִזְכָּה ל'הִתְלַהֲבוֹת הַלֵּב דְּקִדְשָׁה', עַד שְׂיִמְשֹׁךְ לְתוֹךְ רַגְלֵינוּ, עַד שְׂנִזְכָּה לְהָרִים רַגְלֵינוּ ל'רְקוּדִין דְּקִדְשָׁה', בְּשְׂמֵחָה גְדוֹלָה, וּבְפָרֵט בְּשַׁבָּתוֹת וַיָּמִים-טוֹבִים / וְנִזְכָּה עַל-יְדֵי "זִיּוֹן הַמְּשֻׁמַּח", ל'הִתְלַהֲבוֹת הַלֵּב דְּקִדְשָׁה' / וְנִזְכָּה לְהַנְצִיל מִשְׁכָּרוֹת וּמ'הִתְלַהֲבוֹת הַלֵּב ו'רְקוּדִין', הַנִּמְשָׁכִין מֵהַסְטֵרָא אַחֲרָא חֲסוּדִין וְשִׁלּוּם

נָא אֲב הַרְחֵמְנוּ, עֲזָרְנוּ וְזַפְנֵי שְׂאֵהִיָּה בְּשְׂמֵחָה תָּמִיד, וְאֶזְכָּה לְעוֹרֵר עַצְמִי תָּמִיד לְשְׂמֵחָה גְדוֹלָה, בְּפָרֵט בְּשַׁבָּתוֹת וַיָּמִים-טוֹבִים.

וְאֶזְכָּה שְׂיִתְלַהֵב לְבִי מְאֹד מְאֹד, עַל-יְדֵי הַשְׂמֵחָה דְּקִדְשָׁה, ב'הִתְלַהֲבוֹת הַלֵּב', וּבְהִתְעוֹרְרוֹת גְּדוֹלָה, וּבְתִשׁוּקָה וְחִשְׁקָה וְחִפְצָה וְחֻמְדָּה גְּדוֹלָה, לְשִׁמְךָ וּלְעַבּוּדְתְּךָ, בְּאַמֶּת וּבְאִמּוּנָה, בְּקִדְשָׁה וּבְטָהֳרָה גְּדוֹלָה.

עַד שְׂיִמְשֹׁךְ ה'הִתְלַהֲבוֹת הַלֵּב' לְתוֹךְ רַגְלֵי, עַד שְׁאֶזְכָּה לְהָרִים אֶת רַגְלֵי

בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה, וְאֶזְכָּה לְרִקְוִדִין
 דְּקִדְשָׁהּ בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה, וּבִפְרֻט
 בְּשַׁבְּתוֹת וַיָּמִים טוֹבוֹים, וַיָּמִים שְׁעֵשִׂית
 בָּהֶם נִסִּים לְיִשְׂרָאֵל.

וְתַצִּילֵנִי מִשְׁכָּרוֹת תְּמִיד, וְתִשְׁמְרֵנִי
 וְתַצִּילֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ, מִ"יַּיִן
 הַמְּשַׁכֵּר", וּמִהַתְּלַהֲבוֹת הַלֵּב וְרִקְוִדִין,
 הַנִּמְשָׁכִין מֵהַסְּטֵרָא אַחֲרָא חֲסוּשְׁלוֹם.
 וְלֹא יִהְיֶה לִּי שׁוֹם הַתְּלַהֲבוֹת הַיִּצְרָר'
 לְשׁוֹם תְּאוּהָ כָּלֵל.

וְתִזְכְּנֵי לְ"יַיִן הַמְּשַׁמֵּחַ אֱלֹהִים
 וְאַנְשִׁים". וּבְכָל-עֵת שִׁיחֶיהָ
 הַהִכָּרַח לְשִׁתּוֹת יַיִן וְשִׁכָּר בְּשַׁבְּתוֹת וַיָּמִים-
 טוֹבוֹים וּבְכוֹס שֶׁל בְּרָכָה, תִּזְכְּנֵי שִׁתְּהִיָּה
 שְׁתִּיתִי בְּצִמְצוֹם גְּדוֹל.

רַק כְּדֵי לְהִרְחִיב דַּעְתִּי בְּקִדְשָׁהּ גְדוֹלָה,
 וְלִבּוֹא לְשִׂמְחָה שֶׁל מְצוּהָ, לְשִׂמְחָה
 אֲמִתִּית דְּקִדְשָׁהּ עַל-יַדֵּי-זָה, לְהַתְּלַהֲבוֹת
 הַלֵּב דְּקִדְשָׁהּ, שִׁיתְּלַהֵב לְבִי בְּקִדְשָׁהּ
 גְדוֹלָה, לְשִׁמְךָ וְלַעֲבוֹדֶתְךָ, בְּאַמֶּת כְּרִצּוֹנְךָ
 הַטוֹב.

וְתִשְׁמְרֵנִי וְתַצִּילֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ, מִשְׁתִּיָּה
 מְרֻבָּה, וְלֹא אָבוֹא לְיַדֵּי
 שְׁכָרוֹת לְעוֹלָם.

חֹם וְרַחֵם עָלַי וְזַכְּנֵי, שִׁיחֶיהָ לִי כַח
 לְעוֹרֵר שְׂרֵשׁ "יַיִן הַמְּשַׁמֵּחַ", כְּמוֹ
 שְׁכָתוֹב: "וַיַּיִן יִשְׂמַח לִבִּי אֲנוֹשׁ".
 וְתִשְׁמַח אֶת לִבִּי תְּמִיד בְּקִדְשָׁהּ גְדוֹלָה
 בְּאַמֶּת, עַד שְׁאֶזְכָּה לְרִקְוִדִין דְּקִדְשָׁהּ'.

וְעַל-יַדֵּי הַרְקוּדִין בְּהַתְּלַהֲבוֹת הַלֵּב
 דְּקִדְשָׁהּ עַל-יַדֵּי "יַיִן
 הַמְּשַׁמֵּחַ", אֶזְכָּה בְּרַחֲמֶיךָ, לְהַמְּתִיק

וּלְבַטֵּל כָּל הַדֵּינִים הַנֶּאֱחָזִין בְּעַקְבֵּים
 וּבְרַגְלִין, וְתִתֵּן לָנוּ כַח לְבַטְלָם וּלְשַׁכְּרָם
 וְלַהֲמַתִּיקָם, וְיִתְּבַטְּלוּ כָּל הַדֵּינִים מֵעַלֵּינוּ,
 וּמֵעַל כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, מֵעַתָּה וְעַד
 עוֹלָם.

וְאֶזְכָּה לְהַרִּים יָדַי וְרַגְלֵי לִיהוָה "אֵל
 עֲלִיּוֹן קִנְיָ שָׁמַיִם וְאַרְצָ",
 בְּאַמֶּת וּבְאַמוּנָה שְׁלָמָה, וּבְהַתְּלַהֲבוֹת
 הַלֵּב דְּקִדְשָׁהּ, בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה, כְּרִצּוֹנְךָ
 הַטוֹב.

☉ [ט] לקוטי תפלות ח"א יב ☉

(על-פי לקוטי מוה"ר"ן ח"א יב, 'תהלה לדוד')

"וַיְהִי כִשְׁמַע לְבָן אֶת שְׁמַע יַעֲקֹב בֶּן אַחֲתוֹ, וַיֵּרֶץ
 לְקִרְיַתוֹ וַיַּחֲבֹק לוֹ וַיִּנְשָׁק לוֹ, וַיְבִיֵּאֵהוּ אֶל בֵּיתוֹ,
 וַיְסַפֵּר לְלִבָּן אֶת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה" (בראשית כט, יג)

שְׂנֵזֶכָה בְּעֵת הַלְמוּד, לְקִשְׁר רִוַּחְנוּ עִם רִוַּח הַצְּדִיק
 שְׁחַדֵּשׁ זֹאת הַתּוֹרָה וְהַהֲלָכָה, עַד שְׂנֵזֶכָה לְבַחֲיַנַּת
 נְשִׁיקִין דְּקִדְשָׁהּ, וְנִגְרוּם לוֹ תַעֲנוּג גְּדוֹל, שִׁיחֵיו
 "שִׁפְתוֹתַי דּוֹבְבוֹת בְּקִבְר" - וְנֵזֶכָה לְהַנְצִיל שְׁלֹא
 יִהְיֶה בְּלִבָּנוּ שׁוֹם הַתְּנַגְדוֹת עַל צְדִיקֵי-אַמֶּת עַל-יַדֵּי
 לְמוֹדֵינוּ, וְלֹא יִכְנַס בְּלִבָּנוּ שׁוֹם 'עַרְמִימִיוֹת' כָּלֵל /
 וְנֵזֶכָה לְהַעֲלוֹת הַשְּׂכִינָה מֵהַגְּלוּת וּלְחַבְרָה עִם דּוֹדָהּ
 בְּאַהֲבָה וְאַחֻוָּה וְרַעוּת, בְּבַחֲיַנַּת 'חֲבוּק וְנִשּׁוּק וְזוּוג'

וְתַעֲוִירֵר רַחֲמֶיךָ עָלֵינוּ, וְתִשְׁפִּיעַ עָלֵינוּ
 קִדְשְׁתֶּךָ, וְתִזְכְּנֵנוּ שְׁנֵלְמוֹד
 בְּקִדְשָׁהּ גְדוֹלָה תּוֹרַתְךָ הַקְּדוּשָׁה, תּוֹרַת-
 שְׁבִכְתָּב וְתּוֹרַת שְׁבַע-לִפְיָהּ.

עַד שְׂנֵזֶכָה בְּעֵת הַלְמוּד, לְקִשְׁר רִוַּחְנוּ,
 עִם רִוַּח הַצְּדִיק שְׁחַדֵּשׁ זֹאת הַתּוֹרָה
 וְהַהֲלָכָה שְׁאֵנוּ לוֹמְדִים אוֹתָהּ, עַד שְׂנֵזֶכָה
 לְבַחֲיַנַּת נְשִׁיקִין דְּקִדְשָׁהּ, לְאֲדַבְּקָא
 רִוַּחְנוּ בְּרוּחַ הַצְּדִיק. וַיְהִיָּה דוּמָה כְּאֵלוֹ

אָנוּ מְנַשְׁקִין עֲצֵמֵנוּ עִם הַצַּדִּיק וְהַתְּנָא
שְׁחַדֵּשׁ הַתּוֹרָה הַזֹּאת.

וְנִזְכָּה, שִׁיְהִי לְמוֹדֵנוּ לְנַחַת־רוּחַ
לְהַצַּדִּיק וְהַתְּנָא שְׁחַדֵּשׁ זֹאת
הַתּוֹרָה וְהַהֲלָכָה שְׁאֵנוּ לוֹמְדִים אוֹתָהּ,
וְנִגְרוּם תַּעֲנוּג גְּדוֹל לְהַתְּנָא וְהַצַּדִּיק הַזֶּה,
שִׁיְהִי "שְׁפֹתוֹתָיו דּוֹבְבוֹת בְּקָבֵר", עַל־יְדֵי
לְמוֹדֵנוּ בְּקִדְשָׁה גְּדוֹלָה אֶת דְּבָרָיו
הַקְּדוּשִׁים.

וְנִזְכָּה לְאַקְמָא שְׁכִינְתָא מֵעַפְרָא,
לְהַעֲלוֹת הַשְּׁכִינָה מֵהַגְּלוּת עַל־

יְדֵי לְמוֹדֵנוּ, בְּקִדְשָׁה וּבִטְהָרָה גְּדוֹלָה.

אָנָּה יְהוָה מָלֵא רַחֲמִים, חֶמֶל עַל
נַפְשׁוֹתֵינוּ הָאֲמֻלָּה, וְהִצֵּל אוֹתִי
וְאֵת זֶרְעִי וְאֵת כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל,
וְתַבְדִּילֵנוּ מִן הַתּוֹעִים מִדְּרֹךְ־הָאֱמֶת.

וְתַצִּיל אוֹתָנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, שְׁלֹא
יְהִי נַעֲשָׂה אֲצִלְנוּ חֲסִד־שְׁלוֹם
מִלְמוּד־הַתּוֹרָה, סִם־מּוֹת חֲסִד־שְׁלוֹם.
שְׁלֹא יְהִי נִכְנָס בְּלִבְנוּ חֲסִד־שְׁלוֹם, שׁוֹם
צַד הַתְּנַגְּדוֹת, עַל צַדִּיק־אֱמֶת, עַל־יְדֵי
לְמוֹדֵינוּ.

וְלֹא יְהִי לְמוֹדֵינוּ לְהַתִּיָּהֵר וּלְקַנְטֵר
חֲסִד־שְׁלוֹם, וּבְכַרְט בְּעַת לְמוֹדֵינוּ
בַּתּוֹרָה שְׁבַע־לֶפֶה, בְּגִמְרָא וְתוֹסְפוֹת
וּפּוֹסְקִים.

אָנָּה יְהוָה, תַּצִּיל וְתַמְלֵט אוֹתָנוּ
בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, שְׁלֹא יִכְנָס בְּלִבְנוּ
שׁוֹם צַד גָּאוֹת וְגִבְהוֹת בְּעוֹלָם כָּלֵל, וְלֹא
יִכְנָס בְּלִבְנוּ שׁוֹם צַד עַרְמִימִיּוֹת כָּלֵל.

וְלֹא יְהִי בְּלִבְנוּ שׁוֹם הַרְהוּרִים וְקִשְׁיוֹת
עַל צַדִּיק־הַדּוֹר הָאֲמִתִּים. וּמְכַל־

שָׁפֵן וְכָל־שָׁפֵן שְׁלֹא יֵצֵא עִתָּךְ מִפִּינוּ חֲסִד־
וְשְׁלוֹם, לְדַבֵּר עֲלֵיהֶם שׁוֹם דְּבוּר כְּנֹגֵד
כְּבוֹדָם חֲלִילָה.

רַק אֲדַרְבָּא, תִּזְכְּנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים עַל־
יְדֵי לְמוֹדֵינוּ, לְהַתְּקַשֵּׁר וּלְהַתְּקַרֵּב
לְצַדִּיק־אֱמֶת, לְהִיּוֹת נִכְנַע אֲצִלָּם,
וּלְהֶאֱמִין בָּם, וּלְהַתְּבַטֵּל אֲלֵיהֶם,
וּלְהַתְּאָבֵק בְּעַפְרֵ רַגְלֵיהֶם, וּלְשִׁתּוֹת בְּצִמָּא
אֶת דְּבָרֵיהֶם הַקְּדוּשִׁים שֶׁל הַצַּדִּיק־אֱמֶת,
כָּל יְמֵי חַיֵּי, אֲנִי, וְזֶרְעִי, וְזֶרַע זֶרְעִי, וְכָל
עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

וְתִזְכְּנוּ לְהַתְּקַשֵּׁר וּלְהַתְּקַרֵּב לְצַדִּיק־
אֱמֶת הַגְּדוֹלִים בַּמַּעֲלָה מְאֹד,
אֲשֶׁר יֵשׁ לָהֶם כַּחַ לְהַעֲלוֹת וּלְהַפִּיץ כָּל
הַדְּבוּרִים וְהַצְּרוּפִים רְעִים שְׁמַדְבָּרִים עַל
הַצַּדִּיק־אֱמֶת, לְהַפְּכֶם אֶל הַקְּדוּשָׁה,
וּלְעַשׂוֹת מִהַדְּבוּרִים רְעִים שְׁלֵהֶם 'צְרוּפֵי־
הַלְכוֹת'.

אֲשֶׁר מִשָּׁם נִשְׁתַּלְּשְׁלוּ אֵלּוּ הַדְּבוּרִים
רְעִים שֶׁל הַמַּתְּנַגְּדִים אֶל הָאֱמֶת,
אֲשֶׁר הִפְּכוּ "דְּבָרֵי אֱלֹהִים חַיִּים", וְנַעֲשָׂה
לָהֶם פֶּה "לְדַבֵּר עַל הַצַּדִּיק עִתָּךְ בְּגִאוּהַ
וּבּוֹז", עַל־יְדֵי לְמוֹדָם תּוֹרָה שְׁבַע־לֶפֶה.

וְתִזְכָּה אוֹתָנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, עַל־יְדֵי
כַּח הַצַּדִּיק־אֱמֶת, לְהַתְּקַדֵּשׁ
וּלְהַטְהֵר בְּאֱמֶת, עַד שְׁנִזְכָּה גַם אֲנַחְנוּ
לְבֹא לְדַעַת זֶה, שְׁנִדַּע לְבַרֵּר וּלְהַעֲלוֹת
וּלְהַפִּיץ כָּל הַצְּרוּפִים רְעִים אֶל הַקְּדוּשָׁה,
לְבַרְרָם וּלְהַעֲלוֹתָם לְשֵׁרֶשׁ שְׁבַקְדוּשָׁה,
לְעַשׂוֹת מֵהֶם 'צְרוּפֵי־הַלְכוֹת' קְדוּשׁוֹת.

וְנִזְכָּה לְהַעֲלוֹת הַשְּׁכִינָה מֵהַגְּלוּת,
וּלְחַבְרָה עִם דּוֹדָהּ, בְּאַהֲבָה

לנו על-ידי חכמיך הקדושים, שאמרו:
"הלואי שיתפלל אדם כל היום בלו".

קומה בעזרתנו והושיענו תמיד, בפרט
בעת התפלה, שאז מתגברים
עלינו המחשבות-זרות והבלבולים
והמניעות הרבה מאד, אשר אין לשער.
רחם עלינו והושיענו, ומלא משאלותינו
ברחמים, שנזכה להתפלל בכח גדול, עד
שנזכה לשבר ולבטל כל המחשבות-זרות
לגמרי.

ונזכה לתפלה בשלמות תמיד, עד
שנזכה על-ידי התפלה, לכנס
ולהתקרב אליך, ולהכיר אותך באמת,
ולהתחבר ולהתדבק בך, בתכלית
הדבקות בשלמות באמת פרצונך הטוב,
בעלמא-דין ובעלמא-דאיתי, לעולמי עד
ולנצח נצחים.

ויקיים בנו מהרה מקרא שכתוב:
"ואתם הדבקים ביהוה אלהיכם
חיים כלכם היום". יהיו לרצון אמרי-פי
והגיון לבי לפניך, יהוה צורי וגאלי. אמן
נצח סלה ועד.

❁ [יא] לקוטי-תפלות ח"א לד ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א לד,
זאתם תהיו לי ממלכת כהנים)

"אסף אלקים את תרפתי" (בראשית ל, כג)

שנזכה שיתעורר בנו הנקדה הקדושה, בחינת
"צדיק יוסף עולם", בחינת 'יוסף הצדיק', וכל
הנקודות הקדושות - ועל-ידי-זה יתבטל
מעלינו כל החרפות ובזיונות, שהם ערלת
לבבנו, התאוות ומדודות רעות וכו'

ואהוה ורעות, בבחינת חבוק ונשוק
וזווג, ולהוציא בלעם מפיהם.

ותבניע ותשבר ותבטל, את כל
החולקים על האמת, ותתן
בלבם אמת ואמונה, שיתגלה להם
האמת, וישובו כלם אליך באמת ובלב
שלם, ותגלה ותפרסם את האמת בעולם.
ותקיים מקרא שכתוב: "אמת מארץ
תצמח, וצדק משמים נשקף".
ותשים שלום בין כל עמך ישראל לעולם.

❁ [י] לקוטי-תפלות ח"ב מג ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב פד,
'עקר התחברות להשם-יתברך')

"נפתולי אלקים נפתלתי עם אחתי" (בראשית ל, ח)
"נתחברתי עם אחותי לזכות לבנים" (רש"י)

- עקר התחברות להשם-יתברך, הוא על-ידי תפלה -
שנזכה להתפלל בכל הפחות, ולהרבות בתפלה
תמיד, ולהתחבר ולדבק עצמנו להשם-יתברך
על-ידי ה'תפלה'

מלא רחמים, גואל ישראל, רחם על
כנסת-ישראל אשר היא שכינת
עזך, אשר כל התגלות אלקותך, וידיעת
רוממותך, ותשוקת אמונתך, הפל על-ידי
ישראל עמך אשר בהם בחרת. וגלית
לנו: שעקר ההתחברות והדבקות אליך,
הוא על-ידי התפלה, כי התפלה היא שער
שדרך שם נכנסין להשם-יתברך, ומשם
מכירין אותו.

רחם עלינו למען שמך, וזכנו לתפלה
בשלמות בכל הכחות באמת,
ונזכה להרבות בתפלה תמיד, כמו שגלית

ואזכה להרבות מאד בהתבודדות
ובשיחה ביני לבין קוני, עד
שתתגלה ותאיר הנקדה הקדושה
המשרשת בי, שהיא בחינת "צדיק
מושל", כמו שכתוב: "ועמך כלם
צדיקים". והנקדה הקדושה הזאת, תאיר
ותמשל על-ידי אמרי-פי, בתפלות
ותחנוות ובקשות.

ואזכה לקשר לבי לנקדה הקדושה
הזאת, בקשר אמיץ וחזק, עד
שתאיר הנקדה הקדושה הזאת מפי ללבי,
עד שיתגלה אור האהבה הקדושה
להשם-יתברך, המשרשת בי.

ועל-ידי-זה יתבטל ויפל מלבי:
'חרפת לב', 'ערלת לב',
'שבירת לב', שהם כל ה'תאות רעות',
'ומדות רעות', ו'מחשבות רעות',
'ו'הרהורים רעים', ו'בלבולים' השורין
על לבי, עד אשר כל לבי נשבר ונשחת
ונתקלקל מאד מאד, על-ידי רבוי
החרפות הללו.

ובכלם יתבטלו ממני לגמרי, על-ידי
אור הנקדה הקדושה שבי,
שתזכני שתתגלה ותאיר מפי ללבי, על-
ידי דברי תחנוות ובקשות והתעוררות
אליך ולעבודתך, שאזכה לאומרם באמת
ובלב שלם מעמקא דלבא באמת לאמתו.

אנא יהוה, מלא רחמים רבים, חומל
דלים, שומע אנקת אביונים, רואה
בעלבון עלובים, החפץ בתשובתן של
רשעים ואינו חפץ במיתתם.

"אתה ידעת חרפתי ובשתי וכלמתי
נגדך כל צוררי. חרפה שכרה
לבי ואנושה ואקוה לנוד ואין ולמנחמים
ולא מצאתי".

חריני לפניך מלא בוששה וכלמה, מלא
חרפות ובזיונות, מה אומר מה
אדבר ומה אצטדק, חוס וחמל עלי,
"העבר חרפתי אשר יגרתי פי משפטיך
טובים".

זכני לשוב בתשובה שלמה לפניך
באמת, זכני לפרש שיחתי לפניך
באמת ובלב שלם, באפן שאוכל לעורר
הנקדה הטובה שיש בי, ותאיר בי מפי
ללבי, באפן שאזכה לתקן את לבי הפגום
מאד.

ואזכה להסיר ולבטל מלבי: כל
ה'חרפות לב', וכל ה'ערלת
לב', וכל ה'עקמימיות שבלבי', כי לבי
מלא עקמימיות רע מאד, בלי שעור וערך
ומספר. "עקב הלב מכל, ואנש הוא מי
ידענו".

ואתה יהוה, חוקר לב ובוחן כליות,
רפא את שכרי, וחבש את
מכאובי נפשי המרבים מאד. חוס וחמל
עלי רבונו של עולם, פי אתה ידעת רע
לכבי והעקמימיות הרע שנאחז ונתערב
בלבי, עד שכל לבי מלא הרהורים ותאות
ובלבולים הרבה מאד מאד, בלי שעור
וערך ומספר, עד שקשה לי לנוח ולשקט
שעה אחת.

כי בכל עת ושעה רודפין התאות
והבלבולים אחרי, ומחרפין

וּמְשַׁבְּרִין אֶת לִבִּי, עַד אֲשֶׁר אֵינִי יוֹדֵעַ
שׁוֹם דֶּרֶךְ וְנִתְיַב וְעֵצָה וְתַחְבּוּלָה אֵיךְ
לְהַמְלִיט מֵהֶם. וְאֶפְלוּ מֵה שְׁמַתְנוּצִץ לִי
עֲדִין אֵיזָה הַתְּנוּצָצוֹת עֲצוֹת טוֹבוֹת, אֵינִי
מְקַיֵּם מֵעַצָּם הַחֲלִישׁוֹת-הַדַּעַת וּפְזוּר
הַלֵּב וְהַנֶּפֶשׁ.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, מֵר לִי מְאֹד, אֶתְּהָ
יְדַעְתָּ מְרִירוֹתֵי הָעָצוּם, אֶתְּהָ
יְדַעְתָּ חֲרַפְתִּי וְרַע לִבִּי בְּחִינוֹתֶיהָ,
בְּכָל פְּרִטְיָהּ וְדִקְדוּקֶיהָ, וְאֵין מִי שְׁיוּכַל
לְרַפְּאוֹת אוֹתִי, כִּי אִם אֶתְּהָ לְבַד יְהוּה
אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, בְּחֶסֶדֶיךָ הָאֱמֵתִים
לְבַד, בְּחֶסֶד חֲנֻם לְבַד.

אֶתְּ-עַל-פִּי שְׂאֵינִי זֹכֵה לְדַבֵּר אֶפְלוּ
דְּבָרִים אֵלּוּ בְּאֵמֶת, כְּאֲשֶׁר
אֶתְּהָ יְדַעְתָּ, כִּי מְחַרְפִּים אוֹתִי בְּכָל מֵינִי
חֲרָפוֹת וּבְזִיוֹנוֹת, "כָּל רוֹאֵי יִלְעִיגוּ לִי
יִפְטִירוּ בְשִׁפָּה יִנְיֵעוּ רֹאשׁ. כָּל הַיּוֹם
כְּלָמְתִי נִגְדִי, וּבִשְׁת פָּנָי כֶּסֶתְנִי. מְקוּל
מְחַרְף וּמְגַדֵּף, מִפְּנֵי אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם."
וּבְכָל עֵת וְרָגַע מְעַרְבֵב בְּדַעְתִּי וּלְבִי כָּל
מֵינֵי חֲרָפוֹת וּבְזִיוֹנוֹת.

וְלֹא דֵי שְׁמַחְרָפִים אוֹתִי וּמְשַׁבְּרִים אֶת
לִבִּי בְּכָל מֵינֵי תַּאֲוֹת רָעוֹת וּמַדּוֹת
רָעוֹת וְהַרְהוּרִים רָעִים וּמְגַנְיִם, אִף גַּם
בְּתוֹךְ-כֶּךָ כְּשֶׁאֵינִי רוֹצֵה לְשֹׂא עֵינַי מֵעַט
אֵלֶיךָ, וְלִצְפָצֵף אִמְרָתִי לְרַחֲמֶיךָ
וּחְנִינוּתֶיךָ, בְּתוֹךְ-כֶּךָ מְלֹא לְבִי בְּפִנְיֹת
וּבְלִבּוֹלִים גְּדוֹלִים וְגִסּוֹת הָרוּחַ, אֲשֶׁר עַל-
יְדֵי-זֶה תְּפַלְתִּי נִמְאָסֶת מֵאֶתְּךָ חֲסוֹדְשָׁלוֹם,
כְּמוֹ שְׁכָתוּב: "תּוֹעֵבֶת יְהוּה כָּל גְּבַה לֵב".

וְעַתָּה מָה אַעֲשֶׂה וּמָה אַפְעַל, לְהִיכֵן
אָנוּס לְעֲזָרָה. הַבִּיטָה בְּעֵינַי, כִּי
רְבוּ מִכְּאוּבֵי וְצָרוֹת לִבִּי. אִךְ אִף-עַל-פִּי-
כֵן אֵינִי מְקַוֶּה וּמְיַחַל לְרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים
וּלְחֶסֶדֶיךָ הַגְּנוּזִים.

כִּי אֶתְּהָ יוֹדֵעַ צָפוֹן לִבִּי, וְעַצָּם שְׂרֵשׁ
נִקְדַּתִּי הַטּוֹבָה, אֲשֶׁר בְּאֵמֶת לְאֵמֶתוֹ
יֵשׁ בִּי שְׂרֵשׁ נִקְדָּה טוֹבָה וּקְדוּשָׁה
וְטַהוּרָה, כִּי אֵינִי מְזַרֵעַ בֵּית יִשְׂרָאֵל,
וְנִשְׁמַתִּי מִשְׂרֵשֶׁת בְּנִשְׁמַת הַצַּדִּיק הָאֱמֵתִי,
שֶׁהוּא שְׂרֵשׁ כְּלָלִיּוֹת נִשְׁמַת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל.

עַל-כֵּן בְּאֵמֶת לְאֵמֶתוֹ, בְּפִנְיֵי שְׂרֵשׁ
נִקְדַּתִּי הַטּוֹבָה, אֵינִי צוֹעֵק אֵלֶיךָ
בְּאֵמֶת וּבְלֵב שָׁלֵם.

שְׁתַּחֲוִים עָלַי, וְתִרְחַם עָלַי, וְתַחַנְנֵנִי
מֵאוּצָר מִתְּנַת-חֲנֻם, וְתַעֲזָרְנִי
לְהַסִּיר מִמֵּינִי עֲרַלְת לְבִי, וּשְׁבִירַת לְבִי,
וְחֲרַפַּת לְבִי. וְאַזְכֶּה לְהַטּוֹת לִבִּי אֵלֶיךָ
בְּאֵמֶת לְאֵמֶתוֹ, וּלְשַׁבֵּר וּלְבַטֵּל מִלְּבִי, כָּל
הַתַּאֲוֹת רָעוֹת, וּמַדּוֹת רָעוֹת, וְעַקְמִימִיּוֹת
שְׁבָלֵב, וְרַע הַלֵּב.

וְתַחֲזִירְנִי בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ
בְּאֵמֶת וּבְלֵב שָׁלֵם, וְאַזְכֶּה
מְהֵרָה לֵלֵב טָהוֹר, לֵלֵב טוֹב, לֵלֵב קְדוֹשׁ,
לֵלֵב שָׁלֵם, כְּרָצוֹנְךָ הַטּוֹב.

וְזַכְּנוּ בְּחֶסֶדֶיךָ הָעֲצוּמִים, לְהַתְקַרֵּב
וּלְהַתְקַשֵּׁר לְצַדִּיקִים הָאֱמֵתִים,
שֶׁהֵם שְׂרֵשׁ כְּלָלִיּוֹת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

וְתַזְכְּנֵנִי לְדַבֵּר עִמָּם פֶּה אֶל פֶּה, וּלְשַׁמַּע
מִפִּיהֶם הַקְּדוֹשׁ דְּבוּרֵים
קְדוּשִׁים, וַיְדַבְּרוּ עַל לְבִי דְּבָרִים

הַמְתִּישְׁבִּין עַל הַלֵּב. וְאִזְכָּה לְקֶשֶׁר אֶת לְבִי לְדַבְרֵי פִיהֶם הַקְּדוּשִׁים, לְנִקְדָתָם הַקְּדוּשָׁה, וְתַמְשֵׁל וְתֵאִיר נִקְדָתָם הַקְּדוּשָׁה מִפִּיהֶם לְלִבִּי.

וְעַל-יְרֵי-זָה יִתְבַטֵּל מִלְּבִי, כָּל הַחֲרָפוֹת לִבִּי, וְכָל הַעֲרֵלַת לִבִּי, וְכָל הַעֲקָמִימִיּוֹת שֶׁבְּלִבִּי, וַיְהִיָּה לְבִי יֵשֶׁר עִם יְהוָה תָּמִיד.

וּבְכֵן תִּזְכְּנִי לְדַבֵּר עִם כָּל־לִיּוֹת יִשְׂרָאֵל עִם קְדוּשָׁה, בְּתוֹרָה וְעִבּוּדָה וִירְאֵת-שָׁמַיִם, עַד שְׁאִזְכָּה לְקַבֵּל הָאָרֶה טוֹבָה וְהַתְּעוֹרְרוֹת לְהַשִּׁם-יִתְבָּרֵךְ, מִכָּל הַנִּקְדוּת הַקְּדוּשׁוֹת שֵׁישׁ בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל מֵהַ שְׂאִין בְּחִבְרוֹ.

וְנִזְכָּה שִׁיְהִיָּה אֶהְבָּה וְשָׁלוֹם גְּדוֹל בֵּין כָּל יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ, וְכָל אֶחָד וְאֶחָד יִדְבֹר עִם חֲבֵרוֹ בִּירְאֵת-שָׁמַיִם.

עַד שֶׁכָּלְנוּ עִמָּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל, נִהְיָה נִכְלָלִים זֶה בְּזֶה, בְּאַהֲבָה וְאַחוּוָה וְרַעוּת, וְכָל אֶחָד יִקְבֹּל מִחֲבֵרוֹ הַתְּעוֹרְרוֹת לְהַשִּׁם-יִתְבָּרֵךְ, מִנִּקְדָּה הַקְּדוּשָׁה שֵׁישׁ בְּחִבְרוֹ יוֹתֵר מִמֶּנּוּ, וְנִקְבֹּל זֶה מִזֶּה, וְנִעְוֹרֵר זֶה אֶת זֶה, לְעִבּוּדְתְךָ וְלִתְוֹרָתְךָ בְּאַמֶּת לְאַמְתּוֹ.

וְתִזְכְּנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְּבִים, אוֹתִי וְאֶת זְרַעִי וְאֶת זְרַע זְרַעִי וְאֶת כָּל עִמָּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל, שֶׁנִּזְכָּה כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְדַבֵּר בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, וְנִעְוֹרֵר לְבָנוּ לִירְאֵת-שָׁמַיִם.

וְנִזְכָּה תָּמִיד לְפָרֵשׁ שִׁיחַתְּנוּ לְפָנֶיךָ בְּכָל יוֹם וְיוֹם בְּלִשׁוֹן שְׁמִדְבָרִים בּוֹ, בְּרַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים גְּדוֹלִים, וּבְדַבְרֵי

רְצוּיִים וּפְיוּסִים הַרְּבִה, וּבִטְעָנוֹת וְאַמְתְּלוֹת נְכוֹנוֹת, וּבְהַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוֹל בְּאַמֶּת, וּבְדַבְרֵי חֵן וְתַחֲנוּנִים.

עַד שֶׁנִּזְכָּה לְקֶשֶׁר לְבָנוּ, אֶל הַנִּקְדָּה הַקְּדוּשָׁה שֵׁישׁ בָּנוּ, שֶׁהִיא בְּחִינַת "צְדִיק מוֹשֵׁל".

וְנִזְכָּה לְהַעֲתִיר הַרְּבִה לְפָנֶיךָ, וּלְהַרְבּוֹת מְאֹד בְּכָל יוֹם וְיוֹם, בְּשִׂיחָה זוֹ תְּפִלָּה, וְנִזְכָּה לֹאמַר לְפָנֶיךָ בְּכָל יוֹם וְיוֹם, כַּמָּה וְכַמָּה תַּחֲנוּת, וּבִקְשׁוֹת, וְיודוּים, וְתַפְלוֹת, וְהַפְּצָרוֹת. וְנִתְחַזַּק וְנִתְאַמֵּץ בְּתַפְלָה וְתַחֲנוּנִים בְּכָל עֵז וְתַעֲצוּמוֹת.

וְאֵל נָתַן דְּמֵי לֶךְ, עַד שֶׁתְּחַנְּנוּ, נִקְרָא אֵלֶיךָ עַד שֶׁתַּעֲנֶנּוּ, עַד שֶׁנִּעְוֹרֵר רַחֲמֶיךָ הָאֲמִתִּים עָלֵינוּ.

וְנִזְכָּה לְנַצַּח אוֹתְךָ, בְּתַפְלָתֵינוּ וְתַחֲנוּתֵינוּ וְשִׁיחַתֵּינוּ, שֶׁתְּשִׁיב פָּנֶיךָ אֵלֵינוּ וְתִרְחַמְנוּ, וְתִשְׁיבְנוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלָמָה לְפָנֶיךָ בְּאַמֶּת, בְּכָל לֵב וּנְפֶשׁ.

וְתִזְכְּנוּ, שִׁיאִירוּ בָנוּ כָּל הַשְּׁלֹשָׁה נִקְדוּת הַקְּדוּשׁוֹת הַלָּלוּ, שֶׁהֵם:

[א] הָאֲרֵת הַנִּקְדָּה הַקְּדוּשָׁה שֶׁל הַצְּדִיק-הַדּוֹר הָאֲמִתִּי.

[ב] וְהָאֲרֵת הַנִּקְדָּה הַקְּדוּשָׁה שֶׁל כָּל־לִיּוֹת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ מֵאֶחָד לְחֲבֵרוֹ, שֶׁכָּל-אֶחָד יֵאִיר בְּחִבְרוֹ הָאֲרֵת הַנִּקְדָּה הַקְּדוּשָׁה שֵׁישׁ בּוֹ מֵהַ שְׂאִין בְּחִבְרוֹ.

[ג] וְהָאֲרֵת הַנִּקְדָּה הַקְּדוּשָׁה שֶׁל כָּל-אֶחָד בְּעַצְמוֹ, שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד יִקְבֹּל מִנִּיהַ וּבִיָּה, מִהַנִּקְדָּה הַקְּדוּשָׁה שֵׁישׁ בּוֹ, שֶׁתֵּאִיר מִפִּיו לְלִבּוֹ, עַל-יְדֵי שִׁדְבָר בֵּינוּ

❁ [יב] לקוטי-תפלות ח"א כד ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א כד, 'אמצעייתא דעלמא')

"ויברך ה' אתך לרגלי" (בראשית ל, ל)

שנזפה שיתעוררו המצוות שאנו עושים, וילכו בכל העולמות ויעוררו אותם לעבודת-השם, ועל-ידי-זה ימטו הברכות לכל העולמות

ובכן תרחם עלינו אבינו מלפנו, ותמשיך עלינו קדשה וטהרה, ותתן כח וגבורה בכל מצוה ומצוה שאנו זוכין לעשות, שתתעורר המצוה ותלך בכל העולמות כלם, ותעורר את כלם לעבודתך וליראתך.

עד שיתעוררו כל העולמות כלם וכל אשר בהם, לעבודתך באמת. דומם, צומח, חי, מדבר, אש, רוח, מים, עפר. "מן הארץ אשר בלבנון עד האזוב אשר בקיר", משלשול קטן שבנים עד קרני ראמים, "מלכי ארץ וכל לאמים שרים וכל שופטי ארץ", גדולים וקטנים, בנים ובנות, זקנים ונערים, "הארץ וכל אשר עליה, הימים וכל אשר בהם".

השמים ושמי השמים וכל צבאם, עולם העשיה והיצירה והבריאה והאצילות וכל אשר בהם. שפלים, גלגלים, מלאכים, זיקים, חשמלים, שרפים ואופנים, וחיות הקדש. מן תכלית נקדת המרכז של עולם העשיה, עד ראשית נקדת הבריאה שהוא תחלת האצילות.

בכלם תלך המצוה שאנו זוכין לעשות בכל-עת, ותעורר ותקיץ כלם

לבין קונו בהתעוררות הלב, בתפלה ושיחה ותחנה ובקשה באמת ובלב שלם.

ועל-ידי-כל-זה נזפה, שיאיר הארת "צדיק יסוד עולם"

בלבנו, ונזפה שיתקשר ללבנו באמת בקשר אמיץ וחזק לעולמי עד, לאור שלשה נקודות הקדושות הללו, אשר שם אור האהבה והחסד הקדוש שורה.

עד שיתבטל על-ידי-זה כל החרפות השורין על הלב הנקראין 'ערלת לב', 'שבירת לב', שהם כל התאות רעות והרהורים רעים.

ואזכה שיטהר לבי באמת, מפל העקמימות שבלב, ומכל מיני כפירות שבלב, ומכל רע הלב. עד שאזכה ללב טהור, ללב קדוש, ללב טוב, לישרות לב, באמת לאמתו, ברצונך וכרצון הצדיקים-האמתיים. ויהיה לבי ישר עם יהוה תמיד, עד שאזכה להתדבק בך ולהכליל ברצונך הטוב.

ובאהבתך הגדולה תכסה על כל פשעינו, פשעינו, כמו שכתוב: "ועל כל פשעים תכסה אהבה". ותמחל ותסלח ותכפר לנו, על כל חטאינו ועוונותינו ופשעינו. ותאסף את חרפתנו.

ומעתה תהיה בעזרנו שלא נחטא עוד לעולם, בין בשוגג, בין במזיד, בין באנס, בין ברצון, ותצילנו מכל מיני פגמים שבעולם, ונזכה להיות כרצונך הטוב באמת.

לְעִבּוֹדְתֶךָ בְּאַמֶּת, וַיָּשׁוּבוּ כָּל הָעוֹלָמוֹת
וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם אֵלֶיךָ בְּאַמֶּת.

וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְעוֹרַר בְּרָכָה בְּכָל
הָעוֹלָמוֹת כָּל־ם, וּתְקִיָּם
מִקְרָא שְׂכָתוֹב: "פּוֹתַח אֶת יָדְךָ וּמִשְׁבִּיעַ

לְכֹל חַי רְצוֹן". וְתִשְׁפִּיעַ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים,
וְתִמְשִׁיךְ שְׁפַע טוֹבָה וּבְרָכָה בְּכָל
הָעוֹלָמוֹת כָּל־ם.

